Euroopa Liidu ja Libeeria Vabariigi vaheline

VABATAHTLIK PARTNERLUSLEPING,

milles käsitletakse metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja Euroopa Liitu toodavate puittoodetega kauplemist

EUROOPA LIIT, edaspidi „liit”,

ning

LIBEERIA VABARIIK, edaspidi „Libeeria”,

edaspidi koos „lepinguosalised”,

ARVESTADES tihedaid koostöösuhteid liidu ja Libeeria vahel, eelkõige ühelt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani riikide rühma ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahelise koostöölepingu ([1]) raames, mis allkirjastati 23. juunil 2000 Cotonous ja mida muudeti 25. juunil 2005 Luxembourgis (edaspidi „Cotonou leping”),

ARVESTADES, et komisjoni teatis nõukogule ja Euroopa Parlamendile „Metsaõigusnormide täitmise järelevalve, metsahaldus ja puidukaubandus (FLEGT): ELi tegevuskava ettepanek” ([2]) on esimene samm kiireloomuliseks võitluseks ebaseadusliku metsaraie ja sellega seotud kaubanduse vastu,

VÕTTES ARVESSE 1992. aasta Rio deklaratsioonis sätestatud põhimõtete tähtsust metsade säästva majandamise tagamisel ning eelkõige üldsuse teadlikkuse ja keskkonnaküsimustes osalemise olulisust käsitleva 10. põhimõtte ning põlisrahvaste ja muude kohalike kogukondade olulist rolli keskkonnahalduses ja -arengus käsitleva 22. põhimõtte tähtsust,

ARVESTADES 1992. aasta õiguslikult mittesiduvat ametlikku teatist igat liiki metsade majandamise, säilitamise ja säästva arengu ülemaailmse konsensuse põhimõtete kohta ning ÜRO Peaassamblee hiljuti vastu võetud õiguslikult mittesiduvat õigusakti igat liiki metsade kohta ([3]),

VÕTTES ARVESSE ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemise konventsiooni (CITES), eriti selle nõuet, et CITESi osalised annaks I, II või III lisas loetletud liikidesse kuuluvate isendite eksportimiseks ekspordilube üksnes teatavatel tingimustel, eelkõige tingimusel, et kõnealuste isendite omandamisel ei oleks rikutud asjaomaseid loomastiku ja taimestiku kaitse seadusi,

ARVESTADES tähtsust, mida lepinguosalised omistavad rahvusvahelisel tasandil kokku lepitud arengueesmärkidele ja ÜRO aastatuhande arengueesmärkidele,

KINNITADES VEEL KORD, kui oluliseks lepinguosalised peavad põhimõtteid ja eeskirju, millega reguleeritakse mitmepoolseid kauplemissüsteeme, eelkõige 1994. aasta üldises tolli- ja kaubanduskokkuleppes (GATT) ning muudes mitmepoolsetes kokkulepetes, millega on loodud Maailma Kaubandusorganisatsioon (WTO), sätestatud õigusi ja kohustusi, ning vajadust kohaldada neid läbipaistvalt ja mittediskrimineerivalt,

VÕTTES ARVESSE nõukogu 20. detsembri 2005. aasta määrust (EÜ) nr 2173/2005 FLEGT-litsentsimissüsteemi kehtestamise kohta puidu impordi suhtes Euroopa Ühendusse ([4]),

ARVESTADES Libeeria riikliku metsandusreformi seadusega (*National Forestry Reform Law* (NFRL)) ([5]) kehtestatud raamistikku, millega tasakaalustatakse metsaressursside kasutamise, majandamise ja kaitsmise kaubanduslikke, kogukondlikke ja säilitamise konkureerivaid prioriteete, edendades sellega praeguste metsaressursside tulemuslikku kasutamist majanduse arendamisel, tagades samas metsaressursside säilimise tulevastele põlvkondadele,

TUNNUSTADES seda, et Libeeria peab tähtsaks avalikkuse osalemist ja läbipaistvust säästlikul metsakasutusel ja -majandamisel (sealhulgas metsalitsentsside andmine, keskkonnasõbraliku tegevuse edendamine ning maksu- ja muude regulatiivnõuete täitmise jälgimine),

TÕDEDES, et Libeeria õiguspärasuse tagamise süsteem on kavandatud eesmärgiga tagada Libeeriast mis tahes maailmaossa eksporditavate kõikide puittoodete õiguspärasus ning kohaldada ja/või laiendada õiguspärasuse nõuet kõikidele siseriiklikul turul kasutatavatele puittoodetele,

ARVESTADES Libeeria jõupingutusi metsa ja elusloodu säästva majandamise edendamiseks kogu riigi territooriumil, eriti kogu puiduvoo õiguspärasuse tagamiseks,

([1]) EÜT L 317, 15.12.2000, lk 3.
([2]) KOM(2003) 251 (lõplik), 21.5.2003.
([3]) A/RES 62/98, 31. jaanuar 2008.
([4]) ELT L 347, 30.12.2005, lk 1.
([5]) Riiklik metsandusreformi seadus, 2006.

TUNNUSTADES LISAKS mõju, mida FLEGT vabatahtliku partnerluslepingu rakendamine avaldab kliimamuutustevastasele võitlusele, kooskõlas pingutustega vähendada raadamisest ja metsade seisundi halvenemisest (REDD+) tulenevaid heitkoguseid, edendades selleks metsaõigusnormide täitmise järelevalvet ja metsahaldust,

ARVESTADES, kui tähtsaks peavad lepinguosalised kodanikuühiskonna, erasektori ning kohalike elanike, sealhulgas põlisrahvaste osalemist metsahalduspoliitika edukas elluviimises, eelkõige avalikkusega konsulteerimise ja avalikkuse teavitamise kaudu,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

Artikkel 1

Eesmärk

Kooskõlas lepinguosaliste ühise kohustusega majandada säästvalt igat liiki metsa on käesoleva lepingu eesmärk sätestada õiguslik raamistik tagamaks, et käesoleva lepinguga reguleeritud puittooted, mis imporditakse Libeeriast liitu, on toodetud õiguspäraselt, ning seda tehes edendada puittoodetega kauplemist.

Lisaks on käesolev leping aluseks lepinguosalistevahelisele dialoogile ja koostööle, et lihtsustada ja edendada selle tervikliku rakendamist ning tugevdada metsaõigusnormide täitmise järelevalvet ja metsahaldust.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas lepingus kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „import liitu" – selliste puittoodete liidus vabasse ringlusse lubamine nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 2913/92 (millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik) ([1]) artikli 79 tähenduses, mida ei saa käsitada „mittekaubanduslikku laadi kaubana" vastavalt komisjoni 2. juuli 1993. aasta määruse (EMÜ) nr 2454/93 (millega kehtestatakse rakendussätted nõukogu määrusele (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik) ([2]) artikli 1 lõike 6 määratlusele;

b) „eksport" – puittoodete füüsiline väljaviimine või üleandmine Libeeria geograafilise territooriumi mis tahes osast, välja arvatud läbi Libeeria veetavad puittooted;

c) „läbiveetav puit" – kolmandast riigist pärinevad puittooted, mis sisenevad Libeeria territooriumile tolli järelevalve all ja lahkuvad sealt muutmata kujul, kusjuures päritoluriik jääb samaks;

d) „puittooted" – I lisas loetletud tooted;

e) „HS-kood" – nelja- või kuuekohaline kood, mis on sätestatud Maailma Tolliorganisatsiooni rahvusvahelise kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi konventsiooniga kehtestatud kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemis;

f) „FLEGT-litsents" – dokument, mis viitab õiguspärase päritoluga ja käesolevas lepingus sätestatud kriteeriumide alusel kontrollitud saadetisele. FLEGT-litsents võib olla paberkandjal või elektroonilises vormis;

g) „litsentse väljastav asutus" – asutus, mille Libeeria on määranud väljastama ja kinnitama FLEGT-litsentse;

h) „pädevad asutused" – liidu liikmesriikide määratud asutused FLEGT-litsentside vastuvõtmiseks, aktsepteerimiseks ja kontrollimiseks;

i) „saadetis" – FLEGT-litsentsiga varustatud puittoodete kogus, mille saadab kaubasaatja või vedaja Libeeriast ja mis esitatakse tolliasutusele toodete vabasse ringlusse lubamiseks liidus;

j) „õiguspäraselt toodetud puit" – puittooted, mis on omandatud, toodetud ja turustatud kooskõlas kõigi Libeerias kehtivate õigus- ja haldusnormidega vastavalt II lisas sätestatule;

k) „vabasse ringlusse lubamine" – liidu tolliprotseduur, mis annab väljastpoolt liitu pärinevale kaubale liidu kauba tollistaatuse (vastavalt määrusele (EMÜ) nr 2913/92) ning mis hõlmab tasumisele kuuluvate imporditollimaksude sissenõudmist, vajaduse korral muude maksude sissenõudmist, kaubanduspoliitika meetmete, keeldude ja piirangute kohaldamist ning muude kauba impordi suhtes ette nähtud tolliformaalsuste täitmist;

l) „Euroopa Komisjon" – Euroopa Liidu lepingu artikli 13 lõikes 1 ja artiklis 17 viidatud liidu institutsioon, mis muude ülesannete hulgas tagab liidu esindamise välissuhetes ning täidab koordineerimis-, täitev- ja juhtimisfunktsioone.

Artikkel 3

FLEGT-litsentsimissüsteem

1. Lepinguosaliste vahel luuakse litsentsimissüsteem, mis hõlmab metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja puidukaubandust (edaspidi „FLEGT-litsentsimissüsteem"). Selles kehtestatakse menetlused ja nõuded, mille eesmärk on FLEGT-litsentside abil kontrollida ja tõendada, et liitu veetud tooted on toodetud ja omandatud õiguspäraselt. Liit aktsepteerib kooskõlas määruse (EÜ) nr 2173/2005 ja käesoleva lepinguga liitu importimiseks üksnes FLEGT-litsentsidega varustatud Libeeria saadetised.

([1]) EÜT L 302, 19.10.1992, lk 1.
([2]) EÜT L 253, 11.10.1993, lk 1.

2. FLEGT-litsentsimissüsteemi kohaldatakse I lisas loetletud puittoodete suhtes.

Artikkel 4

Litsentse väljastav asutus

1. Libeeria määrab litsentse väljastava asutuse (edaspidi „litsentse väljastav asutus") ja teatab Euroopa Komisjonile selle kontaktandmed. Mõlemad lepinguosalised avalikustavad kõnealuse teabe.

2. Litsentse väljastav asutus kontrollib, et puittooted on toodetud õiguspäraselt kooskõlas II lisas loetletud õigusaktidega. Vastavalt II lisas kindlaks määratud tingimustele väljastab asutus FLEGT-litsentsid saadetistele, mis sisaldavad liitu eksportimiseks mõeldud õiguspäraselt toodetud või omandatud puitu.

3. Litsentse väljastav asutus ei väljasta FLEGT-litsentse puittoodetele, mis koosnevad Libeeriasse kolmandast riigist imporditud puittoodetest või sisaldavad neid, välja arvatud juhul, kui tõendatakse, et konkreetne imporditud puittoode on toodetud ja eksporditud kooskõlas asjaomase kolmanda riigi õigusaktidega ning käesoleva lepingu II lisa ja puittoodete Libeeriasse importimist reguleerivate õigusaktide sätted on täidetud.

4. Litsentse väljastav asutus kehtestab ja avalikustab oma FLEGT-litsentside väljastamise menetlused. Samuti peab litsentse väljastav asutus arvestust kõigi FLEGT-litsentsiga varustatud saadetiste üle ja teeb need andmed kooskõlas andmekaitset käsitlevate siseriiklike õigusaktidega kättesaadavaks sõltumatu järelevalve teostamiseks, austades samal ajal eksportija ärisaladuse alla kuuluva teabe konfidentsiaalsust.

Artikkel 5

Liidu pädevad asutused

1. Euroopa Komisjon edastab Libeeriale liidu liikmesriikide määratud pädevate asutuste kontaktandmed. Mõlemad lepinguosalised avalikustavad kõnealuse teabe.

2. Pädevad asutused kontrollivad enne saadetise lubamist liidus vabasse ringlusse, et saadetisel oleks olemas kehtiv FLEGT-litsents. Vabasse ringlusse lubamise võib peatada ja saadetise kinni pidada, kui tekib kahtlus seoses FLEGT-litsentsi kehtivusega. III lisas on kirjeldatud menetlused, millega käsitlevad FLEGT-litsentsiga varustatud saadetiste lubamist liidus vabasse ringlusesse.

3. Pädevad asutused peavad vastuvõetud FLEGT-litsentside kohta arvestust ja avaldavad need andmed kord aastas.

4. Kooskõlas siseriiklike andmekaitset käsitlevate õigusaktidega võimaldavad pädevad asutused Libeeria poolt sõltumatuks audiitoriks määratud isikutele ja organitele juurdepääsu asjaomastele dokumentidele ja andmetele.

5. FLEGT-litsentsiga varustatud puidule ja puittoodetele, mis on saadud ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemise konventsiooni (CITES) lisades loetletud liikidest, kohaldatakse liitu sisenemisel siiski üksnes kontrolli, mis on ette nähtud nõukogu 9. detsembri 1996. aasta määrusega (EÜ) nr 338/97 (looduslike looma- ja taimeliikide kaitse kohta nendega kauplemise reguleerimise teel) [1]. FLEGT-litsentsimissüsteemiga tagatakse kõnealuste toodete õiguspärane päritolu.

Artikkel 6

FLEGT-litsentsid

1. FLEGT-litsentse väljastab litsentse väljastav asutus tõendamaks, et puittooted on toodetud või omandatud õiguspäraselt.

2. FLEGT-litsents koostatakse ja täidetakse inglise keeles.

3. Lepinguosalised võivad vastastikusel kokkuleppel luua FLEGT-litsentside väljastamise, edastamise ja kättesaamise elektroonilise süsteemi.

4. FLEGT-litsentside väljastamise kord ja tehniline kirjeldus on esitatud IV lisas.

Artikkel 7

Õiguspäraselt toodetud puidu mõiste

Käesoleva lepingu kohaldamiseks on artiklis 2 ja II lisas määratletud mõiste „õiguspäraselt toodetud puit". Mõistes on nimetatud Libeeria siseriiklikud õigusaktid ja kaasnevad õigusnormid, mida tuleb järgida, et puittooted saaksid FLEGT-litsentsi. Samuti on II lisas õiguspärasuse hindamise tabelid koos õiguspärasuse näitajate ja õiguspärasuse tõendusmaterjalidega ning üksikasjalikud kontrollimenetlused, millega määratakse kindlaks Libeeria õigusaktide järgimine.

Artikkel 8

Õiguspäraselt toodetud puidu kontrollimine

1. Libeeria kehtestab süsteemi, mille abil kontrollida puidu tootmise ja omandamise õiguspärasust ning tagada üksnes vastava kontrolli läbinud saadetiste eksportimine liitu. Õiguspärasuse kontrollimise süsteem sisaldab vastavuse kontrolle, mis võimaldavad tagada, et liitu eksportimiseks mõeldud puit ja puittooted on toodetud või omandatud õiguspäraselt ning et FLEGT-litsentse ei ole väljastatud puidusaadetistele, mis ei ole õiguspäraselt toodetud või omandatud või mille päritolu ei ole teada. Süsteem hõlmab ka menetlusi, mille eesmärk on tagada, et ebaseadusliku või tundmatu päritoluga puit ei satuks tarneahelasse.

2. Süsteemi, mille abil kontrollitakse, et puittoodete saadetised on õiguspäraselt toodetud, on kirjeldatud II lisas.

Artikkel 9

FLEGT-litsentsimissüsteemi kohaldamine puittoodetele, mida ei ekspordita liitu

1. Libeeria püüab kontrollida liiduvälistele turgudele eksporditava, siseturul müüdava ja imporditava puidu õiguspärasust, kasutades võimaluse korral käesoleva lepingu rakendamiseks välja töötatud õiguspärasuse kontrollimise süsteeme.

[1] EÜT L 61, 3.3.1997, lk 1.

2. Selliste püüdluste toetamiseks julgustab liit läbi dialoogi huvitatud isikutega kasutama kauplemisel teistel rahvusvahelistel turgudel ja kolmandates riikides käesoleva lepingu rakendamiseks välja töötatud süsteeme.

Artikkel 10

Litsentsi kehtivust käsitlevad konsultatsioonid

1. Juhul kui tekib kahtlusi litsentsi kehtivuses, võib asjaomane pädev asutus viivitamata taotleda litsentse väljastavalt asutuselt lisateavet ja täiendavaid selgitusi. Kui litsentse väljastav asutus ei vasta 21 kalendripäeva jooksul pärast lisateabe taotluse kättesaamise kuupäeva, tegutseb pädev asutus vastavalt kehtivatele siseriiklikele õigusaktidele ning jätab litsentsi aktsepteerimata. Kui pärast lisateabe saamist ja täiendavat uurimist on kindlaks tehtud, et litsentsil olev teave ei vasta saadetisele, tegutseb pädev asutus vastavalt kehtivatele siseriiklikele õigusaktidele ja jätab litsentsi aktsepteerimata. Litsentse väljastavat asutust tuleb viivitamata kirjalikult teavitada FLEGT-litsentsi aktsepteerimata jätmisest ning esitada selle põhjendus.

2. Kui FLEGT-litsentside üle peetavates konsultatsioonides esineb püsivaid lahkhelisid või probleeme, võib juhtumi esitada lahendamiseks lepingu rakendamise ühiskomiteele.

Artikkel 11

Sõltumatu audiitor

1. Lepinguosalised lepivad kokku vajaduses kasutada kokkulepitud ajavahemike järel sõltumatu audiitori teenuseid, et veenduda FLEGT-litsentsimissüsteemi toimimises ja tõhususes, nagu kirjeldatud V lisas.

2. Libeeria palkab sõltumatu audiitori pärast liiduga konsulteerimist.

3. Sõltumatu audiitor suunab oma tööst tulenevad kaebused lepingu rakendamise ühiskomiteele.

4. Sõltumatu audiitor esitab lepinguosalistele oma tähelepanekud aruannetes vastavalt V lisas kirjeldatud korrale. Sõltumatu audiitori aruanded avaldatakse vastavalt V lisas sätestatud korrale.

5. Lepinguosalised lihtsustavad sõltumatu audiitori tööd, tagades talle oma territooriumil juurdepääsu tema ülesannete täitmiseks vajalikule teabele. Lepinguosaline võib kooskõlas oma andmekaitsealaste õigusaktidega siiski jätta esitamata teabe, mida tal ei ole lubatud esitada.

Artikkel 12

Eeskirjade eiramine

Lepinguosalised teavitavad teineteist, kui neil on kahtlusi või nad on leidnud tõendeid eeskirjade täitmisest kõrvalehoidmise või eeskirjade eiramise kohta FLEGT-litsentsimissüsteemis, sealhulgas seoses järgmiste asjaoludega:

a) kaubanduseeskirjadest kõrvalehoidmine, sealhulgas kaubanduse ümbersuunamine Libeeriast liitu kolmanda riigi kaudu, juhul kui on põhjust arvata, et seda on tehtud litsentsimise vältimiseks;

b) FLEGT-litsentside väljastamine puittoodetele, mis sisaldavad kolmandate riikide kahtlastest allikatest imporditud puitu, või

c) pettus FLEGT-litsentsi saamisel või kasutamisel.

Artikkel 13

FLEGT-litsentsimissüsteemi toimimise alguskuupäev

1. Lepinguosalised lepivad kokku kuupäeva, millest alates FLEGT-litsentsimissüsteem toimima hakkab.

2. Enne kui FLEGT-litsentse väljastama hakatakse, tehakse ühine tehniline hindamine, mille eesmärgid ja kriteeriumid on sätestatud VI lisas. Hindamisel määratakse kindlaks, kas FLEGT-litsentsimissüsteemi aluseks olev õiguspärasuse tagamine toimib nõuetekohaselt ning kas liidus on loodud süsteemid FLEGT-litsentside vastuvõtmiseks, kontrollimiseks ja aktsepteerimiseks.

Artikkel 14

Käesoleva lepingu rakendamise ajakava

1. Lepinguosalised lepivad kokku VII lisas sätestatud rakendamise ajakavas.

2. Lepingu rakendamise ühiskomitee vahendusel hindavad lepinguosalised rakendamisel tehtud edusamme, pidades silmas VII lisas sätestatud ajakava.

Artikkel 15

Toetusmeetmed

1. Lepinguosalised on määratlenud VIII lisas esitatud valdkonnad kui valdkonnad, mis vajavad käesoleva lepingu rakendamiseks täiendavaid tehnilisi ja rahalisi vahendeid.

2. Täiendavate vahendite eraldamine toimub liidu ja selle liikmesriikide poolt Libeeriale antava abi planeerimise tavamenetluste ning Libeeria enda eelarvemenetluste alusel.

3. Lepinguosalised kaaluvad vajadust luua ühine kord, mille abil kooskõlastatakse Euroopa Komisjoni ja liidu liikmesriikide poolset rahastamist ja tehnilist abi, et toetada kõnealuseid protsesse.

4. Libeeria tagab, et suutlikkuse suurendamine käesoleva lepingu rakendamiseks kajastuks riiklikus planeerimises, nagu näiteks vaesuse vähendamise strateegiates ja eelarvetes.

5. Lepinguosalised tagavad, et käesoleva lepingu rakendamisega seotud tegevused kooskõlastatakse asjakohaste olemasolevate ja tulevaste arengualgatustega, muu hulgas näiteks raadamisest ja metsade seisundi halvenemisest tulenevate heitkoguste vähendamiseks (REDD+) mõeldud toetustegevustega.

6. Täiendavate vahendite eraldamine toimub vastavalt menetlustele, millega reguleeritakse liidu abi, nagu see on ette nähtud Cotonou lepinguga, ning millega reguleeritakse liidu liikmesriikidelt Libeeriale antavat kahepoolset abi.

Artikkel 16

Sidusrühmade kaasamine käesoleva lepingu rakendamisse

1. Vastavalt Libeeria riikliku metsandusreformi seadusele, mis on seotud metsaressursside kaasava majandamisega, tagab Libeeria käesoleva lepingu rakendamise ja järelevalve, konsulteerides selleks asjaomaste sidusrühmadega, sealhulgas tööstusega, kodanikuühiskonnaga, kohalike kogukondadega ja teiste metsast sõltuvate inimestega. Sidusrühmade osalemine toimub olemasolevate metsahalduse struktuuride kaudu ning käesoleva artikli lõike 2 kohaselt loodava riikliku organi liikmeks olemisega.

2. Libeeria asutab käesoleva lepingu rakendamise üle järelevalve teostamiseks riikliku komitee, mis koosneb asjaomaste valitsusasutuste ja muude asjaomaste sidusrühmade esindajatest.

3. Liit konsulteerib regulaarselt sidusrühmadega käesoleva lepingu rakendamise osas, võttes arvesse oma kohustusi vastavalt keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise 1998. aasta Århusi konventsioonile.

Artikkel 17

Sotsiaalkaitse

1. Selleks et vähendada käesoleva lepingu võimalikku kahjulikku mõju, lepivad lepinguosalised kokku, et püüavad paremini mõista potentsiaalselt mõjutatud elanike ja kohalike kogukondade, kaasa arvatud ebaseadusliku metsaraiega seotud isikute elatise teenimise viisi.

2. Lepinguosalised jälgivad käesoleva lepingu mõju lõikes 1 viidatud kogukondadele, võttes samal ajal mõistlikke meetmeid kahjuliku mõju vähendamiseks. Lepinguosalised võivad leppida kokku lisameetmete võtmises kahjuliku mõjuga toimetulekuks.

Artikkel 18

Turustiimulid

Võttes arvesse oma rahvusvahelisi kohustusi, püüab liit hõlbustada käesoleva lepinguga reguleeritud puittoodete pääsu oma turule. Kõnealused jõupingutused hõlmavad järgmist:

a) toetatakse sellist riigi- ja erahangete poliitikat, milles tunnustatakse pingutusi õiguspäraselt toodetud puittoodete tarne tagamiseks;

b) edendatakse FLEGT-litsentsiga tooteid liidu turul.

Artikkel 19

Lepingu rakendamise ühiskomitee

1. Lepinguosalised asutavad lepingu rakendamise ühiskomitee (edaspidi „ühiskomitee"), et lihtsustada käesoleva lepingu järelevalvet ja hindamist. Ühiskomitee hõlbustab ka lepinguosalistevahelist dialoogi ja teabevahetust.

2. Mõlemad lepinguosalised nimetavad oma esindajad ühiskomiteesse, mis teeb otsuseid konsensuse alusel. Ühiskomiteed juhatavad ühiselt kaks liiget – üks esindaja liidust ja teine Libeeriast.

3. Ühiskomitee arutab kõiki käesoleva lepingu tulemusliku rakendamisega seotud küsimusi. Eelkõige teeb ühiskomitee järgmist:

a) tuleb kokku vähemalt kaks korda aastas lepinguosaliste vahel kokku lepitud kuupäevadel ja kohtades;

b) koostab oma töökava ja sätestab ühismeetmete jaoks õigused ja kohustused;

c) koostab oma töökorra;

d) kehtestab korra, mille kohaselt juhatatakse koosolekuid kaaseesistumise vormis;

e) tagab, et tema töö oleks võimalikult läbipaistev ning et tema töö ja otsustega seotud teave oleks avalikkusele kättesaadav;

f) moodustab vajaduse korral konkreetseid eriteadmisi nõudvateks töövaldkondadeks töörühmad või muud allorganid;

g) avaldab igal aastal aruande. Aruande sisu üksikasjad on loetletud IX lisas.

4. Ühiskomitee eriülesanded on kirjeldatud X lisas.

5. Käesoleva lepingu parafeerimise ja jõustumise vahelisel ajal luuakse käesoleva lepingu rakendamise lihtsustamiseks ühine konsultatsiooni- ja järelevalvemehhanism.

Artikkel 20

Käesoleva lepingu rakendamist käsitlevad teatised

1. Käesoleva lepingu rakendamisega seonduvate ametlike teatiste eest vastutavad lepinguosaliste esindajad on:

Libeeria puhul:	Euroopa Liidu puhul:
põllumajandusminister	liidu delegatsiooni juht Libeerias

2. Lepinguosalised edastavad üksteisele õigeaegselt käesoleva lepingu rakendamiseks vajaliku teabe.

Artikkel 21

Aruandlus ja teabe avalikustamine

1. Teabe avalikustamine on juhtimise parandamiseks oluline ja seetõttu on käesolevas lepingus kesksel kohal teabe edastamine sidusrühmadele. Teavet avaldatakse korrapäraselt süsteemide rakendamise ja järelevalve hõlbustamiseks ning

läbipaistvuse suurendamiseks, et seeläbi tugevdada sidusrühmade ja tarbijate usaldust ning tagada lepinguosaliste suurem vastutustunne. Avalikustatava teabe üksikasjad on esitatud IX lisas.

2. Iga lepinguosaline määrab teabe avaldamiseks kõige sobivama viisi. Eelkõige püüavad lepinguosalised varustada metsandussektori sidusrühmi usaldusväärse ja ajakohastatud teabega.

3. Ühiskomitee toimimist reguleerivad menetlused ning töökord avalikustatakse.

Artikkel 22

Konfidentsiaalne teave

1. Kumbki lepinguosaline kohustub oma õigusaktidega ette nähtud piirides mitte avalikustama käesoleva lepingu raames vahetatud konfidentsiaalset teavet. Lepinguosalised ei avalikusta ega luba lepingu rakendamisega seotud ametiasutustel avalikustada käesoleva lepingu raames vahetatud teavet, mis sisaldab ärisaladusi või konfidentsiaalset äriteavet.

2. Kui lõikest 1 ei tulene teisiti, ei loeta konfidentsiaalseks järgmist teavet:

a) Libeerias väljastatud ning liidus vastu võetud FLEGT-litsentside arv ja liik ning Libeeriast eksporditud ja liidus kõnealuste litsentside alusel vastu võetud puittoodete maht;

b) asjaomaste FLEGT-litsentsi omanike ja importijate nimed ja aadressid;

c) eksportijate tasutud lõivud ja maksud;

d) töövõtjatele või FLEGT-litsentsi omanikele määratud rahatrahvid või nende suhtes võetud regulatiivmeetmed.

Artikkel 23

Territoriaalne kohaldamisala

Käesolevat lepingut kohaldatakse ühelt poolt Euroopa Liidu toimimise lepinguga hõlmatud territooriumil vastavalt kõnealuses lepingus sätestatud tingimustele ja teiselt poolt Libeeria territooriumil.

Artikkel 24

Vaidluste lahendamine

1. Lepinguosalised püüavad lahendada kõik käesoleva lepingu kohaldamise või tõlgendamisega seotud vaidlused varajaste konsultatsioonide abil.

2. Kui vaidlust ei ole konsultatsioonide teel lahendatud kahe kuu jooksul pärast esimese konsulteerimistaotluse esitamist, võib kumbki lepinguosaline edastada vaidluse ühiskomiteele, kes püüab vaidluse lahendada. Ühiskomiteele esitatakse olukorra põhjalikuks uurimiseks kogu asjakohane teave, et oleks võimalik leida vastuvõetav lahendus. Selleks peab ühiskomitee uurima kõiki võimalusi käesoleva lepingu tulemusliku rakendamise jätkamiseks.

3. Kui ühiskomitee ei suuda vaidlust lahendada kahe kuu jooksul, võivad lepinguosalised ühiselt taotleda kolmandalt isikult abi või vahendust.

4. Kui vaidlust ei suudeta lahendada vastavalt lõikele 3, võib kumbki lepinguosaline teatada teisele lepinguosalisele vahekohtuniku määramisest; teine lepinguosaline peab seejärel määrama 30 kalendripäeva jooksul pärast esimese vahekohtuniku määramist teise vahekohtuniku. Lepinguosalised määravad ühiselt kolmanda vahekohtuniku kahe kuu jooksul pärast teise vahekohtuniku määramist.

5. Vahekohtuotsused võetakse vastu häälteenamusega kuue kuu jooksul pärast kolmanda vahekohtuniku määramist.

6. Otsus on lepinguosaliste jaoks siduv ja seda ei ole võimalik edasi kaevata.

7. Ühiskomitee kehtestab vahekohtumenetluse töökorra.

Artikkel 25

Peatamine

1. Kumbki lepinguosaline võib peatada käesoleva lepingu kohaldamise juhul, kui teine lepinguosaline a) ei täida oma käesolevas lepingus ette nähtud kohustusi või b) ei suuda järgida käesoleva lepingu rakendamiseks vajalikke regulatiiv- ja haldusmenetlusi ning hallata vahendeid või c) kui tema tegevus või tegevusetus kujutab olulist riski kas liidu või Libeeria keskkonnale, elanike tervisele, ohutusele või turvalisusele. Peatamise otsus ja selle põhjused teatatakse teisele lepinguosalisele kirjalikult.

2. Käesoleva lepingu tingimuste kohaldamine lõppeb 30 kalendripäeva pärast sellist teatamist.

3. Käesoleva lepingu kohaldamine algab uuesti 30 kalendripäeva pärast seda, kui lepingu peatanud lepinguosaline teavitab teist lepinguosalist, et peatamise põhjused enam ei kehti, ja lepinguosalised lepivad ühiselt kokku käesoleva lepingu jätkumises.

Artikkel 26

Muudatused

1. Käesolevat lepingut muuta sooviv lepinguosaline esitab ettepaneku vähemalt kolm kuud enne ühiskomitee järgmist koosolekut. Ühiskomitee arutab ettepanekut ning esitab konsensuse saavutamise korral soovituse. Lepinguosalised vaatavad soovituse läbi ja kui nad on sellega nõus, võtavad soovituse vastu vastavalt oma sisemenetlustele.

2. Kõik muudatused, mille mõlemad lepinguosalised sel viisil heaks kiidavad, jõustuvad alates sellele kuupäevale järgneva kuu esimesest päevast, mil lepinguosalised on teatanud teineteisele selleks vajalike menetluste lõpuleviimisest.

3. Ühiskomitee võib võtta vastu muudatusi lisade kohta.

4. Teatised kõigi muudatuste kohta saadetakse käesoleva lepingu hoiulevõtjatele ning need jõustuvad lõikes 2 sätestatud tähtajal ja korras.

Artikkel 27

Lisad

Lisad moodustavad käesoleva lepingu lahutamatu osa ja kuuluvad täitmisele.

Artikkel 28

Kehtivusaeg

Käesolev leping jääb kehtima määramata ajaks alates selle jõustumisest.

Artikkel 29

Käesoleva lepingu lõpetamine

Olenemata artiklist 28, võivad lepinguosalised käesoleva lepingu lõpetada, teavitades sellest teist lepinguosalist kirjalikult. Käesoleva lepingu kohaldamine lõpetatakse 12 kuud pärast sellist teatamist.

Artikkel 30

Autentsed tekstid

Käesolev leping on koostatud kahes eksemplaris bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi ja ungari keeles ning kõik tekstid on autentsed. Lahknevuste korral on ingliskeelne tekst ülimuslik.

Artikkel 31

Jõustumine

1. Käesolev leping jõustub alates järgmise kuu esimesest päevast pärast seda, kui lepinguosalised on teatanud teineteisele kirjalikult selleks vajalike menetluste lõpuleviimisest.

2. Teatis saadetakse Euroopa Liidu Nõukogu peasekretariaati ja Libeeria välisministeeriumisse, kes on käesoleva lepingu ühised hoiulevõtjad.

Съставено в Брюксел на двадесет и седми юли две хиляди и единадесета година.

Hecho en Bruselas, el veintisiete de julio de dos mil once.

V Bruselu dne dvacátého sedmého července dva tisíce jedenáct.

Udfærdiget i Bruxelles den syvogtyvende juli to tusind og elleve.

Geschehen zu Brüssel am siebenundzwanzigsten Juli zweitausendelf.

Kahe tuhande üheteistkümnenda aasta juulikuu kahekümne seitsmendal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις εἰκοσι εφτά Ιουλίου δύο χιλιάδες ἑντεκα.

Done at Brussels on the twenty-seventh day of July in the year two thousand and eleven.

Fait à Bruxelles, le vingt-sept juillet deux mille onze.

Fatto a Bruxelles, addì ventisette luglio duemilaundici.

Briselē, divi tūkstoši vienpadsmitā gada divdesmit septītajā jūlijā.

Priimta du tūkstančiai vienuoliktų metų liepos dvidešimt septintą dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétezer-tizenegyedik év július huszonhetedik napján.

Magħmul fi Brussell, fis-sebgħa u għoxrin jum ta' Lulju tas-sena elfejn u ħdax.

Gedaan te Brussel, de zevenentwintigste juli tweeduizend elf.

Sporządzono w Brukseli dnia dwudziestego siódmego lipca roku dwa tysiące jedenastego.

Feito em Bruxelas, em vinte e sete de Julho de dois mil e onze.

Întocmit la Bruxelles la douăzeci și șapte iulie două mii unsprezece.

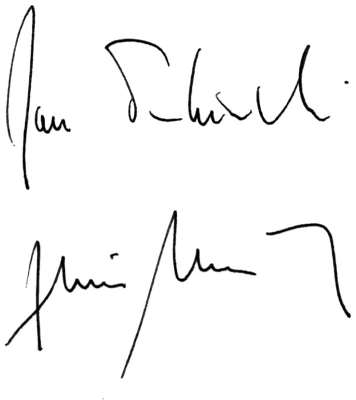
V Bruseli dvadsiateho siedmeho júla dvetisícjedenásť.

V Bruslju, dne sedemindvajsetega julija leta dva tisoč enajst.

Tehty Brysselissä kahdentenakymmenentenäseitsemäntenä päivänä heinäkuuta vuonna kaksituhattayksitoista.

Som skedde i Bryssel den tjugosjunde juli tjugohundraelva.

За Европейския съюз
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Per l'Unione europea
Eiropas Savienības vārdā –
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Għall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Európsku úniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
För Europeiska unionen



За Република Либерия
Por la República de Liberia
Za Liberijskou republiku
For Republikken Liberia
Für die Republik Liberia
Libeeria Vabariigi nimel
Για τη Δημοκρατία της Λιβερίας
For the Republic of Liberia
Pour la République du Liberia
Per la Repubblica di Liberia
Libērijas Republikas vārdā –
Liberijos Respublikos vardu
A Libériai Köztársaság részéről
Għar-Repubblika tal-Liberja
Voor de Republiek Liberia
W imieniu Republiki Liberii
Pela República da Libéria
Pentru Republica Liberia
Za Libérijskú republiku
Za Republiko Liberijo
Liberian tasavallan puolesta
För Republiken Liberia



LISADE LOETELU

I lisa	FLEGT-litsentsi vajavad tooted
II lisa	Libeeria õiguspärasuse tagamise süsteem
III lisa	Libeeriast eksporditud FLEGT-litsentsiga puittoodete liidus vabasse ringlusse lubamise tingimused
IV lisa	FLEGT-litsentside nõuded ja tehniline kirjeldus
V lisa	Sõltumatu auditi ülesanded: juhised
VI lisa	Õiguspärasuse tagamise süsteemi hindamise kriteeriumid
VII lisa	Rakendamise ajakava
VIII lisa	Toetusmeetmed
IX lisa	Avalik teave ja läbipaistvusmeetmed
X lisa	Lepingu rakendamise ühiskomitee ülesanded

I LISA

FLEGT-LITSENTSI VAJAVAD TOOTED

HS-koodid	Kaubanduslik kirjeldus
4401	Küttepuit palkidena, halgudena, okstena, haokubudena vm kujul; puitlaastud ja -pilpad; saepuru ja puidujäätmed, aglomeeritud pakkudeks, brikettideks, graanuliteks vms või aglomeerimata
4403	Töötlemata puit, kooritud või koorimata, kantimata või jämedalt kanditud
4406	Raudteede ja trammiteede puitliiprid
4407	Pikikiudu saetud või lõhestatud ja spoonihööveldatud või -kooritud puit, hööveldatud, lihvitud, pikijätkatud või mitte, paksusega üle 6 mm
4408	Spoon vineerimiseks (k.a spoonihööveldatud kihtpuitmaterjal), vineeri ja samalaadse kihtpuitmaterjali valmistamiseks ning muu pikuti saetud, spoonihööveldatud või kooritud puit, hööveldatud, lihvitud, servjätkatud, pikijätkatud või mitte, paksusega kuni 6 mm
4409	Puit pidevprofiiliga (keeled, sooned, punnid, kald- või ümarservad, V-punnid, helmestus, lekaalprofiil vms) ühel või mitmel küljel, otsal või serval (sh kokku ühendamata parketilipid ja -liistud), hööveldatud või hööveldamata, lihvitud või lihvimata, pikijätkatud või mitte
4410	Puitlaastplaadid, orienteeritud kihtidega plaadid (OSB) jms plaadid (näiteks vahvelplaadid) puidust või muust puitmaterjalist, vaikude vms orgaaniliste sideainetega aglomeeritud või aglomeerimata
4411	Puitkiudplaadid puidust või muust puitmaterjalist, vaikude vms orgaaniliste sideainete abil kokku ühendatud või mitte
4412	Vineer, spoonitud plaadid ja samalaadne kihtpuitmaterjal
4414	Puitraamid maalidele, fotodele, peeglitele jms
4415	Puidust pakk-kastid, karbid, salved, trumlid jms puitpakendid; puidust kaablitrumlid; puitalused, äärtega puitalused jms kaubaalused; kaubaaluste puidust ääred
4416	Vaadid, pütid, tõrred, tünnid jm puidust püttsepatooted ja nende puitosad
4417	Puidust tööriistad, nende korpused ja käepidemed, pintslite ja harjade puitosad ja -käepidemed; puidust saapa- ja kingaliistud ning -toed
4418	Puidust tisleri- ja puusepatooted, sh puidust kärgpaneelid, koostepõrandaplaadid, katusesindlid ja katuselaastud
9403.30	Puidust kontorimööbel
9403.40	Puidust köögimööbel
9403.50	Puidust magamistoamööbel
9403.60	Muu puitmööbel

II LISA

LIBEERIA ÕIGUSPÄRASUSE TAGAMISE SÜSTEEM

1. SISSEJUHATUS

Libeeria õiguspärasuse tagamise süsteemi (LAS) eesmärk on tagada metsakasutusõiguste andmise ja ülestöötamise ning puidu transpordi, töötlemise ja müümise õiguspärasus. Süsteem põhineb kehtivatel siseriiklikel õigusaktidel ja olemasolevatel valitsuse kontrollisüsteemidel ning see loodi mitmeid sidusrühmi hõlmava riikliku protsessi käigus, kuhu olid kaasatud kogukondade esindajad, kodanikuühiskonna organisatsioonid (CSOd), valitsusasutused ja erasektor. Nimetatud sidusrühmad on konsultatsioonide ja arutelude käigus kokku leppinud järgmistes õiguspärasuse tagamise süsteemi osades:

— õiguspärasuse mõiste;

— õiguspärasuse mõistega vastavuse kontrollimine;

— järelevalveahela süsteem;

— FLEGT-litsentsimine;

— sõltumatu audit.

Õiguspärasuse mõistes sätestatakse metsandussektori suhtes kohaldatavate õigusaktide põhinõuded. Õiguspärasuse mõiste viimistlesid ja kiitsid heaks riiklikud sidusrühmad vabatahtliku partnerluslepingu läbirääkimiste käigus.

Õiguspärasuse kontrollimisega määratakse süstemaatiliselt kindlaks vastavus õiguspärasuse mõiste nõuetega. See on õigusaktide ja vabatahtliku partnerluslepinguga määratud valitsusasutuste ülesanne.

Järelevalveahela süsteemi (COCS) kohaldatakse puidu tarneahela kontrollimisel alates metsast kuni ekspordi- või müügikohani siseriiklikul turul. Järelevalveahela süsteem hõlmab ettevõtetepoolseid tegevuskontrolle, järelevalveahela süsteemi juhi tehtavat kontrolli ja teabesüsteemi, kuhu salvestatakse kontrollimiste andmed ning kus neid analüüsitakse. Järelevalveahela süsteem, mis vastab suures osas õiguspärasuse tagamise süsteemi nõuetele, hakkas toimima juba enne vabatahtliku partnerluslepingu läbirääkimiste algust. Selle töötas välja ja seda käitab väline teenusepakkuja ning viimaks antakse see üle metsanduse arendamise ametile (FDA).

Libeeria väljastab FLEGT-litsentse kõikidele puittoodete ekspordisaadetistele, mis on toodetud kooskõlas õiguspärasuse mõistega ning mida on igakülgselt kontrollitud järelevalveahela süsteemis.

Sõltumatu audit lisab õiguspärasuse tagamise süsteemile usaldusväärsust ning selle käigus inspekteeritakse süsteemi iga komponenti, et tagada selle toimimine ettenähtud viisil. Auditi teeb pädev asutus, mis on sõltumatu Libeeria metsandussektori regulatiivorganitest ja erasektori ettevõtjatest. Audititulemused esitatakse lepingu rakendamise ühiskomiteele ning aruanded avalikustatakse.

Sidusrühmade töörühm on lühidalt kirjeldanud õiguspärasuse kontrollimise, litsentsimise ja sõltumatu auditi ülesandeid ning neid täiendatakse veelgi ning need võetakse kasutusele vabatahtliku partnerluslepingu rakendamise jooksul.

Käesolevas lisas kirjeldatakse õiguspärasuse tagamise süsteemi üldist toimimist.

2. REGULEERIMISALA

2.1. **Puidu allikad**

Kogu riigis kasvanud puit ja kõik puittooted, mida õiguspärasuse tagamise süsteemiga kontrollitakse, peavad pärinema õiguspäraselt määratud aladelt, mille jaoks on kooskõlas õigussätetega antud kasutusõigused. Selliste puiduallikate hulka võivad kuuluda nii looduslikud metsad kui ka puuistandused, mille jaoks metsanduse arendamise amet väljastab järgmisi lube:

— metsamajandamisleping (FMC);

— puidumüügileping (TSC);

— erakasutusluba (PUP);

— metsakasutusluba (FUP);

— mootorsaeluba.

Eespool nimetatud lubade liigid on sätestatud riiklikus metsandusreformi seaduses, kogukonna õiguste seaduses ja mootorsaemääruses ning teistes seotud määrustes. Kogukonna õiguste määrust ja mootorsaemäärust hetkel koostatakse ja pärast nende valmimist tehakse õiguspärasuse tagamise süsteemi muudatused, et kajastada kõiki täiendusi.

Põllumajanduslike kontsessioonilepingute alusel üles töötatud kautšukipuu ja teised puittooted hõlmatakse samuti õiguspärasuse tagamise süsteemiga.

Mahajäetud puit lisatakse süsteemi pärast seda, kui see on oksjonil müüdud ja uus omanik on kindlaks määratud.

Hetkel ei saa süsteemi sisestada puitu, mis on konfiskeeritud rikkumise tõttu. Konfiskeeritud puitu ja selle õiguspärasuse tagamise süsteemi kaasamise viisi käsitlevad määrused koostatakse kahe aasta jooksul ja enne FLEGT-litsentsimise toimima hakkamist.

Õiguspärasuse tagamise süsteem kontrollib samuti kõiki I lisas loetletud imporditud puittooteid. Täiendavad üksikasjad on esitatud käesoleva lisa jaos 5.9.

2.2. **Tooted**

Õiguspärasuse tagamise süsteem kontrollib järgmisi tooteid:

— palgid
— parketilipid
— puiduhake
— puitraamid
— raudteeliiprid
— puidust pakkkastid/karbid
— saepuit
— tisleritooted
— spoon
— mööbel
— vineer

I lisas täpsustatakse käesoleva lepinguga hõlmatud tooted ja nende harmoneeritud süsteemi (HS) koodid, mida kasutatakse kaupade klassifitseerimisel rahvusvahelises kaubanduses.

Rakendamise edenedes kaalub Libeeria muude toodete, sealhulgas kivisöe lisamist õiguspärasuse tagamise süsteemi kohaldamisalasse.

2.3. **Sihtturud**

Õiguspärasuse kontrolli kohaldatakse nii siseriiklikul turul müüdavate kui ka ekspordiks mõeldud toodete suhtes, olenemata nende sihtriigist. Siseriiklikul turul müüdavate toodete kontrollimine lisatakse süsteemi järk-järgult vastavalt kavale, mis sõltub kogukonna õiguste seaduse ja mootorsaemääruse rakendamisest ning milles arvestatakse Lääne-Aafrika riikide majandusühenduse (ECOWAS) piirkondlike kaubanduslepingutega ja nende integreerimisega õiguspärasuse tagamise süsteemi.

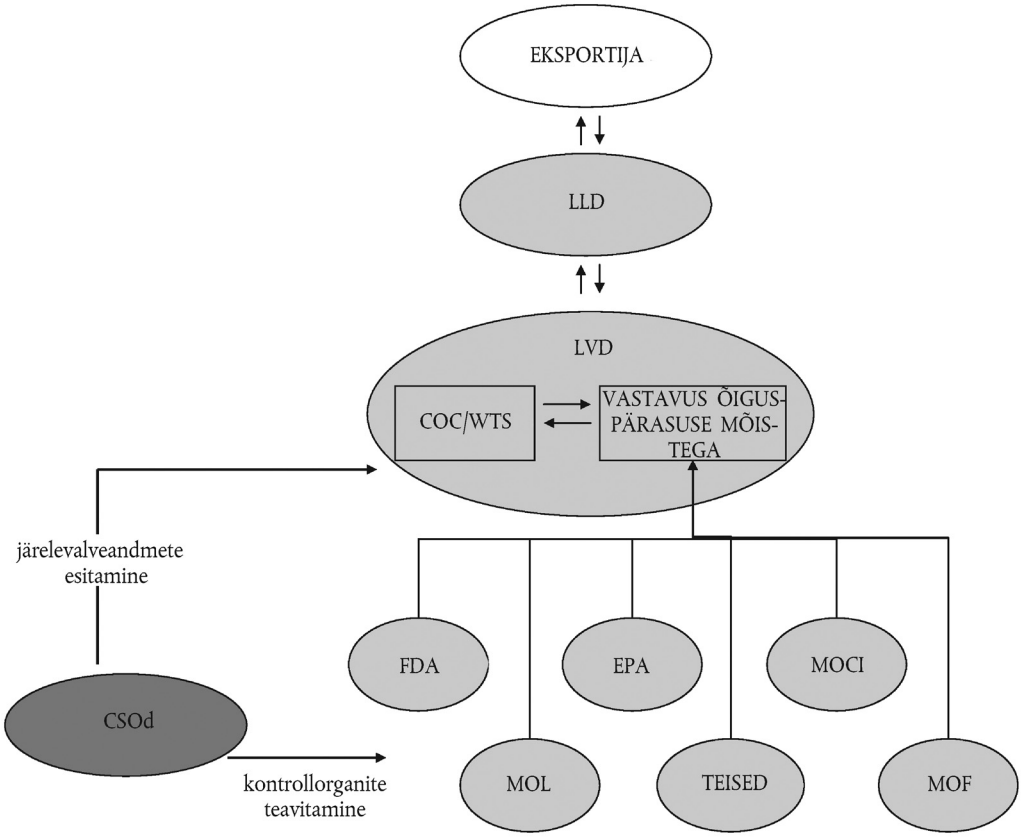
3. INSTITUTSIOONILINE KORRALDUS

Õiguspärasuse mõistele vastavuse kontrollimiseks ja järelevalveahela süsteemi käitamiseks loob metsanduse arendamise amet uue osakonna – Libeeria kontrolliosakond (LVD). Teenusepakkujaga sõlmitakse BOT-mudeli (BOT – *build, operate and transfer*) alusel leping esimeseks viieks aastaks, et töötada välja vajalik kontrollimetoodika ning parandada õiguspärasuse tagamise süsteemis tegutsevate metsanduse arendamise ameti osakondade ja üksuste suutlikkust.

Libeeria kontrolliosakond teeb koostööd teiste metsanduse arendamise ameti osakondade ja talitustega, keskkonnakaitse ametiga (EPA), kaubandus- ja tööstusministeeriumiga (MOCI), rahandusministeeriumiga (MOF), tööhõiveministeeriumiga (MOL) ja teiste asjaomaste valitsusasutustega, kes vastutavad metsasektori reguleerimise eri aspektide eest. Need valitsusasutused esitavad Libeeria kontrolliosakonnale tõendid ettevõtjate vastavuse kohta õiguspärasuse mõistele. Lisaks luuakse kodanikuühiskonna organisatsioonide vahel suhtluskanal, et edastada Libeeria kontrolliosakonnale ja teistele asjaomastele asutustele seireandmeid, mis kajastavad ettevõtjate vastavust õiguspärasuse tagamise süsteemi nõuetele.

Eksportimiseks mõeldud puittoodetele FLEGT-litsentside väljastamiseks loob metsanduse arendamise amet uue osakonna – Libeeria litsentsimisosakond (LLD). Eksportijad esitavad FLEGT-litsentside taotluse Libeeria litsentsimisosakonnale (vt joonis 1).

Joonis 1. Kontrollimise ja litsentsimise institutsiooniline korraldus



4. ÕIGUSPÄRASUSE KONTROLLIMINE

4.1. **Õiguspärasuse mõiste ja sellega seotud kontrollimenetlused**

Õiguspärasuse mõiste koosneb 11 põhimõttest, mis on omakorda jaotatud mitmeks näitajaks, mis kujutavad endast täitmisele kuuluvat õigusnõuet. Iga näitaja juurde kuuluvad tõendajad, millega määratakse kindlaks, kas erasektori ettevõtja või valitsusasustus täidab asjaomase näitajaga hõlmatud õigusnõudeid.

A liites on esitatud õiguspärasuse mõiste ja kontrollimenetluste lühikirjeldus, et juhendada asjaomast ministeeriumi, valitsusasutust ja Libeeria kontrolliosakonda vastavuse hindamisel. Kontrollraamistikus on täpsustatud järgmine:

— eesmärk: kirjeldada kontrollimenetluse eesmärki;

— regulatiivkontroll: näha ette normatiiv- ja/või regulatiivnõuded ning konkreetse näitaja ülesanne;

— kontrollimeetod: näha ette kontrollimise kirjeldus ja vahendid; see koosneb dokumentide läbivaatamisest, kontrollkäikudest, kinnitamisest ja/või konsulteerimisest;

— sagedus: määratleda, kui sageli peab Libeeria kontrolliosakond hindama vastavust näitajale või selle aspektidele.

Üksikasjalikumad menetlused õiguspärasuse mõistele vastavuse hindamiseks, sealhulgas kontrollnimekirjad, töötatakse välja vabatahtliku partnerluslepingu rakendamise käigus.

4.2. **Andmehaldus**

Kontrollitulemused salvestatakse andmehaldussüsteemi, mis võimaldab kohe kontrollida ettevõtja vastavust õiguspärasuse mõistele. Libeeria kontrolliosakond vastutab andmehalduse eest, sealhulgas andmete uuendamise eest kontrollimenetlustes kehtestatud sagedusega.

Järelevalveahela teabesüsteemis (COCIS) kogutakse teatavaid õiguspärasusele vastavust käsitlevaid andmeid selleks, et hinnata õiguspärasuse mõistele vastavust kogu tootmisahelas. Neid andmeid kasutatakse lähtepunktina, et oleks võimalik vaadelda teekonda tootmisahelas, näiteks raietegevuse algus või palkide edastamine tarneahelas. Nähakse ette, et järelevalveahela teabesüsteem moodustab osa kontrollimiseks vajalikust andmehaldussüsteemist.

Andmehaldussüsteem tuleb välja töötada selliselt, et oleks võimalik vahetada teavet reaalajas, eesmärgiga takistada kontrollimise käigus avastatud mittevastava puidu edasiliikumist, ja seda tarneahelas pärastpoole kontrollida.

Andmehaldussüsteemi ülesehitus ja tehniline kirjeldus ning üksikasjalikud andmehaldusmenetlused töötatakse välja vabatahtliku partnerluslepingu rakendamise ajal.

4.3. **Sõltumatu metsamajanduse sertifitseerimiskavade alusel töötavate ettevõtjate õiguspärasuse kontrollimine**

Libeeria valitsuse heaks kiidetud sõltumatu sertifitseerimissüsteemi alusel töötavad ettevõtjad saavad demonstreerida õiguslikku vastavust Libeeria õiguspärasuse mõistele, esitades Libeeria kontrolliosakonnale ja Libeeria litsentsimisosakonnale kehtiva kava sertifikaadi.

Enne sertifitseerimissüsteemi heakskiitmist korraldab Libeeria valitsus selle kooskõla hindamise, et teha kindlaks, kas kõik Libeeria õiguspärasuse mõiste näitajad on kaasatud sertifitseerimissüsteemi, kas nende täitmist auditeeritakse korrapäraselt ja kas kogu sertifitseerimisprotsess on usaldusväärne. Libeeria õiguspärasuse tagamise süsteemi võib integreerida vaid süsteeme, mis on läbinud kooskõla hindamise.

Vastavalt Libeeria õigusaktidele kuuluvad kõik ettevõtjad, sealhulgas need, kellel on oma sertifitseeritud järelevalveahela süsteem, kontrollimisele Libeeria riiklikus järelevalveahela süsteemis.

5. JÄRELEVALVEAHELA SÜSTEEM

5.1. **Standardne töökord**

Välja on töötatud standardne töökord (SOP), et sätestada, a) kuidas metsaettevõtted kontrollivad oma tarneahelaid ja b) kuidas järelevalveahelasüsteemi abil kontrollitakse nende ettevõtete tegevust:

a) üldises standardses töökorras 01 (GSOP 01) esitatakse üldine kirjeldus selle kohta, kuidas puidumüügilepingu, metsamajandamislepingu ja erakasutusloa alusel hangitud puidu ja puittoodete kontroll on korraldatud;

b) iga tegevuse üksikasjad on esitatud mitmes standardses töökorras;

c) üldist standardset töökorda ja standardset töökorda muudetakse, et kajastada muutusi kontrollitegevustes, sealhulgas uute puiduallikate lisamist järelevalveahela süsteemi.

Järgmistest allikatest pärit puidu kontrollimise kord töötatakse välja kahe aasta jooksul pärast vabatahtliku partnerluslepingu allkirjastamist:

a) kogukonnaõiguse seaduse alusel reguleeritud metsad;

b) metsaraie mootorsaega;

c) imporditud puit;

d) läbiveetav puit;

e) konfiskeeritud puit.

Järgmistes punktides ja B liites kirjeldatakse järelevalveahela süsteemi tähtsamaid kontrollikohti ja peamisi põhimõtteid.

5.2. **Enne ülestöötamist**

Lepingupiirkonna ja raielankide piiride märkimine ning puude nummerdamine (varude inventeerimine) on lepinguomaniku ülesanne. Libeeria kontrolliosakond kontrollib, et langikaart ja varude inventuur oleksid korrektsed, ning edastab metsanduse arendamise ameti kaubandusosakonnale teabe, mis on vajalik langikaardi heakskiitmiseks ja iga-aastase raiesertifikaadi (AHC) väljastamiseks.

Metsanduse arendamise ameti personal kontrollib, et langikaart ja varude inventeerimine on tehtud nõuetekohaselt ning et lepinguomanikud on plangid ja kaardid täitnud korrektselt. See on kaheosaline protsess, millest esimene osa kujutab endast kontrollimist kontoris, et teha kindlaks, kas pole tehtud lihtsaid haldusvigu, ning kui esimene kontroll on rahuldav, tehakse teine kontroll metsas, milleks võetakse vähemalt 5 % valim varude alalt, et kontrollida puude asukohta, läbimõõtu, liiki ja kõrgust.

Järelevalveahela teabesüsteem kontrollib automaatselt, kas

a) viide lepingupiirkonnale vastab lepinguomaniku isikuandmetele;

b) langikaardi neli nurka asuvad üldise lepingupiirkonna piires;

c) puude identifitseerimisnumbrid on lepinguomanikule eraldatud nimetatud lepingupiirkonnas puude silditamiseks.

Seejärel kontrollib langikaarti järelevalveahela ametnik käsitsi, kinnitamaks, et

a) viide lepingupiirkonnale ja lepinguomaniku isikuandmed vastavad varude inventeerimise plangil esitatud andmetele;

b) inspekteerimise kuupäevad vastavad varude inventeerimise plangil esitatutele;

c) Mercatori universaalse põikprojektsiooni (UTM) geograafilised koordinaadid vastavad varude inventeerimise plangil esitatutele;

d) mõõtkava on kantud kaardile täpselt, vahemaa ruutude vahel on õige ja vahemaad on täpselt kaardile kantud;

e) lähtejoone suund on sisestatud õigesti ja põhjanoole suund lähtejoone suhtes on õige;

f) inventeerimisjoonte numbrid ja vahemaade numbrid on täpselt märgitud;

g) langikaardile kantud langi piir on vastavuses lepingupiirkonna asukoha kaardiga ja sobib lepingupiirkonna üldiste piiridega;

h) kaardil on puude numbrid õiges lahtris, nagu on esitatud varude inventeerimise vormidel;

i) liigikoodid on õiged.

Järelevalveahela ametnik täidab standardse järelevalveahela teabesüsteemi vormi, millel on ristiga märgitavate küsimuste loetelu ning mis edastatakse andmesisestajale või järelevalveahela teabesüsteemi operaatorile andmete sisestamiseks süsteemi.

Kui varude inventeerimise vormid või käsitsi koostatud langikaardid ei läbi kontrolli, prindib järelevalveahela teabesüsteemi operaator need vormid/kaardid välja. Järelevalveahela andmesisestamise ülevaataja saadab need lepinguomanikule paranduste tegemiseks ja protsessi korratakse parandatud andmetega.

5.3. **Ülestöötamine**

See protsess kirjeldab märgistamis-, mõõtmis- ja dokumenteerimismenetlusi, mida lepinguomanik peab puude langetamisel järgima. Palkide ja kändude mõõtmine ja siltidega varustamine on vajalik algse puu numbri (antakse varude inventeerimise käigus) ja langetamise tulemusel saadud palgi ning metsa jäänud kännu vahelise seose loomiseks, võimaldades seeläbi jälgitavust.

Pärast iga-aastase raiesertifikaadi väljastamist antakse lepinguomanikule vöötkoodidega palgisildid ja tal lubatakse alustada raietöödega langikaardil märgitud kohtades:

a) enne puu langetamist dokumenteerib lepinguomaniku palgimõõtja puu ID-sildi numbri, mis on antud varude inventeerimise käigus;

b) pärast puu langetamist kinnitab palgimõõtja palgi kännupoolsele osale uue sildi ja teise sildi kännule. Saadud tüvi mõõdetakse: nii kännu- kui ka ladvapoolse otsa läbimõõt ja palgi pikkus kuni võra alguseni (10 cm täpsusega). Palgimõõtja salvestab andmed elektronmärkmikku (PDA) või märgib need vastavale vormile.

Seejärel läheb palgimõõtja järgmise langetatava puu juurde ja kordab protseduuri. Kogutud andmed esitatakse töötlemiseks järelevalveahela andmesisestajale, kes sisestab need järelevalveahela teabesüsteemi.

5.4. **Palkide ladustamise plats / laadimiskoht metsas**

See protsess kirjeldab, kuidas lepinguomanik mõõdab ja märgistab langetatud puid pärast seda, kui need on viidud laadimiskohta ja seal järgatud. Sama protseduuri järgitakse, kui palke hiljem järgatakse uuesti lühemaks või lihtsalt korrastatakse (st palgil lõigatakse maha mõned sentimeetrid, et väljanägemine oleks müümisel või eksportimisel parem). Põhimõte seisneb selles, et ID-silt kinnitatakse igale uuele palgile, et oleks võimalik tuvastada algset palki, puud ja langikaarti.

Järelevalveahela süsteemi palgimõõtjad kontrollivad valimit eesmärgiga kinnitada, et ettevõtja on palgid nõuetekohaselt märgistanud ja mõõtnud. Palkide liik, läbimõõt ja pikkus salvestatakse järelevalveahela teabesüsteemis, mis võrdleb automaatselt palgiandmeid lepinguomaniku salvestatud andmetega.

5.5. **Palkide või töödeldud puidu transport**

See protsess kirjeldab menetlust, mida tuleb järgida, kui palke ja/või puittooteid laaditakse metsas laadimiskohas veoautole, kui palke laaditakse laoplatsile väljaspool sadamat ning kui saetud puittooteid laaditakse enne sadamasse vedamist ja seejärel transporditakse. Kuna järelevalveahela süsteem on mõeldud palkide ja puittoodete asukoha määramiseks tarneahelas reaalajas, kohaldatakse järgmisi meetmeid:

a) kui saadetis on laadimiseks valmis, täidab ettevõtja personal (st palgimõõtja või saekaatrioperaator) saatekirja:

— täidab vastavad lahtrid (vöötkood, liik, läbimõõt ja pikkus);

— kleebib vöötkoodikleebised saatekirjal vastavatele kohtadele;

— loetleb kõik vöötkoodiga siltide numbrid või saadetise puittoodetele kinnitatud vöötkoodiga sildid – need numbrid tuleb kopeerida käsitsi;

— märgib saatekirjale kuupäeva ja allkirjastab selle;

b) palgid või puittooted tuleb laadida selliselt, et oleks võimalik lugeda vöötkoode pihuskanneriga ilma, et peaks koormat autolt maha laadima. Seetõttu tuleb palgiotste ja veoki kaitseseina (olenevalt autotüübist) vahele jätta ruumi või tuleb palgid laadida selliselt, et siltidega palgiotsad jäävad tahapoole ja on selgelt nähtavad. See lihtsustab järelevalveahela süsteemi palgimõõtjatel ja metsanduse arendamise ametil sildinumbrite kontrollimist, kui auto on teel.

Libeeria kontrolliosakond kontrollib kõiki väljastatud ja vastuvõetud saatekirju/kättetoimetamisteatisi; osakonnas on mobiilsed palgimõõtjate/inspektorite rühmad, kes kontrollivad valimit kõikidest transpordisaadetistest. Dokumenteerida tuleb puude liik, palgi läbimõõt ja pikkus. Samal ajal kontrollib Libeeria politsei, et kontrollpunkte läbivate saadetistega on kaasas nõutavad saatekirjad.

5.6. **Puidutöötlemine**

Siin esitatakse üksikasjalikud menetluste kirjeldused, kuidas töötatakse välja saeveskitööde ja puittoodete teiste töötlusprotsesside hindamine vabatahtliku partnerluslepingu rakendamise esimesel kolmel aastal. Põhimõtteliselt hõlmab ettevõtjapoolne tegevuskontroll ja järelevalveahela süsteemi tehtav kontroll i) puidutoorme vedamist saeveski territooriumile, ii) puidutoorme ladustamist, iii) töötlemist, iv) töödeldud toodete ladustamist ja v) toodete väljavedamist saeveskist.

Kohaldatakse järgmisi kontrollimeetmeid:

a) ettevõtja dokumenteerib kogu saeveskisse tuleva puidutoorme ja sisestab vastavad andmed järelevalveahela teabesüsteemi;

b) ettevõtja peab arvestust saeveski territooriumil ladustatava kogu puidutoorme üle ja sisestab vastavad andmed järelevalveahela teabesüsteemi. Ettevõtja peab kasutama varude haldamise süsteemi, kuhu salvestada toorme liikumine ladustusalale ja sealt välja;

c) ettevõtja personal salvestab töötlemisettevõttesse mineva toorme ja kõik sealt väljuvad tooted, sisestades andmed standardvormidele. See annab alusandmed saagise hindamisele (saeveskis võiks see olla väljuva saepuidu maht väljendatuna protsendina saeveskisse minevate palkide mahust; teistel juhtudel võiks see olla lihtne teisendussuhe, nt x m^3 saetud puitu võrdub y ühikut toolijalgu jne);

d) ettevõtja peab arvestust saeveski territooriumil ladustatava kogu töödeldud puidu üle ja sisestab vastavad andmed järelevalveahela teabesüsteemi. Ettevõtja peab kasutama varude haldamise süsteemi, kuhu salvestada toorme liikumine igasse lattu ja sealt välja;

e) ettevõtja peab arvestust saeveski territooriumilt välja viidava kogu puidutoorme üle ja sisestab vastavad andmed järelevalveahela teabesüsteemi;

f) Libeeria kontrolliosakonna personal peab kontrollima toote töötlemist (näiteks ühe vahetuse töö saeveskis) kogu kontrollitavast partiist võetava valimi alusel, kui saeveski on valmis tootmist alustama. See valim on aluseks „kinnitatud teisendussuhtele";

g) Libeeria kontrolliosakond hindab perioodiliselt ja pisteliselt „kinnitatud teisendussuhet" uuesti. Need töötlemisettevõtte külastused peaksid toimuma etteteatamiseta;

h) järelevalveahela teabesüsteem võrdleb ettevõtja sisestatud ja standardvormidel põhinevat teisendussuhet „kinnitatud teisendussuhtega". Kõik olulised kõrvalekalded annavad põhjuse täiendavaks inspekteerimiseks ja/või kohustuste täitmata jätmise aruande väljastamiseks;

i) Libeeria kontrolliosakond korraldab ettevõtja kõikide toimingute ja tema kasutatavate raamatupidamissüsteemide pistelisi kontrolle, mis hõlmab puidutoorme ja töödeldud toodete saeveskis liikumise kontrollimist.

5.7. **Eksport**

See protsess kirjeldab, kuidas Libeeria kontrolliosakonnas ekspordiks heaks kiidetud tooted transporditakse sadamasse ja laaditakse laevadele.

Ekspordikohas kontrollib järelevalveahela süsteem kõiki järelevalveahela teabesüsteemis olevate siltide numbreid ja tootekirjeldusi ning ekspordisaadetiste valimit inspekteeritakse füüsiliselt.

Eksportija peab teavitama järelevalveahela süsteemi, kui laev on laadimiseks valmis, et järelevalveahela süsteem saaks oma ülesannet täita ja saata kontrollrühma laeva lõplikku laadimist jälgima. Palkide laevale laadimise ajal võrdleb järelevalveahela süsteemi inspektor neid kirjeldustega, et teha kindlaks, et need on hõlmatud kehtiva FLEGT-litsentsiga, ning salvestab tulemused elektronmärkmikku või asjakohasele vormile. Salvestatud andmed laaditakse üles järelevalveahela teabesüsteemi ja ühildatakse varasemalt salvestatud tootekirjeldusega, et jälgida, millist toodet tegelikult eksporditakse.

5.8. **Siseturg**

Käesoleva lisa punktides 5.2–5.7 kirjeldatud kontrollimenetlusi kohaldatakse siseturul, kui puit pärineb metsamajanduslepingute, puidumüügilepingute ja erakasutuslubadega varustatud tootmispiirkonnast. Puidu tarneahelate juhtimismenetlused alates toimingutest saeveskis töötatakse välja VII lisas märgitud ajavahemiku jooksul.

5.9. **Imporditud puit**

Importija peab tõendama, et imporditud puit on pärit õiguspärastest allikatest ja on läbinud tollikontrolli kooskõlas Libeeria õigusaktidega. Puidu õiguspärasust ülestöötamisriigis saab tõendada sertifikaatide abil, mis on väljastatud selliste sertifitseerimissüsteemide või teiste õiguspärasuse kontrolli süsteemide alusel, mida Libeeria valitsus on hinnanud ja heaks kiitnud asjaomaste valitsustega konsulteerides. Libeeria õiguspärasuse tagamise süsteemis peetakse õiguspäraseks sellist imporditud puitu, mida on kontrollitud vabatahtliku partnerluslepinguga hõlmatud teise riigi õiguspärasuse tagamise süsteemis ja millel on toimiv FLEGT-litsentsimissüsteem. Imporditud puit, mille õiguspärasus on tõendatud, lisatakse piiril järelevalveahela süsteemi ja seda kontrollitakse siitpeale samamoodi nagu kodumaiselt kasvatatud puitu.

5.10. **Läbiveetav puit**

Läbiveetav puit tuleb hoida eraldi kodumaisest või imporditavast puidust ning see veetakse läbi Libeeria tollikontrolli all. Läbiveetavat puitu ei lisata järelevalveahela süsteemi ja sellele ei tule ekspordikohas väljastada Libeeria FLEGT-litsentsi. Päritoluriik ja ülestöötamisriik peab olema selgelt märgitud saatekirjale ja teistele transpordidokumentidele. Libeeria täpsustab, milliseid õigusdokumente ja asjaomaseid tollikontrolle kohaldatakse läbiveetava puidu suhtes. Enne litsentsimissüsteemi toimima hakkamist töötatakse välja üksikasjalikud menetlused.

5.11. **Kautšukipuu**

Kautšukipuu raie, transpordi, hakkimise ja ekspordi standardne töökord töötatakse välja vabatahtliku partnerluslepingu rakendamise ajal.

5.12. **Andmete võrdlemine**

Järelevalveahela teabesüsteemi kasutatakse kvantitatiivsete andmete võrdlemiseks tarneahela eri etappide jooksul ja vahel. Võrdlemiste eesmärk on tagada, et puidu liigilised ja läbimõõdulised kogused oleks vastavuses kogu tarneahelas, ning eelkõige kontrollida, et väljasaadetud kogus ei ületa kättesaadetud kogust ja et töötlemisel oleks toorme hulga ja töödeldud toodete koguse vaheline suhe mõistlik.

Mitmete tarneahelate ja teatavate ajavahemike konsolideeritud andmete võrdlemiseks töötatakse välja protokollid eesmärgiga kontrollida kogu metsandussektori õiguspärasust piirkondlikul või siseriiklikul tasandil.

Lisaks kvantitatiivsete andmete võrdlemisele kontrollib järelevalveahela süsteem vastavust Libeeria kontrolliosakonna andmebaasiga, et valitseks täielik vastavus õiguspärasuse mõistele enne igat tehingut, olgu see siis eksport või müük Libeerias.

6. ÕIGUSPÄRASUSE TAGAMISE SÜSTEEMI NÕUETE EIRAMINE

FLEGT-litsentse ei väljastata enne, kui kõik õiguspärasuse tagamise süsteemi nõuded on täidetud. Käsitleda tuleb kõiki õiguspärasuse tagamise süsteemi nõuete eiramise juhtusid. Kontrollitegevuse käigus kindlaks tehtud õiguspärasuse tagamise süsteemi nõuete eiramise käsitlemisel kohaldatakse kehtivaid õiguslikke menetlusi ja sanktsioone. Olenevalt rikkumisest võidakse kohaldada haldustrahve või parandusmeetmeid, tegevus peatada ja/või ettevõtja vastutusele võtta.

Rikkumisjuhtude käsitlemiseks ja sanktsioonide määramiseks nõuete mittetäitmise korral töötatakse välja üksikasjalikud juhised enne FLEGT-litsentsimissüsteemi toimima hakkamist.

Kõik õiguspärasuse mõiste, järelevalveahela süsteemi ja vastavate sanktsioonide eiramise juhud salvestatakse kontrollimise andmebaasi (vt jagu 4.2).

7. LITSENTSIMINE

Libeeria litsentsimisosakond (LLD) luuakse selleks, et väljastada FLEGT-litsentse nendele puittoodete ekspordisaadetistele, mis vastavad õiguspärasuse tagamise süsteemi nõuetele. Litsentsimisprotsess koosneb järgmistest etappidest:

a) eksportija taotleb Libeeria litsentsimisosakonnast igale ekspordisaadetisele FLEGT-litsentsi. Kahe aasta jooksul pärast vabatahtliku partnerluslepingu allkirjastamist töötatakse välja standardne taotlusvorm nõutava teabe ja dokumentide täpsustamiseks. Libeeria litsentsimisosakond registreerib taotluse ja saadab selle kontrollimiseks Libeeria kontrolliosakonnale;

b) Libeeria kontrolliosakond kontrollib, kas eksportija ja ekspordisaadetisega seotud võimalikud tarnijad vastavad Libeeria õiguspärasuse mõistele ning kas ekspordiks mõeldud tooted on pärit õiguslikest allikatest ja on nõuetekohaselt sisestatud järelevalveahela teabesüsteemi. Üksikasjalikud menetlused ja kontrollnimekirjad, mida Libeeria kontrolliosakond kasutab, töötatakse välja kahe aasta jooksul pärast vabatahtliku partnerluslepingu allkirjastamist;

c) Libeeria kontrolliosakond saadab seejärel kirjaliku teate Libeeria litsentsimisosakonnale, et kinnitada kontrollimise tulemust. Teatise vorm ja selle edastamise protsess töötatakse välja kahe aasta jooksul pärast vabatahtliku partnerluslepingu allkirjastamist.

   — Kui Libeeria kontrolliosakond kinnitab täielikku vastavust õiguspärasuse mõistele, annab Libeeria litsentsimisosakond asjaomasele ekspordisaadetisele viivitamata välja FLEGT-litsentsi. Üksikasjalikud menetlused taotleja teavitamiseks ja FLEGT-litsentsi väljastamiseks töötatakse välja kahe aasta jooksul pärast vabatahtliku partnerluslepingu allkirjastamist.

   — Kui selles etapis avastatakse nõuete eiramine, teatab Libeeria kontrolliosakond Libeeria litsentsimisosakonnale, et FLEGT-litsentsi ei saa väljastada, ning esitab tagasilükkamise põhjused ja salvestab tagasilükkamise järelevalveahela teabesüsteemis. Libeeria litsentsimisosakond teavitab taotlejat, et litsentsitaotlus on tagasi lükatud, ja esitab selle põhjused. Üksikasjalikud menetlused mittevastavate saadetiste käsitlemiseks ja taotleja teavitamiseks töötatakse välja kahe aasta jooksul pärast vabatahtliku partnerluslepingu allkirjastamist;

d) pärast FLEGT-litsentsi väljastamist saadab eksportija selle koopia koos kirjeldusega ja teate soovitava laadimiskuupäevaga tollile ja sadamavaldajale. Toll ja sadamavaldaja kontrollivad, et litsents vastaks teistele ametlikele ekspordidokumentidele ja standardsetele vorminõuetele. Libeeria litsentsimisosakond salvestab kõik saadud FLEGT-litsentsi taotlused, sealhulgas tagasilükatud taotlused.

FLEGT-litsentside tehniline kirjeldus, sealhulgas litsentsi vorm ja kehtivusaeg, esitatakse IV lisas.

8. SÕLTUMATU AUDIT

Sõltumatu auditi eesmärk on hinnata, kas õiguspärasuse tagamise süsteem toimib tulemuslikult, nõuetekohaselt ja usaldusväärselt, ning teha kindlaks võimalikud nõrgad kohad ja riskid süsteemi struktuuris ja rakendamisel.

Sõltumatu auditi juhised, sealhulgas ülesanded, nõutav kvalifikatsioon ja meetod, on esitatud V lisas.

A liide

ÕIGUSPÄRASUSE MÕISTE, ÕIGUSPÄRASUSE HINDAMISE TABEL JA KONTROLLIMENETLUSED

1. **Metsanduspoliitika ja -õiguse reformikava**

Allpool esitatud õiguspärasuse mõiste väljatöötamisel osalesid väga erinevad sidusrühmad. Õiguspärasuse mõiste väljatöötamisel tuvastasid sidusrühmad mitmeid ebatäpsusi, puudujääke ja ebakõlasid kehtivates õigusaktides, määrustes ja poliitikas, millel õiguspärasuse mõiste tugineb, ning leidsid, et nendega tuleb Libeeria metsandussektoris soovitud hea valitsemistava saavutamiseks tegeleda. Libeeria valitsus planeerib seetõttu viia metsandussektoris ellu õigus- ja poliitikareforme, konsulteerides kõikide asjaomaste sidusrühmadega. Eeldatavalt jõuavad need reformid lõpule 2013. aastal ning seejärel õiguspärasuse mõistet ajakohastatakse, et kajastada asjaomaseid muudatusi. Poliitika- ja õigusreforme on vaja järgmistes valdkondades:

a) sotsiaalsed kokkulepped: sotsiaalsete kokkulepete üle peetavate läbirääkimiste regulatiivmenetluste kehtestamine, sealhulgas i) läbirääkimiste ajastamine; ii) kogukondadele rahaliste vahendite väljamaksmise ja ülekandmise õigeaegsus; iii) sotsiaalsete kokkulepete miinimumsisu ja sätete jõustamine; iv) kogukonna kasutusõigused seoses kontsessioonipiirkondadega ja v) lihttööliste palkamine jne;

b) kogukonna metsandusmääruse kehtestamine, et tagada kogukonna metsamajandamiseks spetsiifilised juhised;

c) mahajäetud palkide kasutamine, sealhulgas nende müügiks oksjoni korraldamise kord, õigusliku omaniku registreerimine ja andmete sisestamine õiguspärasuse tagamise süsteemi;

d) seadusevastase ülestöötamise tõttu valitsuse poolt konfiskeeritud palkide kasutamine;

e) sõltumatute sertifitseerimissüsteemide integreerimine õiguspärasuse tagamise süsteemi: arutelu ja kokkuleppele jõudmine sidusrühmadega sõltumatu(te) sertifitseerimissüsteemi(de) kasutamiseks Libeerias ja selle/nende sõltumatu(te) sertifitseerimissüsteemi(de) kindlaks määramine, mida Libeeria tunnustaks vabatahtliku partnerluslepinguta riikidest imporditud palkide õiguspärase päritolu kindlaksmääramiseks;

f) nn must nimekiri: nimekirja koostamine nendest isikutest, kes osalesid Libeeria kodusõjas ja kellel ei lubata seetõttu töötada metsandussektoris, nagu on nõutud metsanduse arendamise ameti kehtivate määrustega;

g) töötlemisrajatised: määrus, mis on seotud metsamajandamislepingu omanike rajatavate töötlemisrajatistega ja nende rajatiste käitamise juhistega;

h) kolmandate isikute juurdepääs ja metsasaaduste kasutamine: määrused, mis käsitlevad kolmandate isikute juurdepääsu ja metsaressursside kasutamist teiste isikute kontsessioonipiirkonnas;

i) mootorsaemääruste õigsuse kontrollimine ja kehtestamine: juhised uute menetluste koostamiseks, et teha koostööd mitteametliku sektoriga.

2. **Õiguspärasuse hindamise tabel**

Selleks et teha kindlaks, kas Libeeria turul müüdav või Libeeriast eksporditav puit ja/või puittooted vastavad õiguslikule standardile, mis on määratletud õiguspäraselt toodetud puidu mõistes, kohaldatakse järgmises tabelis sätestatud põhimõtteid ja näitajaid ning samuti üksikasjalikke kontrollimenetlusi. Tabelis kirjeldatakse õiguspärasuse hindamise tabeli vormi (põhimõtted, näitajad, tõendajad ja kontrollimisjuhised). Tabel on jaotatud 11 põhimõtteks, mille all on loetletud näitajad ja tõendajad ning juhised näitajate kasutamise kohta vastavuse kontrollimisel. Juhised (eesmärk, regulatiivkontroll, kontrollimeetod ja sagedus) peegeldavad praegust käsitust, kuid need võivad muutuda süsteemide ja menetluste edasise arendamise käigus.

Õiguspärasuse põhimõte	Libeeria õiguspärasuse mõiste on jaotatud 11 õiguspärasuse põhimõtteks. Iga õiguspärasuse põhimõte koosneb mitmest õiguspärasuse näitajast koos tõendajatega. Iga näitaja jaoks on välja töötatud kontrollimenetlus.
Õiguspärasuse näitajad	Siin kirjeldatakse lühidalt normi või nõuet, mille täitmist peab Libeeria kontrolliosakond (LVD) kontrollima, et tuvastada vastavus konkreetsele õiguspärasuse põhimõttele.
Õiguspärasuse tõendajad	Tõendajad on tõendid, mida Libeeria kontrolliosakonna inspektorid ja/või hindajad otsivad, et hinnata, kas konkreetne norm või näitaja on täidetud. See nimekiri ei ole lõplik ja hindaja võib kasutada vajaduse korral asjaomase näitaja kontrollimisel täiendavaid vahendeid.
Kontrollimisjuhised	Need põhimõtted juhendavad Libeeria kontrolliosakonna inspektoreid ja/või hindajaid konkreetse näitaja hindamisel: 1. Eesmärk: esitatakse kontrollimenetluse eesmärk. 2. Regulatiivkontroll: nähakse ette normid ja/või regulatiivsed nõuded konkreetse näitaja ja vastutava valitsusasutuse kohta. 3. Kontrollimeetod: esitatakse kontrollimise kirjeldus ja meetod, mis koosneb dokumentide läbivaatamisest, kontrollkäikudest, kinnitamisest ja/või konsulteerimisest. 4. Sagedus: nähakse ette, kui sagedasti Libeeria kontrolliosakond näitajat või selle konkreetset aspekti kontrollib.

1. PÕHIMÕTE: ÕIGUSLIK SEISUND/TUNNUSTAMINE JA ÕIGUS TEGUTSEDA METSANDUSSEKTORIS

Metsalepingu või -loa omanik on õiguslikult tunnustatud ettevõte, kogukond või isik, kes täidab kõiki metsasektori nõudeid

Näitaja 1.1. Lepingu- või loaomanik on füüsiline või juriidiline isik, kes on nõuetekohaselt registreeritud Libeeria valitsuse juures ja keda tunnustab FDA.

Tõendaja	Lepingu või loa liik
1.1.1. Korporatsioonide ja ühingute puhul – kehtiv äriregistri aastasertifikaat ning MOCI väljastatud litsents	Kõik lepingu- või loaliigid, mille omanik on registreeritud ettevõte.
1.1.2. Korporatiivsete üksuste puhul – välisministeeriumile (MOFA) esitatud põhikiri	Kõik lepingu- või loaliigid, mille omanik on korporatsioon..
1.1.3. Registreerimata ettevõtete puhul – FDA väljastatud sertifikaat või tunnustus/tõend	Füüsilisele isikule või füüsilisest isikust ettevõtjale väljastatud FMC/TSC kogukonna metsanduse seaduse alusel, FUP/PUP ja mootorsaeluba.

Kontrollimisjuhised	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on kontrollida, et metsalepingut või raieluba, palkide või mis tahes puittoodete ülestöötamise, töötlemise või ekspordi luba Libeerias taotlev isik on nõuetekohaselt registreeritud ettevõte või FDA on tunnustanud seda ettevõttena, mis on suuteline omandama ja täitma metsalepingut või -luba Libeeria õigusaktide alusel. Regulatiivkontroll Libeeria õigusaktidega nõutakse, et kõik ettevõtet juhtivad ja/või ettevõtlustoiminguid tegevad isikud peavad end registreerima MOCIs. Ettevõtte registreerimata jätmine on õigusrikkumine. Kogukondlikus metsanduses tegutsemiseks peab kogukonda tunnustama FDA. Ettevõtte registreerimise kehtivus lõpeb igal aastal registreerimiskuupäeval ja seda peab pikendama. NFRLis on sätestatud, et isik, kes täidab kõik vajalikud nõuded, võib sõlmida ja hallata metsalepingut. Termin „isik" on määratletud kui füüsiline ja juriidiline isik registrikandest sõltumata.	Kirjeldus LVD kontrollib kehtiva ettevõtte registreerimisdokumendi olemasolu. Selguse saamiseks võib LVD küsida lisateavet MOCIst ja FDA kaubandus- ja õigusosakondadest. Kogukondliku metsanduse korral võib tõendi FDA antud tunnustuse kohta saada FDA õigus- ja kogukondliku metsanduse osakondadest. Tõendamisviisid 1. Dokumentide läbivaatus 2. Konsultatsioonid MOCI ning FDA kaubandus-, õigus- ja kogukondliku metsanduse osakondadega	Igal aastal
Viited: GBL (artikli 4 lõiked 3–5); COCS SOP (4)		

Näitaja 1.2. Lepingu- või loaomanike või osanike hulka ei kuulu Libeeria praegune president ega asepresident, seadusandliku kogu liikmed, kabinetiliikmed, FDA direktorid ja juhid, praegune riigi komissar ega ükski teine isik, kellel on keelatud omada metsalepingut või olla huvitatud metsalepingust.

Tõendaja	Lepingu või loa liik
1.2.1. Lepinguomanik, kes on registreeritud ettevõte – notariaalselt kinnitatud ja ettevõtte tegevjuhi koostatud kirjalik tunnistus, milles teatatakse, et ettevõtte omanike hulka ei kuulu keelatud isikuid.	Kõik lepingu- või loaliigid
1.2.2. FDA koostatud kehtiv nimekiri valitsuse ametisolevatest vanemametnikest, kellel on keelatud omada metsalitsentsi vastavalt NFRLi artikli 5 lõike 2 punktile b.	Kõik lepingu- või loaliigid
1.2.3. Kehtiv nimekiri korporatiivse lepingu osanikest ja tulusaavatest omanikest või loaomanikest.	Kõik lepingu- või loaliigid

Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.1.2)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on tagada, et kõik metsalitsentsi ja/või kontsessioonilepingu taotlejad on kõlblikud metsalepingut täitma.	Kirjeldus Selleks et tagada eespool toodud nõuete täitmine, peab LVD läbi vaatama lepinguomaniku omandisuhte dokumendid eesmärgiga kontrollida, et taotleja ei oleks keelatud isik või üksus, kelle omanike hulka kuulub keelatud isik.	Iga saadetise puhul

Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.1.2)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Regulatiivkontroll Valitsuses teatavatel ametikohtadel töötavatel isikutel on NFRLi artikli 5 lõike 2 punkti b alusel keelatud tegeleda äriotstarbelise metsamajandusega, sest eksisteerib tegelik või potentsiaalne huvide konflikt. Kõige olulisem regulatiivne huvi on teha ristkontroll lepingu praeguse omaniku ja FDA hallatava keelatud valitsuse vanemametnike kehtiva nimekirja vahel. Kuna peamine vastutus lasub lepinguomanikul ja ta peab tagama, et tema omanikud oleksid isikud, kes täidavad kõiki nõudeid, tuleb lepinguomanikul koostada kirjalik tunnistus vastavuse kohta. Notariaalselt kinnitatud kirjaliku tunnistuse tõepärasust kontrollitakse lepingu omanikke käsitlevate olemasolevate dokumentidega võrdlemisel. Keelatud isikute nimekiri ja samuti lepinguid või litsentse omavate registreeritud ettevõtete praeguste osanike nimekiri tehakse avalikuks, nagu on sätestatud käesoleva lepingu IX lisas.	Tõendamisviisid 1. Konsultatsioon FDAga 2. Dokumentide läbivaatus	
Viited: NFRL (artikli 5 lõike 2 punkt b); määrus 103-7 (artiklid 21-22), määrus 104-07 (artikkel 62); PPC seaduse artikkel 44		

Näitaja 1.3. Lepinguomanikul ei ole keelatud osaleda pakkumisel või taotleda metsalepingut või teist valitsuse lepingut/kontsessiooni riigihangete ja kontsessioonide seaduse (PPCA) rikkumise tõttu.

Tõendaja	Lepingu või loa liik
1.3.1. Riigihangete kontsessioonikomitee (PPCC) töötab välja ja peab selliste keelatud isikute nimekirja, kes on süüdi mõistetud PPC seaduse või selles kehtestatud eeskirjade ja juhiste rikkumises.	FMC, TSC ja FUP, mille väärtus on üle 10 000 USD.

Kontrollimisjuhised/menetlus	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on tagada, et ükski metsalepingu või -loa taotleja ei ole rikkunud PPC seadust, millega reguleeritakse kontsessioonide ja teiste lepingute andmist. Regulatiivkontroll Metsalitsentsi taotlejal ei tohi takistada teha pakkumist kontsessiooni või muu riikliku lepingu sõlmimiseks PPCCga kehtestatud hanke-eeskirjade rikkumise tõttu. Edukaid pakkujaid tuleb kontrollida, võrreldes neid keelatud isikute kehtiva/ajakohastatud nimekirjaga, mille esitab ja mida haldab PPCC vastavalt PPC seaduse artiklile 44, mis välistab teatavatele üksustele kontsessiooni andmise teatavatel tingimustel pärast edukat taotlemist ja/või pakkumist.	Kirjeldus Selleks et tagada eespool toodud nõuete täitmine, peab LVD kontrollima, et taotleja ei oleks PPCC keelatud isikute nimekirjas, PPCC keelatud isikute nimekiri on üks avalikustatavatest dokumentidest, nagu on viidatud käesoleva lepingu IX lisas. Kontrollimisviisid 1. Konsulteerimine PPCCga 2. Dokumentide läbivaatus	Üks kord lepingu kehtivuse ajal
Viited: PPC seaduse artikkel 44		

2. PÕHIMÕTE: METSADE ERALDAMINE

Lepinguga hõlmatud metsakasutusõigused on antud vastavalt riikliku metsandusreformi seadusele ja kogukonnaõiguste seadusele

Näitaja 2.1. Kavandatavast kontsessioonipiirkonnast 3 km kaugusel asuvate kogukondadega (edaspidi „mõjutatud kogukonnad”) on FDA konsulteerinud ning nad on andnud teadliku nõusoleku kavandatava kontsessiooni kohta.

Tõendaja	Lepingu või loa liik
2.1.1. FDA poolt ette valmistatud sotsiaal-majandusliku uuringu aruanne	FMC, TSC ja FUP, mille väärtus on üle 10 000 USD.

Tõendaja	Lepingu või loa liik
2.1.2. Konsultatsiooni(de) kirjalikud teated (raadio- ja ajaleheteadaanded)	FMC, TSC ja FUP, mille väärtus on üle 10 000 USD.
2.1.3. Kohtumistel kohalviibijate nimekiri ja protokoll, kuhu märgitakse peamised arutlusteemad ja saavutatud kokkulepped	FMC, TSC ja FUP, mille väärtus on üle 10 000 USD.
2.1.4. Hea tahte kiri, millele on alla kirjutanud kogukonnad, kes kohustuvad pidama läbirääkimisi heas usus kõikide võimalike lepinguomanikega.	FMC, TSC ja FUP, mille väärtus on üle 10 000 USD.

Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.2.1)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Seaduses on rõhutatud avalikkuse tähtsat rolli juhtimisel, läbipaistvuse tagamisel ja otsustusprotsessis osalemisel. Menetluse eesmärk on tagada, et sellest aspektist peetakse nõuetekohaselt kinni metsandusressursside kindlakstegemisel ja eraldamisel Libeerias. Regulatiivkontroll FDA-le on antud volitused otsustada valitsuse kätte usaldatud metsaressursside kasutamise ja eraldamise üle. Maakasutuse planeerimisel ja metsaressursside õigsuse kontrollimisel on avalikkuse osalemine määrava tähtsusega ning FDA-l on kohustus kaasata asjaomaseid mõjutatud kogukondi. Eesmärgiga tagada nõuetekohane osalemine on FDA-le esitatud nõuded teavitamise, kohtumiste korraldamise, kommentaaride dokumenteerimise ja selliste kogukondade panusega arvestamise kohta. Selline osalust rõhutav lähenemisviis tagab, et asjaomaste sidusrühmade seisukohti võetakse arvesse ja et tehakse informeeritud otsus maakasutuse planeerimisel ja metsandusressursside õigsuse kontrollimisel. Vastavalt FDA poolt pärast kõiki osapooli kaasavat ettevalmistavat protsessi välja antud heakskiidetud käsiraamatule hõlmavad mõjutatud kogukonnad neid kogukondi, mis asuvad 3 km raadiuses kontsessioonipiirkonnast.	Kirjeldus LVD kontrollib, et FDA peaks metsamaakasutuse planeerimisel kohustuslikke konsultatsioone kogukondade ja teiste sidusrühmadega. Kui kogukondadega peetakse konsultatsioone, kinnitab LVD selle toimumist ja konsultatsioonide kvaliteeti, kontrollides dokumente, sealhulgas aruannet sotsiaal-majandusliku uuringu ning kohtumistel valitsenud meeleolu ja neil peetud arutelude ajastuse ja korralduse kohta. Vajaduse korral võib konsulteerida teiste valitsusasutustega, näiteks siseministeeriumiga, ja asjaomaste mõjutatud kogukondadega. Kontrollimisviisid 1. Konsultatsioonid FDAga ning vajaduse korral siseministeeriumi ja mõjutatud kogukondadega 2. Dokumentide läbivaatus	Üks kord lepingu kehtivuse ajal
Viited: NFRL (artikli 4 lõiked 1–5); määrus 102-07 (artiklid 21-22), määrus 104-07 (artikkel 62); PPC seaduse artikkel 87		

Näitaja 2.2. Enne metsalepingu andmist on FDA saanud planeerimis- ja majandusministeeriumist kontsessioonisertifikaadi, millega kiidetakse heaks FDA esitatud kontsessiooniplaan ja kinnitatakse, et kavandatav kontsessioon vastab riikliku arengu eesmärkidele.

Tõendaja	Lepingu või loa liik
2.2.1. Planeerimis- ja majandusministeeriumile (MPEA) FDA poolt esitatud kontsessiooniplaan seoses lepinguomaniku kontsessiooniga.	FMC, TSC ja FUP, mille väärtus on 10 000 USD või rohkem.
2.2.2. MPEA poolt FDA-le väljastatud kontsessioonisertifikaat (või kirjalik kinnitus), millega antakse FDA-le volitused alustada konkreetsele metsaalale kontsessiooni/lepingu andmist.	FMC, TSC ja FUP, mille väärtus on 10 000 USD või rohkem.

Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.2.2)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on kontrollida, et Libeeria metsanduse eesmärgid on koondatud riigi üldisesse arenguplaani, nagu selle on kinnitanud MPEA kontsessioonisertifikaadi väljaandmisega. Regulatiivkontroll FDA peab tagama, et eraldatav mets oleks sobiv äriotstarbeliseks metsamajanduseks ja et kontsessiooniplaan on välja töötatud, et tagada NFRLis ja PPC seaduses sätestatud kõikide nõuete täitmine, austades kaitsealasid ja mõjutatud kogukondade õigusi, eelkõige metsasaaduste kasutamisel.	Kirjeldus LVD peab kontrollima, kas MPEA tõepoolest väljastas FDA-le kontsessioonisertifikaadi pärast FDA poolt välja töötatud ja esitatud kontsessiooniplaani läbivaatamist, et tagada võistupakkumise nõuete täitmine vastavalt NFRLis ja PPC seaduses sätestatule. Seda tehakse konsulteerides FDA õigus- ja/või kaubandusosakonnaga. Kontrollimisviisid 1. Konsultatsioonid PPCC ja/või FDA õigus- ja kaubandusosakondadega 2. Dokumentide läbivaatus	Üks kord lepingu kehtivuse ajal
Viited: määrus 104-07 (artikli 5 lõike 2 punkti a alapunkt i), PPC seadus (artikkel 46)		

Näitaja 2.3. Lepinguomanik täitis seadusjärgsed eelkvalifitseerumise nõuded ja FDA kvalifitseeris lepinguomaniku nõuetekohaselt i) tegutsema metsandussektoris ning TSC ja FMC puhul, ii) tegema pakkumust lepingu saamiseks.

Tõendaja	Lepingu või loa liik
2.3.1. Eelkvalifitseerimiskomitee aruanne eelkvalifitseerimisprotsessi kohta	FMC, TSC ja FUP, mille väärtus on 10 000 USD või rohkem.
2.3.2. Lepinguomanikule väljastatud kehtiv eelkvalifitseerumise tunnistus	FMC, TSC ja FUP, mille väärtus on 10 000 USD või rohkem.
2.3.3. Tõend maksude kohta, mis näitab võlgnevuste puudumist esitamise kuupäeva seisuga	FMC, TSC ja FUP, mille väärtus on 10 000 USD või rohkem.
2.3.4. Likviidsusgarantii tunnustatud pangalt esitamise kuupäeva seisuga	FMC, TSC ja FUP, mille väärtus on 10 000 USD või rohkem.
2.3.5. Ettevõtte registreerimise tunnistuse kuupäev on varasem eelkvalifitseerimise tunnistuse kuupäevast	FMC, TSC ja FUP, mille väärtus on 10 000 USD või rohkem.

Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.2.3)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on kontrollida, et litsentsi taotlev ettevõte on täitnud kõik asjaomased eelkvalifitseerumise nõuded ja täidab nii pakkumisprotsessi kriteeriume.	Kirjeldus LVD peab kontrollima, et nõuded oleksid täidetud seaduses kehtestatud ajaks. See tähendab, et eelkvalifitseerimise tunnistuse kuupäev peab olema varasem lepinguomaniku või töötleja ettevõtte registreerimise, maksuameti tõendi ja nõutud pangagarantii kuupäevast.	Üks kord lepingu kehtivuse ajal

Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.2.3)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Regulatiivkontroll FDA peab tagama, et konkreetne lepinguomanik on täitnud kõik eelkvalifitseerumise nõuded enne pakkumisprotsessi ja/või metsaressursi taotlemist. Eelkvalifitseerumisnõuete hulka kuulub muu hulgas: 1) põhikiri välisministeeriumist (MOFA), 2) ettevõtte registreerimise tunnistus MOCIst, 3) maksutõend rahandusministeeriumist (MOF) ja 4) likviidsusgarantii tunnustatud pangalt.	Kontrollimisviisid 1. Konsultatsioonid FDA, MOF, MOFA ja MOCIga 2. Dokumentide läbivaatus	
Viited: NFRL (artikli 5 lõike 2 punkti a alapunkt i); määrus 103-07 (artiklid 41–46)		

Näitaja 2.4. Metsaleping hangiti kooskõlas võistupakkumise protsessi ja eeskirjadega, mis on kehtestatud riigihangete ja kontsessioonide seadusega ja FDA välja antud määrustega.

Tõendaja	Lepingu või loa liik
2.4.1. Avaliku pakkumise kuulutus	FMC, TSC ja FUP, mille väärtus on üle 10 000 USD.
2.4.2. Kontsessioonipakkumise hindamise komisjoni aruanne	FMC, TSC ja FUP, mille väärtus on üle 10 000 USD.
2.4.3. FDA-lt nõuete täitmise kontrollikomitee aruanne	FMC, TSC ja FUP, mille väärtus on üle 10 000 USD.
2.4.4. Pakkumiste hindamise komisjoni lõplik aruanne ministeeriumidevahelisele kontsessioonikomiteele (IMCC)	FMC, TSC ja FUP, mille väärtus on üle 10 000 USD.
2.4.5. IMCC soovitused presidendile	FMC, TSC ja FUP, mille väärtus on üle 10 000 USD.

Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.2.4)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on kontrollida, et äriotstarbeliste metsamajandustegevuste litsents anti võistupakkumisele tuginedes, nagu on nõutud asjaomases seaduses. Regulatiivkontroll Seaduses on nõutud, et pärast pakkumise esitamist hindab neid kontsessioonipakkumiste hindamise komisjon, kes seejärel esitab pakkumise hindamise aruande 60 päeva jooksul kontsessiooniüksusele (käesoleval juhul FDA-le). Seejärel peab FDA koostama kõikide soovitatud pakkumiste kohta nõuete täitmise aruande. Pärast seda esitab kontsessioonipakkumise hindamise komisjon lõpliku aruande IMCC-le. IMCC vaatab aruande läbi ja esitab soovitused presidendile lõppotsuse tegemiseks.	Kirjeldus LVD peab kontrollima eespool nimetatud nõuete täitmist esialgu konsultatsioonide abil ning kontrollides nõutavate dokumentide olemasolu ja kehtivust koos FDA kaubandusosakonna ja/või õigusosakonnaga. Kui on vaja täiendavaid selgitusi, võib LVD konsulteerida kontssessioonipakkumise hindamise komisjoni ja/või IMCCga. Kontrollimisviisid 1. Konsulteerimine FDA, IMCC ja PPCCga 2. Dokumentide läbivaatus	Üks kord lepingu kehtivuse ajal
Viited: NFRL (artikli 3 lõige 3 ja artikli 5 lõike 2 punkt a); PPC seadus (artikli 115 punktid 1 ja 2 ning artikkel 116); ning FDA määrus 104 (artiklid 31–36)		

Näitaja 2.5. Erakasutusloa (PUP) korral anti leping kontrollitud maaomaniku kirjaliku loa alusel

Tõendaja	Lepingu või loa liik	
2.5.1. Eramaaomaniku kehtiv omandiõigust tõendav dokument	PUP	
2.5.2. Eramaaomaniku kirjalik luba	PUP	
Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.2.5)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on tagada, et PUP antakse vaid siis, kui eramaa omandisuhe on ühemõtteliselt kindlaks tehtud ja kui maaomanik annab sellele kirjaliku nõusoleku. Regulatiivkontroll LVD peab kontrollima eramaaomanikku, kes on PUPi subjektiks. See hõlmab esitatud omandiõiguse dokumendi võrdlemist riiklike andmete ja dokumentide keskuse (CNDRA) avalike dokumentidega.	Kirjeldus LVD peab kontrollima, et eespool nimetatud nõuded olid täidetud, kontrollides kõigepealt maaomandiõigust tõendavat dokumenti ja seejärel kinnitades, et kirjalik luba on tõepoolest maaomanikult. Kontrollimisviisid 1. Konsultatsioonid CNDRAga 2. Dokumentide läbivaatus	Üks kord lepingu kehtivuse ajal
Viited: NFRL (artikli 5 lõige 6)		

Näitaja 2.6. Konsulteerides sidusrühmadega ja tuginedes sotsiaal-majandusliku uuringu aruandele, on FDA koostanud integreeritud kaardi, millele on märgitud lepingupiirkond ja naaberpiirkonnad, näiteks teised kontsessioonipiirkonnad, metsakaitsealad ja eramaad.

Tõendaja	Lepingu või loa liik	
2.6.1. FDA kaart, millel on märgitud kõnealune kontsessioonipiirkond ja naaberpiirkonnad	FMC, TSC, FUP	
2.6.2. FDA õiguste jõustamist käsitlev aruanne (FDA vastavuse auditiaruanne)	FMC, TSC, FUP	
Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.2.6)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on kontrollida, et lepinguomanikule antud kontsessioonipiirkond ei võta enda alla teise lepinguomaniku / teiste lepinguomanike maad või metsakaitseala. Regulatiivkontroll Iga lepingupiirkonna nõuetekohane märkimine on väga oluline, et vältida kontsessioonipiirkondade kattumist või metsakaitsealadele tungimist.	Kirjeldus LVD peaks kontrollima, et need nõuded oleks täidetud, kontrollides kontsessioonikaardi kehtivust koos FDA teadus- ja arendusosakonna ning õiguskaitseosakonnaga. Kontrollimisviisid 1. Konsultatsioonid FDA teadus- ja arendusosakonna ning õiguskaitseosakonnaga 2. Dokumentide läbivaatus	Üks kord lepingu kehtivuse ajal

Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.2.6)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Viited: COCS SOP (7, 8, 19, 20 ja 21), määrus 109-07		

Näitaja 2.7 Metsalepingu omanik on FDA-le esitanud koos oma pakkumisega pakkumistagatise metsalepingu saamiseks.

Tõendaja	Lepingu või loa liik
2.7.1. Pakkumistagatise vastuvõtu teatis, mille FDA väljastab lepinguomanikule	FMC ja TSC

Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.2.7)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on kontrollida, et pakkuja on esitanud kohustusliku tagatise ja on täitnud asjaomased nõuded. Regulatiivkontroll FDA määruses 104-07 nõutakse pakkujatelt, kes soovivad sõlmida FMC ja TSC, koos pakkumisega pakkumistagatise esitamist. Võlakiri peab kehtima vähemalt 12 kuud ja hõlmama summat, mis on võrdne 1/6ga asjaomase lepingu jaoks määratud piirkonna aastamaksust. Lisaks peab võlakirja olema välja andnud Libeeria pädev ja volitatud asutus. Kooskõlas määruse 104-07 artikliga 43 võib pakkumise võitja 30 päeva jooksul pärast pakkumise võitja valimist algse tagatise tagasi nõuda, deponeerides tagatise summa sularahas Libeeria Keskpangas või muus pangas, mis on ametlikult määratud hoidma FDA kontosid, ja esitades deponeerimistõendi FDA-le. Määruses on täiendavalt sätestatud, et kui tõend tagatissumma deponeerimise kohta Libeeria Keskpangas esitatakse õigeaegselt, tagastab FDA pakkumise võitjale algse tagatise. Kuid kui pakkumise võitja ei esita 30 päeva jooksul pärast valimist deponeerimistõendit, võtab FDA raha välja ja hoiustab selle Libeeria Keskpangas või muus pangas, mis on ametlikult määratud FDA kontode hoidmiseks. Kui pakkumise võitja ja valitsus sõlmivad lepingu, millega seoses võlakiri esitati, korraldab FDA deponeeritud vahendite krediteerimise, et katta summad, mille pakkumise võitja võlgneb lepingujärgselt valitsusele.	Kirjeldus LVD peab kontrollima nõuete täitmist, konsulteerides ja kontrollides koos FDA kaubandus- ja/või rahandusosakonnaga pakkuja tagatise tõendi kehtivust. Kontrollimisviisid 1. Konsultatsioonid FDA kaubandus- või rahandusosakonnaga 2. Dokumentide läbivaatus	Üks kord lepingu kehtivuse ajal
Viited: määrus 104-07 (artikkel 43 ja artikli 61 punkt b), COCS SOP (9)		

Näitaja 2.8. Lepinguomanik esitab esialgse täitmisgarantii õigusaktides sätestatud ajavahemiku jooksul pärast lepinguläbirääkimiste lõppemist.

Tõendaja	Lepingu või loa liik
2.8.1. Täitmisgarantii koopia, mis on esitatud 90 päeva jooksul pärast läbirääkimiste lõppemist	FMC
2.8.2. Täitmisgarantii koopia, mis on esitatud 30 päeva jooksul pärast läbirääkimiste lõppemist	TSC

Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.2.8)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on kontrollida, et nõutav täitmisgarantii esitati ettenähtud aja jooksul. Regulatiivkontroll Määruses 104-07 on nõutud, et FMC ja TSC omanikud (kuid mitte FUP või PUP omanikud) esitavad täitmisgarantii ettenähtud aja jooksul: 1. FMC: 90 päeva jooksul tuleb esitada 150 000 USD suurune täitmisgarantii (vähem kui 100 000 ha) ja kuni 250 000 USD suurune (rohkem kui 100 000 ha); 2. TSC: 30 päeva jooksul tuleb esitada 25 000 USD suurune täitmisgarantii.	Kirjeldus LVD peab kontrollima eespool toodud nõuete täitmist, konsulteerides ja kontrollides koos FDA kaubandus- ja/või rahandusosakonnaga täitmisgarantii olemasolu ja kehtivust. Kontrollimisviisid 1. Konsultatsioonid FDA kaubandusosakonnaga ja/või rahandusosakonnaga 2. Dokumentide läbivaatus	Üks kord lepinguperioodi alguses
Viited: määrus 104-07 (artikli 61 punkt b); COCS SOP (9)		

Näitaja 2.9. Lepinguomanik ja FDA on allkirjastanud metsalepingu ning vastavalt vajadusele nõuetekohaselt ratifitseerinud selle kooskõlas õigusaktidega.

Tõendaja	Lepingu või loa liik
2.9.1. Metsalepingu ratifitseerimise akt, mille on president allkirjastanud ja mis on välja prinditud	FMS ja põllumajanduslikud kontsessioonid/istandused
2.9.2. Leping, mille on allkirjastanud lepinguomanik ja FDA tegevjuht	TSC, FUP, PUP, mootorsaeload

Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.2.9)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on kontrollida, et kõik metsalepingud sõlmitakse seadusi järgides. FMCde puhul on eesmärk tagada, et lisaks allkirjastamisele lepinguomaniku ja Libeeria valitsuse poolt võetakse FMC ratifitseerimise akt vastu seadusandliku kogu mõlemas kojas ja selle kiidab heaks president. Kõikide teiste lepingute puhul on eesmärk tagada, et need allkirjastatakse nõuetekohaselt nii lepinguomaniku kui FDA juhtkonna poolt. Regulatiivkontroll Pärast FMC allkirjastamist võitnud pakkujaga tuleks FMC ratifitseerida seadusandlikus kojas ning seadusandliku koja akti, millega FMC ratifitseeritakse, peaks heaks kiitma president. Lepinguomanik ja FDA allkirjastavad kõik teised metsalepingud ja load.	Kirjeldus LVD kontrollib, et 1) kõik FMCd oleks allkirjastatud ja ratifitseeritud ning 2) kõikidele teistele metsalitsentsidele on allkirja andnud asjaomased lepinguomanikud ja FDA tegevjuht pärast heakskiidu saamist FDA juhatuselt. LVD peab kontrollima, et eespool toodud nõuded oleks täidetud, konsulteerides selleks FDA kaubandusosakonna või õigusosakonnaga. Kontrollimisviisid 1. Dokumentide läbivaatus 2. Konsultatsioonid FDA õigusosakonnaga ja kaubandusosakonnaga	Üks kord lepinguperioodi alguses
Viited: NFRL (artikli 5 lõige 3); määrus 104-07 (artikkel 62); COCS SOP (5)		

3. PÕHIMÕTE: SOTSIAALSED KOHUSTUSED JA HÜVEDE JAOTAMINE

Lepinguomanik vastab õigusaktides kehtestatud sotsiaalseid kohustusi ja hüvede jaotamist käsitlevatele nõuetele

Näitaja 3.1. Pärast eelteate saatmist mõjutatud kogukondadele on lepinguomanik pidanud sotsiaalkokkuleppe läbirääkimisi volitatud isikutega, kes esindavad kavandatavast kontsessiooni- või loapiirkonnast 3 km raadiuses asuvaid kõnealuseid mõjutatud kogukondi.

Tõendaja	Lepingu või loa liik
3.1.1. Kohtumise protokoll, milles kajastatakse lepinguomaniku ja FDA poolt sotsiaal-majandusliku uuringu käigus varem määratletud mõjutatud kogukondade volitatud esindajate vahel toimunud tegelikke arutelusid ja sõlmitud kokkuleppeid	FMC, TSC ja FUP, mille väärtus on üle 10 000 USD.
3.1.2. Mõjutatud kogukondadega läbirääkimise kavatsuse teade meedias avaldamiseks (teadaanne raadios või ajalehes)	FMC, TSC ja FUP, mille väärtus on üle 10 000 USD.
3.1.3. Tõendid, et mõjutatud kogukonnad ei ole FDA-le esitanud ühtegi kaebust, väites, et neid on läbirääkimistest kõrvale jäetud või et lepinguomanik ei ole püüdnud läbi rääkida	FMC, TSC ja FUP, mille väärtus on üle 10 000 USD.

Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.3.1)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on tagada, et lepinguomanik täitab kõiki asjaomaseid seadusest tulenevaid ja FDA nõudeid, mis käsitlevad sotsiaalseid kohustusi enne FMC, TSC ja FUP iga-aastase raiesertifikaadi saamist. Regulatiivkontroll Nii NFRL kui ka NFRLi alusel jõustatud määrus 105–07 panevad kohustuse FMC, TSC ja suuremate FUPde omanikele pidada seoses ülestöötatava metsaga sotsiaalse kokkuleppe läbirääkimisi mõjutatud kogukondade volitatud esindajatega. Määruses on määratletud mõjutatud kogukond kui „kogukond, mis on väiksem seadusjärgsest piirkonnast (sealhulgas hõimkonnad, klannid, alevid, linnad, külad ja kõik inimasustused) ja mille huvisid metsaressursilitsentsi alusel tehtavad tööd tõenäoliselt mõjutavad. Käesolevas mõistes võivad huvid olla majanduslikku, keskkondlikku, esteetilist, kultuurilist, vaimset või religioosset laadi või seotud tervise või elatisega". Praktikas määratleb ja identifitseerib mõjutatud kogukonnad FDA metsakasutuse planeerimise käigus enne lepingute määramist ja sotsiaal-majandusliku uuringu käigus. Vastavalt määrusele 105–07 on selliste sotsiaalkokkulepete kestus viis (5) aastat FMCde ja FUPde puhul ning kolm (3) aastat TSCde puhul. Sotsiaalkokkuleppe allkirjastamine on FMCde ja TSCde raie-eelne nõue.	Kirjeldus LVD peab kontrollima nõuete täitmist, konsulteerides ja kontrollides koos FDA kogukondliku metsanduse osakonnaga. Kontrollimisviisid 1. Konsultatsioonid FDA kogukondliku metsanduse osakonna ja mõjutatud kogukondadega 2. Dokumentide läbivaatus	Ühe tsükli kohta [1]
Viited: määrus 105-07 (artiklid 31 ja 32); NFRL, artikli 5 lõike 6 punkti d alapunkt vi		

Näitaja 3.2. Kahepoolsete läbirääkimiste järel on sotsiaalkokkuleppe allkirjastanud lepinguomanik ja KÕIK mõjutatud kogukondade volitatud esindajad ning kokkulepe jõustub enne raietööde algust.

Tõendaja	Lepingu või loa liik
3.2.1. Kehtiv sotsiaalkokkulepe, millele on alla kirjutanud lepinguomanik ja kõik mõjutatud kogukonnad oma kogukondliku metsanduse arenduse komitee (CFDC) kaudu.	FMC, TSC ja FUP, mille väärtus on üle 10 000 USD.
3.2.2. Sotsiaalkokkulepe, mille kuupäev on varasem lepinguomaniku iga-aastase raiesertifikaadi omast	FMC, TSC ja FUP, mille väärtus on üle 10 000 USD.
3.2.3. CFDCde nimekiri, mille on identifitseerinud FDA või mis on FDAs registreeritud	FMC, TSC ja FUP, mille väärtus on üle 10 000 USD.

Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.3.2)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on tagada, et FMC, TSC ja/või FUP, mille väärtus on üle 10 000 USD, omanik on enne raietööde alustamist allkirjastanud sotsiaalkokkuleppe mõjutatud kogukondadega. Regulatiivkontroll Omanik ja/või ettevõte võib sotsiaalkokkuleppe üle läbirääkimisi pidada üksnes selle CFDCga, kes tegutseb mõjutatud kogukondade nimel. CFDC peab esindama kõiki kogukondi, keda lepinguomaniku raietööd mõjutavad. Mõjutatud kogukondi võib esindada rohkem kui üks CFDC. FDA korraldab iga-aastaseid auditeid, et kontrollida, hinnata ja tagada suurema kui 10 000 USD väärtusega FMC, TSC ja FUP tingimuste täitmine. Määruse 105-07 artikli 31 punkti b alapunktis 1 on sätestatud, et lepinguomanik „tagab, et kuni metsaressursilitsentsi kehtimise lõpuni on raietööde piirkonnas jõus mõjutatud kogukondade hüvanguks sõlmitud sotsiaalkokkulepe". Artikli 31 punkti b alapunktis 2 on lisaks sätestatud, et lepinguomanik „ei või puid langetada, kui metsaressursilitsentsi kohase raietööde piirkonna mõjutatud kogukondade hüvanguks sõlmitud sotsiaalkokkulepe ei ole jõus".	Kirjeldus LVD peab kontrollima eespool toodud nõuete täitmist, konsulteerides ja kontrollides jõustatud sotsiaalkokkulepet koos FDA kogukondliku metsanduse osakonnaga. Kontrollimisviisid 1. Konsultatsioonid FDA kogukondliku metsanduse osakonna ja mõjutatud kogukondadega 2. Dokumentide läbivaatus 3. Kontrollkäigud	Ühe tsükli kohta
Viited: määrus 105-07 (artikkel 31)		

Näitaja 3.3. Lepingu- või loaomaniku ja mõjutatud kogukondade vahel sõlmitud sotsiaalkokkuleppe tingimused sisaldavad lepinguosaliste käitumist reguleerivat juhendit, vaidluste lahendamise mehhanismi ja lisaks i) lepinguomaniku poolt kogukonnale makstavate rahaliste hüvitiste kirjeldust ja ii) nõuet, et lepingu- või loaomanik maksab need summad kvartaalselt intresse teenivale tinghoiukontole, mida lepingu- või loaomanik käsutab kõikide mõjutatud kogukondade nimel.

Tõendaja	Lepingu või loa liik
3.3.1. Käitumisjuhend, mis reguleerib mõjutatud kogukondade ja lepingu- või loaomanike õigusi ja kohustusi	FMC, TSC ja FUP, mille väärtus on üle 10 000 USD.
3.3.2. Minimaalse kuupmeetritasu kirjeldus, mida lepingu- või loaomanik peab igas kvartalis maksma mõjutatud kogukondadele (kui on ka teisi, palun täpsustada)	FMC, TSC ja FUP, mille väärtus on üle 10 000 USD.

Tõendaja	Lepingu või loa liik	
3.3.3. Pangaraamat või muu dokument, mis tõendab, et lepingu- või loaomanik on avanud nõutava intresse teeniva tinghoiukonto mõjutatud kogukondade kasuks	FMC, TSC ja FUP, mille väärtus on üle 10 000 USD.	
3.3.4. Kehtestatud vaidluste lahendamise mehhanism	FMC, TSC ja FUP, mille väärtus on üle 10 000 USD.	
Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.3.3)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on tagada, et kõik seadusest tulenevad nõuded on täidetud ning kõik ettenähtud tingimused ja/või elemendid on lisatud läbiräägitud sotsiaalkokkuleppesse. Regulatiivkontroll Kõik ühe või mitme CFDC vahel läbi räägitud sotsiaalkokkulepped peavad muu hulgas sisaldama: 1. nii mõjutatud kogukonna liikmete kui ka omaniku õiguste ja kohustuste kirjeldust; 2. nende rahaliste hüvede kirjeldust, mida mõjutatud kogukond saab; 3. nõuet, et lepingu- või loaomanikul tuleb maksta rahalisi hüvitisi igas kvartalis intresse teenivale tinghoiukontole, mida käsutatakse kogukonna kasuks; 4. nõuet, et vahendid vabastatakse CDFC kirjaliku taotluse alusel ja tingimusel, et FDA on taotluse heaks kiitnud. Määruse 105-07 artikli 33 punktis a on sätestatud, et FDA koostab käitumisjuhiste näidised, mis on vabalt kättesaadavad internetis, ning väljastab taotluse korral lepingu- või loaomanikele, CDFCdele ja mõjutatud kogukondadele käitumisjuhendi paber- või elektroonilised koopiad.	Kirjeldus LVD peab kontrollima eeltoodud nõuete täitmist, konsulteerides ja kontrollides allkirjastatud sotsiaalkokkulepet koos FDA kogukondliku metsanduse osakonnaga. Kontrollimisviisid 1. Dokumentide läbivaatus 2. Kontrollkäigud koos kogukondadega	Ühe tsükli kohta [1]
Viited: NFRL (artikli 5 lõike 3 punkt b ja artikli 5 lõike 6 alapunkt d), määrus 105-07 (artikkel 33)		

Näitaja 3.4. FDA on tõendanud lepinguomaniku ja kogukonna või kogukondade vahel sõlmitud sotsiaalkokkulepet.

Tõendaja	Lepingu või loa liik	
3.4.1. FDA tõendatud sotsiaalkokkulepe lepinguomaniku ja mõjutatud kogukonna vahel	FMC, TSC ja FUP, mille väärtus on üle 10 000 USD.	
Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.3.4)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on tagada ja/või kontrollida, et FDA on tõendanud sotsiaalkokkuleppe.	Kirjeldus LVD peab kontrollima eespool toodud nõuete täitmist, konsulteerides ja kontrollides tõendatud sotsiaalkokkuleppe olemasolu ja kehtivust koos FDA kogukondliku metsanduse osakonnaga.	Ühe tsükli kohta

Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.3.4)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Regulatiivkontroll Kõik läbiräägitud sotsiaalkokkulepped tuleb esitada tõendamiseks FDA-le. Dokumendi kättesaamisel vaatab FDA kokkuleppe läbi, et teha kindlaks selle täielikkus, täpsus ja vastavus õigusaktidele. Kui kokkulepe ei vasta asjaomastele kriteeriumidele, peab FDA selle tagasi lükkama ja oma otsust põhjendama. Lepinguomanik võib kõrvaldada puudujäägid ja esitada sotsiaalkokkuleppe uuesti FDA-le läbivaatamiseks. FDA tõendab sotsiaalkokkulepet siis, kui ta leiab, et kokkulepe on täielik, täpne ja vastab asjaomastele õigusaktidele.	Kontrollimisviisid 1. Konsultatsioonid FDA kogukondliku metsanduse osakonnaga 2. Dokumentide läbivaatus 3. Kontrollkäigud koos valitud kogukondadega	
Viited: määrus 105-07 (artikkel 36), COCS SOP (9)		

Näitaja 3.5. Sätestatud tasud, mis lepinguomanikul tuleb sotsiaalkokkuleppe alusel maksta kogukondadele, maksab lepinguomanik i) ettenähtud aja jooksul ja ii) tinghoiukontole, mille lepinguomanik avab sel eesmärgil.

Tõendaja	Lepingu või loa liik
3.5.1. Tinghoiukonto kinnitatud kvartaalsed pangaväljavõtted	FMC, TSC ja FUP, mille väärtus on üle 10 000 USD.
3.5.2. FDA vastavusauditid	FMC, TSC ja FUP, mille väärtus on üle 10 000 USD.

Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.3.5)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on kontrollida, et kogukonnale makstavad tasud on õigeaegselt tasutud. Regulatiivkontroll Sotsiaalkokkulepe sisaldab kokkuleppe täitmise rahalisi tingimusi, mis on kokkulepete põhiolemus. Seetõttu on oluline, et sotsiaalkokkuleppes sätestatud ja kokku lepitud tasude õigeaegset maksmist kontrollitakse. Toimivuse osas võib kontroll hõlmata tinghoiukonto väljavõtteid ja FDA iga-aastaseid auditiaruandeid, millega mõõdetakse lepinguomanike vastavust nõuetele.	Kirjeldus LVD peab kontrollima, et eespool toodud nõuded on täidetud, ja andma kinnituse. Täiendavate selgituste saamiseks võib konsulteerida FDA kaubandusosakonna või kogukondliku metsanduse osakonnaga. Kontrollimisviisid 1. Konsultatsioonid FDA kogukondliku metsanduse osakonnaga 2. Dokumentide läbivaatus 3. Kontrollkäigud	Iga saadetise puhul
Viited: määrus 105-07 (artikli 36 lõige 10), määrus 107-07 (artikkel 33)		

4. PÕHIMÕTE: METSAMAJANDUSTOIMINGUD JA RAIETÖÖD

Metsamajandustoimingud ja raietööd vastavad kehtivatele õigusaktidele

Näitaja 4.1. Lepingu- või loaomanik on täitnud iga-aastase tegevuskava ja vajaduse korral ka metsamajanduskava.

Tõendaja	Lepingu või loa liik
4.1.1. Iga-aastane raiesertifikaat	Kõik lepingu- ja loaliigid, välja arvatud põllumajanduslikud kontsessioonid/istandused

Tõendaja	Lepingu või loa liik
4.1.2. Kinnitatud iga-aastane tegevuskava	Kõik lepingu- ja loaliigid, välja arvatud põllumajanduslikud kontsessioonid/istandused
4.1.3. Kinnitatud metsamajanduskava	FMC
4.1.4. Maaomaniku kirjalik luba	PUP

Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.4.1)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on tagada, et kõik lepinguomanikud täidavad asjaomaseid seadusest tulenevaid eeltingimusi enne raietööde alustamist. Regulatiivkontroll 1. FMC: lepingud antakse metsamaa kasutamiseks, lepingute õigsus on kontrollitud ja need on kooskõlas PPC seaduse nõuetega. FMC on 25-aastane leping ja sellega peavad kaasnema majandamiskava, keskkonnamõju hinnang (EIA), äriplaan, sotsiaalkokkulepped ja iga-aastased tegevuskavad. 2. TSC: kolmeaastased lepingud antakse kooskõlas riikliku metsamajandamise strateegiaga, lepingute õigsus on kontrollitud ja need vastavad PPC seaduse nõuetele ning nendega kaasneb iga-aastane tegevuskava. 3. Üksikutel juhtudel võib esineda olukord, kui FUP ületab eeldatava väikese ulatuse nõude ja selle õigsust kontrollitakse ametlikult. Sellistel juhtudel võidakse LVD-lt nõuda, et antaks hinnang raietöödele eelnevatele tingimustele, mis võivad olla lisatud sellistele FUPdele. 4. PUP: antakse eramaal asuvate metsaressursside äriliseks kasutamiseks, ettevõtja peab olema maaomanik või tal peab olema maaomaniku luba ning FDA väljastatud kehtiv PUP. PUPi omanik ei tohi alustada raietöödega enne, kui on olemas kinnitatud iga-aastane raiesertifikaat ja iga-aastane tegevuskava.	Kirjeldus LVD peab kontrollima eeltoodud nõuete täitmist, konsulteerides selleks FDA ja EPAga, sealhulgas kogukondliku metsanduse osakonnaga. Kontrollimisviisid 1. Konsultatsioon FDA ja EPAga 2. Dokumentide läbivaatus 3. Kontrollkäigud	Igal aastal (tegevuskava puhul) Ühe tsükli kohta (majanduskava puhul)
Viited: NFRL (artikli 4 lõige 5 ning artikli 5 lõiked 3, 4 ja 6), määrus 104-07 (artikkel 62a); EPML (artikkel 23); COCS SOP (9)		

Näitaja 4.2. Lepingu- või loaomanik täidab oma iga-aastase tegevuskava tingimusi ja õigusaktide nõudeid, mis on seotud raietööks lubatud liikide ja mahtudega.

Tõendaja	Lepingu või loa liik
4.2.1. Heakskiidetud iga-aastased raielangid	FMC
4.2.2. Eraldis ja iga-aastane raieplaan	Kõik metsalepingud, välja arvatud FMC
4.2.3. Raiutud puude andmete kontrollimine (SOP 11)	Kõik lepingu- ja loaliigid, välja arvatud põllumajanduslikud kontsessioonid/istandused
4.2.4. FDA iga-aastane aruanne vastavusauditi kohta	Kõik lepingu- ja loaliigid, välja arvatud põllumajanduslikud kontsessioonid/istandused

Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.4.3)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on tagada, et lepingu- või loaomanik täidab FDA kinnitatud iga-aastaseid raietöödejaotusi ja kohustusi. Regulatiivkontroll 1. Kinnitatud iga-aastase raiesertifikaadiga kehtestatakse parameetrid, mille raames ettevõtja peab tegutsema, ning samuti tingimused, mida tuleb täita kindlaksmääratud aastase ajavahemiku jooksul. 2. FDA-l on kaks tegevuskontrollimehhanismi: 2.1. pidev tegevuse jälgimine ja 2.2. FDA korraldatud iga-aastased auditid, et jälgida, hinnata ja tagada FMCde, TSCde, üksikute FUPde ja/või PUPde tingimuste täitmine.	Kirjeldus LVD kontrollib seda nõuet üksikasjalikult. LVD peab kontrollima, et eespool toodud nõuded oleks täidetud, konsulteerides selleks FDA kaubandusosakonnaga. Tõendamisviisid 1. Konsultatsioonid FDA kaubandusosakonnaga 2. Kontrollkäigud	Igal aastal
Viited: NFRL (artikli 3 lõiked 2 ja 4), COCS SOP (7-11)		

5. PÕHIMÕTE: KESKKONNAKOHUSTUSED

Lepinguomanik ja puidutöötleja on täitnud kõik õigusaktides nõutud keskkonnakohustused

Näitaja 5.1. Lepingu- või loaomanik ja puidutöötleja on koostanud keskkonnamõju hinnangu, mille EPA on heaks kiitnud.

Tõendaja	Lepingu või loa liik
5.1.1. Keskkonnamõju hindamise aruanne, mille on koostanud lepinguomanik või puidutöötleja või mille koostamise nad on tellinud	Kõik lepingu- või loaliigid
5.1.2. Lepinguomanikule või puidutöötlejale EPA poolt enne raietööde algust väljastatud keskkonnamõjulitsents	Kõik lepingu- või loaliigid
5.1.3. Lepinguomanikule või puidutöötlejale EPA poolt väljastatud keskkonnamõjuluba, milles kehtestatakse keskkonnamõjulitsentsi (tõendaja 5.1.2) tingimus(ed) selle/nende olemasolul	Kõik lepingu- või loaliigid

Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.5.1)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on kontrollida, et seoses EIA kohaldamise protsessiga on täidetud asjaomased nõuded.	Kirjeldus LVD peab kinnitama koos FDA ja EPAga, et lepingu- või loaomanikul on lisaks keskkonnamõjulitsentsile ka keskkonnamõjuluba, milles kehtestatakse täpselt tingimused, mida keskkonnamõjulitsentsi omanik peab täitma.	Üks kord keskkonnamõjulitsentsi ja -loa kehtivuse jooksul

Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.5.1)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Regulatiivkontroll Keskkonnamõju hindamise (EIA) litsentsi nõutakse 2002. aasta keskkonnakaitse ja -majandamise seaduses (EPML) nende tegevuste puhul, mis on loetletud ja/või kindlaks määratud seaduse 1. lisas. Keskkonnamõju hindamine tuleb teha järgmiste metsandustoimingute puhul: 1) raietööd ja/või puidutöötlemine, 2) metsaistandustööd. Lisaks keskkonnamõjulitsentsile väljastab EPA keskkonnamõjuloa, kus kehtestatakse litsentsiga kaasnevad tingimused, mida keskkonnalitsentsi omanik peab täitma. Enne litsentsi väljastamist esitab FDA vajalikud seisukohad ja teeb kaastööd EPA hinnangu koostamisel.	Kontrollimisviisid 1. Konsultatsioon EPA ja FDAga 2. Dokumentide läbivaatus	
Viited: EPML (artikli 6 lõiked 21–23); määrus 105-107, COCS SOP (9)		

Näitaja 5.2. Lepingu- või loaomanik või puidutöötleja võtab oma keskkonnamõju hinnangus kindlaks tehtud leevendusmeetmed vastavalt keskkonnamõjuloas esitatule.

Tõendaja	Lepingu või loa liik
5.2.1. EPA keskkonnaseire aruanded	Kõik lepingu- või loaliigid
5.2.2. FDA keskkonnamõju hindamise inspekteerimisaruanne	Kõik lepingu- või loaliigid

Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.5.2)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on tagada, et lepingu- või loaomanik kohaldab EPA poolt kindlaks määratud ja kehtestatud tingimusi ja/või leevendusmeetmeid ning et ei esineks keskkonnavastaseid rikkumisi, mis on vastuolus keskkonnamõjuloaga. Regulatiivkontroll Enne raietööde algust tuleb lepingu- või loaomanikule väljastada dokument otsusega ja/või keskkonnavolitusega. EPA ja FDA kontrollivad tingimuste ja/või korrapäraste ja/või etteteatamata auditite käigus kindlaks tehtud leevendusmeemete täitmist. Keskkonnamõjulitsentsi omanikul on kohustus esitada EPA-le teade, kui projektis või toimingutes toimub oluline muutus, mis võib avaldada mõju keskkonnale. EPA võib nõuete täitmata jätmise korral võtta täitemeetmeid.	Kirjeldus LVD peab koos FDA keskkonnamõju hindamise üksuse ja EPA seireosakonnaga ning samuti välibaaside ja inspekteerimisosakonnaga konsulteerima ning kontrollima, et lepinguomanik täidab keskkonnamõjuloa tingimusi. Kontrollimisviisid 1. Konsultatsioon EPA ja FDAga 2. Dokumentide läbivaatus 3. Kontrollkäigud	Igal aastal
Viited: EPML (artiklid 24–27), EPAA		

Näitaja 5.3. Lepingu- või loaomanik või puidutöötleja käsutab seadmeid, kütust, puidujäätmeid ja muid tema tegevusest tulenevaid jäätmeid õiguspäraselt ja keskkonnasõbralikult.

Tõendaja	Lepingu või loa liik
5.3.1. EPA inspekteerimisaruanne	Kõik lepingu- või loaliigid
5.3.2. FDA iga-aastane aruanne vastavusauditi kohta	Kõik lepingu- või loaliigid

Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.5.3)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on tagada, et kõik jäätmed kõrvaldatakse keskkonnasõbralikult. Regulatiivkontroll 1. Enne toimingute algust väljastati lepingu- või loaomanikule tõendid otsuse tegemise ja/või heakskiidetud keskkonnamõjulitsentsi kohta. 2. EPA jälgib tingimuste ja/või leevendusmeemete täitmist. 3. EPA teeb korrapäraseid ja/või perioodilisi auditeid nende projektide puhul, millel võib olla negatiivne mõju. 4. EPA võib nõuete täitmata jätmise korral võtta täitemeetmeid.	Kirjeldus LVD peab konsulteerima ja kontrollima koos FDA kaubandusosakonnaga ja õiguskaitseüksusega. Lisaks tuleb konsulteerida EPA seireosakonnaga ning ka EPA välibaaside ja inspekteerimisosakonnaga. Täiendavat teavet võib küsida otse lepingu- või loaomanikult ja puidutöötlejalt. Kontrollimisviisid 1. Konsultatsioon EPAga 2. Dokumentide läbivaatus 3. Kontrollkäigud	Igal aastal
Viited: EPML (artiklid 24–27), EPAA		

Näitaja 5.4. Lepinguomanik on seadnud raietööde ja veekogude vahele puhvri ning on spetsiaalselt jätnud langetamata puud, mis võivad ohustada veekogu voolu või stabiilsust.

Tõendaja	Lepingu või loa liik
5.4.1. EPA inspekteerimisaruanne	Kõik lepingu- või loaliigid
5.4.2. FDA iga-aastane aruanne vastavusauditi kohta	Kõik lepingu- või loaliigid

Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.5.4)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on tagada, et loaomanik täidab veemajandamise ja veevarude saastamise vältimise asjaomaseid nõudeid. Regulatiivkontroll Eesmärk on tagada üldine vastavus seoses veevarude majandamisega. Seoses sellega keelatakse raietööde eeskirjas (2007) raietööd kaitsealadel ja vooluveekogudel. Eeskirjades nõutakse, et raietööde piirkonna ja vooluveekogude vahel tuleb rajada puhvervöönd. Vastavuse mõõtmisel peavad nii EPA kui ka FDA tegema korralisi inspekteerimisi ja vastavusauditeid, mille vaatab läbi LVD, et teha kindlaks lepingu- või loaomaniku vastavus nõuetele.	Kirjeldus LVD peab konsulteerima ja kontrollima koos FDA kaubandusosakonnaga ja õiguskaitseüksusega. Lisaks tuleb konsulteerida EPA seireosakonnaga ning ka välibaaside ja inspekteerimisosakonnaga. Täiendavat teavet võib küsida otse lepinguomanikult ja/või puidutöötlejalt. Kontrollimisviisid 1. Konsultatsioon FDA ja EPAga 2. Dokumentide läbivaatus 3. Kontrollkäigud	Igal aastal

Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.5.4)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Viited: EPML (IV ja V osa), raietööde eeskiri (artikli 3 lõiked 1 ja 2; artikkel 4 jt)		

Näitaja 5.5. Lepingu- või loaomanik on kehtestanud menetlused, et i) tagada vastavus elusloodusega kaitse eeskirjadega ja ii) vältida eriti ohustatud ja ohustatud taime- ja loomaliikide kogumist või nendega kauplemist.

Tõendaja	Lepingu või loa liik
5.5.1. EPA inspekteerimisaruanne	Kõik lepingu- või loaliigid
5.5.2. FDA iga-aastane aruanne vastavusauditi kohta	Kõik lepingu- või loaliigid

Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.5.5)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on tagada, et lepingu- või loaomanik täidab NFRLi artikli 9 lõike 11 punkti v sätteid, milles nõutakse „jahipidamise ja elusloodusega kauplemise sertifikaate ja litsentse", ja artikli 9 lõike 12 punkti i sätteid, millega keelatakse eriti ohustatud liikide jahtimine, püüdmine ja nendega kauplemine. Regulatiivkontroll Eesmärk on tagada vastavus NFRLi artikli 9 lõike 11 nõuetele, mis on seotud elusloodusega säilitamise, majandamise ja selle kasutamise kontrollimisega, ja ka artikli 9 lõikes 12 sisalduvale keelule, mille kohaselt ükski inimene ei tohi püüda ega koguda ühtegi liiki, mis FDA määratluse kohaselt on ohustatud või eriti ohustatud, ega nendega kaubelda. Vastavuse mõõtmisel peavad nii EPA kui ka FDA tegema korralisi inspekteerimisi ja vastavusauditeid eesmärgiga kontrollida, et kehtestatud on nõuetekohased protseduurid ja et ei esine tõendeid ebaseadusliku kogumise ja kauplemise kohta.	Kirjeldus LVD peab konsulteerima ja kontrollima koos FDA kaubandusosakonnaga ja õiguskaitseüksusega. Lisaks tuleb konsulteerida EPA seireosakonnaga ning ka EPA välibaaside ja inspekteerimisosakonnaga. Kontrollimisviisid 1. Konsultatsioon EPA ja FDAga 2. Dokumentide läbivaatus 3. Kontrollkäigud	Igal aastal
Viited: NFRL (artikli 9 lõiked 11 ja 12); EPML (IV ja V osa), raietööde eeskiri (artikli 3 lõiked 1 ja 2 jt)		

6. PÕHIMÕTE: PUIDU TRANSPORT JA SELLE JÄLGITAVUS

Lepingu- või loaomanik või puidutöötleja täitab kõiki seadusega ette nähtud kohustusi puidu ja/või puittoodete transportimisel ja nende jälgitavuse tagamisel

Näitaja 6.1. Palkide, puidu ja teiste puittoodete transportimisel on olemas saatekiri, millele on märgitud järelevalveahela numbrid/viited ja sihtkoht.

Tõendaja	Lepingu või loa liik
6.1.1. Täidetud saatekiri, millel on märgitud raiekoht, järelevalveahela ID-numbrid, palkide laadimise kuupäev ja koht ning sihtkoht.	Kõik lepingu- või loaliigid
6.1.2. Imporditavaid palke või puittooteid hõlmav täidetud saatekiri, millel on märgitud raietööde riik, järelevalveahela ID-numbrid, palkide laadimise kuupäev ja koht ning sihtkoht.	Imporditud puidu luba

Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.6.1)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on tagada, et lepinguomanik või töötleja täidab palkide, puidu ja puittoodete transporti käsitlevaid asjaomaseid seadusest tulenevaid nõudeid. Regulatiivkontroll Palkide, puidu ja puittoodete transportimisel kas töötlusrajatisse või sadamasse tuleb täita saatekiri, mis peab saadetisega kaasas olema. Veoettevõtjatel peab olema FDA väljastatud kehtiv veoettevõtja registreerimistunnistus. VPLi rakendamise esimese kahe aasta jooksul töötatakse välja üksikasjalikud menetlused, et juhendada imporditud puidu lisamist COCSi.	Kirjeldus LVD peab kinnitama, et puittoodete transpordiga seotud nõuded on täidetud ja et kontroll järelevalveahela teabesüsteemis (COCIS) on tehtud (võrreldes omavahel saatekirju ja vöötkoode). Kontrollimisviisid 1. Kinnitus COCISest 2. Kontrollkäigud	Iga saadetise või laadungi puhul

Viited: COCS SOP (13–17, 19 ja 20)

Näitaja 6.2. Kõik palgid on nõuetekohaselt märgistatud ning sisestatud järelevalveahela süsteemi kooskõlas FDA standardse töökorraga.

Tõendaja	Lepingu või loa liik
6.2.1. Palgi andmevorm (SOP 13)	Kõik lepingu- või loaliigid
6.2.2. Palgi andmete kontrollivorm (SOP 14)	Kõik lepingu- või loaliigid
6.2.3. Saatekiri palkide ja puittoodete transportimiseks (SOP 16)	Kõik lepingu- või loaliigid

Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.6.2)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on kontrollida, et lepingu- või loaomanik täidab asjaomaseid COCSi nõudeid ja et andmed kõikide palkide kohta on sisestatud COCSi. Regulatiivkontroll COCSi osana ja kooskõlas kümne peamise määrusega on välja töötatud standardne töökord ja tegevuskontrollidokumendid, mida kontrollitakse COCSis/FDAs.	Kirjeldus LVD kontrollib, et lepingu- või loaomanik on täitnud COCSi nõuded, konsulteerides selleks FDAga ja vaadates läbi palgiandmed COCISes. Kontrollimisviisid 1. Konsultatsioonid FDA kaubandusosakonnaga 2. Kinnitus COCISes.	Iga saadetise või laadungi puhul

Viited: COCS SOP (13–17, 19 ja 20)

Näitaja 6.3. Kõik palgid, kogu puit ja kõik puittooted, mille raietöid lepingu- või loaomanik teeb või mida ta transpordib, pärinevad lepingu- või loaomaniku kontsessioonipiirkonnast.

Tõendaja	Lepingu või loa liik	
6.3.1. Palgi andmevorm (SOP 13)	Kõik lepingu- või loaliigid	
6.3.2. Standardvorm 14 (järkamise, korrastamise ja kasvava metsa eest arve esitamise kontrollimine)	Kõik lepingu- või loaliigid	
6.3.3. FDA iga-aastane aruanne vastavusauditi kohta	Kõik lepingu- või loaliigid	
Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.6.3)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on kontrollida, et kõik lepingu- või loaomanikud töötavad üles ja transpordivad puitu või puittooteid oma heakskiidetud lepingu-/litsentsipiirkonnast. Regulatiivkontroll FDA kümnes peamises määruses nõutakse, et kogu puit või kõik puittooted saadakse litsentsitud metsaalalt ja täites nimetatud litsentsi tingimusi.	Kirjeldus LVD kontrollib seda nõuet, otsides kinnitust asjaomaseid standardvorme ja FDA vastavusauditi aruannet läbi vaadates. Kontrollimisviisid 1. Konsultatsioonid FDA kaubandusosakonnaga 2. Kontrollkäigud	Iga saadetise või laadungi puhul
Viited: COCS SOP (13–15)		

Näitaja 6.4. Kõik Libeeriasse imporditud (kuid mitte läbiveetavad) palgid, kogu puit või puittooted vastavad ülestöötamisriigis kohaldatavatele õigusaktidele ja määrustele.

Tõendaja	Lepingu või loa liik	
6.4.1. Tõend õigusliku vastavuse kohta ülestöötamisriigi õigusaktidele	Imporditud puidu luba	
Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.6.4)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on kontrollida, et Libeeriasse imporditavad palgid ja puittooted on pärit õiguspärastest allikatest ja neile on samuti tehtud tollivormistus kooskõlas Libeeria õigusaktidega. Regulatiivkontroll Peamise Libeeria õigusaktides sisalduva nõude kohaselt peab kogu ülestöötatud või riiki imporditud puit olema pärit õiguspärasest allikast. Puidu õiguspärasust saab ülestöötamisriigis kontrollida sertifikaadi abil, mis on väljastatud jätkusuutliku metsamajandamise sertifitseerimissüsteemide või õiguspärasuse kontrolli süsteemide alusel, millele Libeeria valitsus on andnud hinnangu ja mille on heaks kiitnud asjaomaste valitsustega konsulteerides. Libeeria õiguspärasuse tagamise süsteemis peetakse õiguspäraseks imporditud puitu, mida on kontrollitud VPLiga hõlmatud teise riigi õiguspärasuse tagamise süsteemis, millel on kehtiv FLEGT-litsentsimissüsteem.	Kirjeldus LVD peab kontrollima, et Libeeriasse imporditud puit on õiguspärane vastavalt ülestöötamisriigi õigusaktidele. Seoses sellega tuleb kontrollimise käigus läbi vaadata dokument, mis tõendab puidu õiguspärasust ülestöötamisriigis. Kontrollimisviisid 1. Konsultatsioonid COCSi ja FDA kaubandusosakonnaga 2. Dokumentide läbivaatus	Iga imporditud saadetise puhul
Viited: määrus 108-07 (artikli 44 punkt d)		

Näitaja 6.5. Kõik läbiveetavad palgid või puittooted on i) füüsiliselt eraldatud kodumaisest või imporditud puidust ja ii) neid kontrollitakse tollis Libeerias viibimise jooksul alati.

Tõendaja	Lepingu või loa liik	
6.5.1. Tollidokumendid ülestöötamisriigist	Läbiveetav puit	
6.5.2. Täidetud saatekiri, millele on märgitud ülestöötamisriik ja ekspordiriik	Läbiveetav puit	
Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.6.5)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on kontrollida, et läbi Libeeria veetavad palgid ja puit ei ole integreeritud järelevalveahela süsteemi või segatud Libeerias ülestöötatud või imporditud puiduga. Regulatiivkontroll Kõige tähtsam regulatiivnõue, mis on samuti õiguspärasuse tagamise süsteemi nurgakivi, seisneb selles, et läbiveetav puit ei ole integreeritud COCSi ja et ekspordikohas ei väljastata sellele Libeeria FLEGT-litsentsi. Saatekirjas, tollidokumentides ja teistes transpordidokumentides tuleb selgelt märkida ülestöötamisriik.	Kirjeldus LVD peab kontrollima, et läbiveetavad puittooted on või olid kogu aeg imporditud ja kodumaistest palkidest ja puittoodetest füüsiliselt eraldatud ning tollibüroo kontrolli all. Kontrollimisviisid 1. Konsultatsioonid MOFiga, tollibürooga	Iga transpordiühiku puhul
Viited: määrus 108-07 (artikli 44 punktid a–c)		

Näitaja 6.6. FDA täidab mahajäetud palkide leidmisel õigusnõudeid, mis käsitlevad i) konfiskeerimist ja/või ii) oksjonil müümist.

Tõendaja	Lepingu või loa liik	
6.6.1. FDA konfiskeerimisavaldus pädevale kohtule ja kohtumäärus konfiskeerimise lubamiseks	FMC, TSC ja FUP	
6.6.2. FDA oksjoni korraldamise avaldus pädevale kohtule ja kohtumäärus oksjoni korraldamiseks	FMC, TSC ja FUP	
6.6.3. Oksjonisertifikaat	FMC, TSC ja FUP	
6.6.4. Kiri või kinnitus võitnud pakkuja kohta	FMC, TSC ja FUP	
6.6.5. Mahajäetud palkide registreerimine (SOP 37)	FMC, TSC ja FUP	
Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.6.6)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on kontrollida, et kõik leitud mahajäetud palgid ja puittooted konfiskeeritakse ning müüakse oksjonil, järgides õigusaktides kehtestatud korda. Mahajäetud palkide õiguspärane konfiskeerimine ja oksjonil müümine taastab nende õiguspärasuse.	Kirjeldus LVD peab kontrollima, et eespool toodud nõuded oleks täidetud, ning peab konsultatsioone ja kontrollib asjaomaseid dokumente koos FDA kaubandusosakonnaga.	Iga kord, kui mahajäetud palgid sisestatakse COCSi

Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.6.6)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Regulatiivkontroll Mahajäetud palkide leidmisel esitab FDA kohtule avalduse seal maakonnas, kus palgid leiti, et saada luba palkide konfiskeerimiseks ja oksjonil müümiseks. Kui kohus nõustub, et avalduse rahuldamiseks on olemas piisavad õiguslikud põhjused, annab ta loa konfiskeerimiseks ja sellele järgnevaks oksjoniks, mis korraldatakse kohtu järelevalve all.	Kontrollimisviisid 1. Konsultatsioonid FDA kaubandusosakonnaga 2. Dokumentide läbivaatus	
Viited: määrus 108-07 (artikli 51 punktid d ja e)		

7. PÕHIMÕTE: VÄÄRINDAMINE JA PUIDU TÖÖTLEMINE

Puidutöötlejad täidavad kõiki asjaomaseid Libeeria õigusnorme

Näitaja 7.1. Puidutöötleja on taotlenud ja saanud nõutava saeveskiloa (kas A-, B- või C-klassi operaatori luba) pärast nõutavate tasude maksmist ja enne oma tegevuse alustamist.

Tõendaja	Lepingu või loa liik
7.1.1. Töötleja taotlus saeveskiloa saamiseks	Saeveskiluba
7.1.2 Saeveskiloale eelneva esmase iga-aastase saeveski registreerimistasu maksmine	Saeveskiluba
7.1.3. EPA poolt heaks kiidetud keskkonnakava	Saeveskiluba
7.1.4. Ettevõtjale FDA poolt väljastatud saeveskiluba	Saeveskiluba

Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.7.1)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on kontrollida, et puidutöötleja on saanud nõutava loa enne tegevuse alustamist. Regulatiivkontroll Puidutöötlejad peavad taotlema saeveskiluba enne tegevuse alustamist. Loataotlused esitatakse FDA-le ja kui nõuded on täidetud, väljastab FDA asjaomased load (A-, B- või C-klass). Lisaks peab EPA heaks kiitma saeveskitoimingute keskkonnakava.	Kirjeldus LVD peab kontrollima, et kõikidel puidutöötlejatel on saeveskiluba. Kontrollimine toimub FDA kaubandusosakonnaga konsulteerides. Kontrollimisviisid 1. Konsultatsioonid FDA kaubandusosakonnaga 2. Dokumentide läbivaatus 3. Kontrollkäigud	Igal aastal
Viited: määrus 107-07 (artikkel 46); COCS SOP (26)		

Näitaja 7.2. Kõikide Libeerias üles töötatud ja kolmandatest riikidest töötlemiseks imporditud palkidega on kaasas nende järelevalveahela ID-numbrid.

Tõendaja	Lepingu või loa liik
7.2.1. Aruanne vöötkoodi väljastamise kohta (SOP 7)	Kõik lepingu- ja loaliigid, sealhulgas imporditud palkide ja puittoodete omad.
7.2.2. Transporditavate palkide ja puittoodete kontrollimine (SOP 17)	Kõik lepingu- ja loaliigid, sealhulgas imporditud palkide ja puittoodete omad.

Tõendaja	Lepingu või loa liik	
7.2.3. Saematerjali registreerimise aruanne (SOP 15)	Kõik lepingu- ja loaliigid, sealhulgas imporditud palkide ja puittoodete omad.	
Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.7.2)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on kontrollida, et kõik töötlusrajatistesse viidavad palgid on korrektselt dokumenteeritud ja nende õiguslik päritolu on tõendatud. Regulatiivkontroll Libeeria õigusaktide kõige tähtsam nõue seisneb selles, et töötlusrajatistes on kasutusel tõhusad kontrollisüsteemid ja tööldeldakse üksnes õiguspäraselt üles töötatud palke, mis on COCSis.	Kirjeldus LVD peab kontrollima, et kõik töötlusrajatistesse viidavad palgid on sisestatud COCSi. Täiendavate selgituste saamiseks võib konsulteerida FDA kaubandusosakonnaga. Kontrollimisviisid 1. Konsultatsioonid FDA kaubandusosakonna ja COCSiga 2. Kinnitus COCISes 3. Kontrollkäigud	Iga saadetise või laadungi puhul
Viited: COCS SOP (15, 19 ja 20)		

Näitaja 7.3. Puidutöötlejal on saeveski- või töötlustoiminguid hõlmav puittoodete registreerimise süsteem, et tagada toodete jälgitavus.

Tõendaja	Lepingu või loa liik	
7.3.1. Raietööde kontrolli aruanne	Saeveskiluba	
7.3.2. Tootmisaruanne	Saeveskiluba	
7.3.3. Saeveski sisendivorm ja väljundivorm (SOP 31 ja 32)	Saeveskiluba	
Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.7.3)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on tagada, et jälgitavus tagatakse kogu töötlemise jooksul, millega kontrollitakse, et töötlemisrajatisest pärinevaid puittooteid on võimalik võrrelda allikaga, mille õiguspärast päritolu on võimalik kontrollida. Regulatiivkontroll FDA nõuab piisavate meetmete kehtestamist, et tagada toodete nõuetekohane sisestamine COCSi ja et neid oleks võimalik jälgida terves tootmisahelas.	Kirjeldus LVD peab kontrollima eespool toodud nõuete täitmist, kinnitades, et töötlemisrajatises on olemas toimiv COCS. Täiendavate selgituste saamiseks võib konsulteerida FDA kaubandusosakonnaga. Kontrollimisviisid 1. Kontrollkäigud 2. Konsultatsioonid FDA kaubandusosakonnaga	Iga saadetise ja laadungi puhul
Viited: NFRL (artikli 13 lõige 5); COCS SOP (15)		

8. PÕHIMÕTE: TÖÖTAJATE ÕIGUSED, TERVISHOID JA OHUTUS NING HOOLEKANNE		
Lepingu- või loaomanik või puidutöötleja täidab oma kohustusi, mis tulenevad tööseadusest ja puidutööstuse kollektiivlepingutest		
Näitaja 8.1. Libeeria tööseadust järgides eelistavad lepingu- või loaomanikud ja puidutöötlejad oskus- ja lihttööliste palkamisel Libeeria kodanikke.		
Tõendaja	Lepingu või loa liik	
8.1.1. Esitatakse tööhõivearuanded või kvartaliaruanded, et tõendada kohalikku tööhõivet ja Libeeria tööliste eelistamist	Kõik lepingu- või loaliigid	
8.1.2 Kvartaliaruande esitab lepinguomanik või puidutöötleja tööministeeriumile	Kõik lepingu- või loaliigid	
8.1.3. Tööhõivearuanded, sealhulgas töötajate nimekiri koos nende kodakondsusega	Kõik lepingu- või loaliigid	
8.1.4. Lepinguomanikule või puidutöötlejale tööministri poolt väljastatud vastavuskinnitus	Kõik lepingu- või loaliigid	
Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.8.1)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on kontrollida, et lepinguomaniku ja/või puidutöötleja palgatud isikud on tööle võetud õigusaktide nõudeid järgides. Regulatiivkontroll Tööhõive kõik aspektid on reguleeritud Libeeria tööseadusega (LLL). Selles õigusaktis nõutakse, et kõikides tööhõiveotsustes eelistatakse üksnes Libeeria kodanikke ja et isikut, kes ei ole Libeeria kodanik, võib palgata vaid siis, kui tõendatakse, et ükski Libeeria kodanik ei ole pädev ja vaba täitma erioskusi nõudvat ametikohta. Tööhõiveagendid ja/või -inspektorid jälgivad töötajate palkamist, töötingimusi jne käsitlevate õigusaktide rakendamist ja hindavad nendele vastavust.	Kirjeldus Selle näitaja eesmärk ei ole hinnata tööhõive eri aspekte (neid käsitletakse mujal), vaid kontrollida üldist vastavust seadusele, milles käsitletakse libeerlaste eelistamist töölevõtmisel. LVD peab teostama ristkontrolli ja/või vastavust kontrollima koos MOL tööhõiveteenistusega ja samuti tööhõive-inspektsiooni teenistusega. Kontrollimisviisid 1. Konsultatsioon MOLiga 2. Dokumentide läbivaatus	Iga saadetise puhul
Viited: LLL (artiklid 54–60, artikkel 75, artikkel 1503), raietööde eeskiri (artikli 12 lõige 2)		
Näitaja 8.2. Lepingu- või loaomanik või puidutöötleja maksab kõikidele oma töölistele vähemalt seadusega kehtestatud miinimumpalka.		
Tõendaja	Lepingu või loa liik	
8.2.1. Avaldatud miinimumpalk	Kõik lepingu- või loaliigid	
8.2.2. Palgaarvestus	Kõik lepingu- või loaliigid	
8.2.3. Iga-aastased inspekteerimisaruanded ja/või vastavustunnistus	Kõik lepingu- või loaliigid	
8.2.4. Töötajate palgatõendid	Kõik lepingu- või loa liigid	

Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.8.2)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on kontrollida, kas töötajad saavad õiglast palka, nagu on sätestatud õigusaktides. Regulatiivkontroll Kõikidel töötajatel on õigus saada piisavat palka, mis ei tohi olla väiksem ettenähtud miinimumpalgast. Lisaks sellele tööandjatele pandud kohustusele kontrollivad tööhõiveinspektorid ka vastavust. Töötajad peaksid olema teadlikud sellest nõudest. Miinimumpalga nõukogu kehtestab aeg-ajalt miinimumpalga ja edastab selle teabe nõuetekohaselt üksusele.	Kirjeldus LVD peab koostöös MOLi tööhõiveinspektsiooni divisjoniga kontrollima üle ja/või kontrollima, et makstakse õiglast palka. Kontrollimisviisid 1. Konsultatsioon MOLiga 2. Dokumentide läbivaatus	Iga saadetise puhul
Viited: LLL (artiklid 500–513), raietööde eeskiri (artikli 12 lõige 2)		

Näitaja 8.3. Lepingu- või loaomanik või puidutöötleja vastab õigusaktidega kehtestatud nõuetele, mis käsitlevad maksimaalset tööaega, puhkust ja puhkeperioode.

Tõendaja	Lepingu või loa liik
8.3.1. Tööajagraafik	Kõik lepingu- või loaliigid
8.3.2. Puhkuseplaan	Kõik lepingu- või loaliigid
8.3.3. Ületundide eest tasumine	Kõik lepingu- või loaliigid

Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.8.3)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on kontrollida, kas töötajate töötunnid vastavad LLL sätetele. Regulatiivkontroll Seadusega on sätestatud maksimaalne tööaeg päevas (8 tundi) või nädalas (48 tundi). Teatav varieerumine esineb seoses konkreetsete tegevustega ja samuti hooajatööga. Lisaks ettenähtud maksimaalsele tööajale sätestatakse LLLis maksimaalse tööaja ületamise eest tasu, mis on 50 % kõrgem tavamäärast. LLLis on pärast viietunnist tööaega ette nähtud ka ühetunnine puhkeperiood, mis arvestatakse tööaja sisse. Lisaks nähakse ette konkreetsed puhkusenõuded.	Kirjeldus LVD peab üle kontrollima ja/või kontrollima, et ettenähtud tööajast peetakse kinni, tehes selleks koostööd MOLi tööhõiveinspektsiooni teenistusega. Kontrollimisviisid 1. Konsultatsioon MOLiga 2. Dokumentide läbivaatus 3. Kontrollkäigud	Igal aastal
Viited: LLL (artiklid 700–706, artikkel 906)		

Näitaja 8.4. Lepingu- või loaomanik või puidutöötleja ei ole tööle võtnud alla 16-aastast isikut ega kasutanud sunniviisilist tööd.

Tõendaja	Lepingu või loa liik
8.4.1. Tööministeeriumile esitatavad kvartaliaruanded	Kõik lepingu- või loaliigid
8.4.2. Tööministeeriumi inspekteerimisaruanne	Kõik lepingu- või loaliigid

Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.8.4)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on kontrollida, kas töötajate miinimumvanuse nõuet (ja sunniviisilise töö keeldu) täidetakse. Regulatiivkontroll Tööseaduse artiklis 74 on sätestatud, et see „on ebaseaduslik, kui mis tahes isik võtab tööle alla 16-aastase lapse töötamiseks kellaaegadel, mil ta peab koolis käima". Libeeria konstitutsioon ja LLL keelavad sunniviisilise töö.	Kirjeldus LVD peab üle kontrollima ja/või kontrollima, et peetakse kinni miinimumvanusest, tehes selleks koostööd MOLi tööhõiveinspektsiooni teenistusega. Kontrollimisviisid 1. Konsultatsioon tööministeeriumiga 2. Dokumentide läbivaatus 3. Kontrollkäigud	Igal aastal
Viited: LLL (artikkel 74)		

Näitaja 8.5. Lepingu- või loaomanik või puidutöötleja maksab oma (tööandja) osa töötaja pensioni- ja sotsiaalkindlustusfondi, mis on kehtestatud Libeeria seadustega.

Tõendaja	Lepingu või loa liik
8.5.1. Tööministeeriumile esitatav kvartaliaruanne	Kõik lepingu- või loaliigid
8.5.2. Tööministeeriumi inspekteerimisaruanded	Kõik lepingu- või loaliigid
8.5.3. Riikliku sotsiaalkindlustuse ja hoolekandekorporatsiooni (NSSWC) tunnistus	Kõik lepingu- või loaliigid

Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.8.5)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on kontrollida, kas tööandjad täidavad vanaduspensioni ja sotsiaalkindlustuspensioniga seotud kohustusi. Regulatiivkontroll LLL ja riikliku sotsiaalkindlustuse seaduses (NSSL) kehtestatakse tööandjale kohustus anda oma osa kahte skeemi, mille asutas töötajate kaitsmise eesmärgil Libeeria riiklik sotsiaalkindlustuse ja hoolekandekorporatsioon, kes neid skeeme ka haldab. Esimene skeem on vanaduspensioniskeem ning teine on kindlustusskeem. Iga tööandja, kellel on viis või rohkem töötajat, peab nendes skeemides osalema; sotsiaalkindlustusskeemiga tagatakse maksed pensionile läinud töötajatele ja kindlustusskeem tegeleb tööõnnetustega.	Kirjeldus LVD peab üle kontrollima ja/või kontrollima, et esineb vastavus eespool toodud näitajatega, konsulteerides selleks MOLi tööhõiveinspektsiooni teenistusega ja samuti NSSWCga. Kontrollimisviisid 1. Konsultatsioon MOLi ja NSSWCga 2. Dokumentide läbivaatus	Igal aastal
Viited: LLL (artiklid 2500-2501), NSSL (artikli 89 lõige 9)		

Näitaja 8.6. Lepingu- või loaomanik või puidutöötleja järgib seadusest tulenevaid majutamis- ja sanitaarnõudeid ning samuti tööhügieeni- ja töötajate üldise ohutuse nõudeid vastavalt raietööde eeskirjale ja FDA välja antud juhistele.

Tõendaja	Lepingu või loa liik
8.6.1. FDA aruanne vastavusauditi kohta	Kõik lepingu- või loaliigid

Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.8.6)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on tagada, et FLEGT-litsentsi taotlev lepinguomanik või ettevõte täidab asjaomaseid seadusest tulenevaid ja FDA kehtestatud nõudeid seoses töötajate tervise ja ohutusega. Regulatiivkontroll Raietööde eeskirja (2007) töötas välja FDA, et muu hulgas reguleerida tööhügieeni ja töötajate ohutust. Eeskirjas on välja toodud tegevusnõuded. FDA korraldab iga-aastaseid auditeid, et kontrollida, hinnata ja tagada eri metsalepingute ja -lubade tingimuste täitmine.	Kirjeldus LVD peab kontrollima, et lepinguomanik hoolitseb nõuetekohaselt töötajate tervise, sanitaarolukorra ja varjualuse tagamise eest. Seda tehakse konsulteerides FDAga ja vaadates läbi FDA õiguskaitseüksuse esitatud vastavusauditi aruanded. Kontrollimisviisid 1. Konsultatsioon FDAga 2. Dokumentide läbivaatus	Igal aastal
Viited: raietööde eeskiri (3.0 ja 4.0)		

9. PÕHIMÕTE: MAKSUD, TASUD JA MUUD MAKSED

Lepinguomanik või puidutöötleja täidab õigeaegselt kõiki maksukohustusi, sealhulgas maksude ja tasude maksmine

Näitaja 9.1. Lepingu- või loaomanik või puidutöötleja on enne lepingu allkirjastamist või saeveskiloa väljastamist/uuendamist tasunud kõik maksuvõlad

Tõendaja	Lepingu või loa liik
9.1.1. Rahandusministri maksutõend, mis tõendab, et kõik maksuvõlad on tasutud lepingu allkirjastamise või saeveski- või puidutöötlusloa väljastamise/uuendamise ajaks	Kõik lepingu- või loaliigid
9.1.2. FDA volitatud esindaja aruanne	Kõik lepingu- ja loaliigid, välja arvatud põllumajanduslikud kontsessioonid/istandused

Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.9.1)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on kontrollida, et lepinguomanik või puidutöötleja on enne lepingu allkirjastamist tasunud kõik maksuvõlad. Regulatiivkontroll Seaduses nõutakse, et pakkuja või lepinguomanik on enne tegevuse alustamist täitnud kõik maksukohustused.	Kirjeldus LVD peab kontrollima, et eespool toodud nõuded oleks täidetud, ning peab konsultatsioone FDA kaubandusosakonna ja rahandusosakonnaga ning kontrollib kehtivat maksutõendit. Kontrollimisviisid 1. Konsultatsioon FDA kaubandusosakonnaga ja rahandusosakonnaga 2. Dokumentide läbivaatus	Üks kord lepingu- või loaliigi kehtivuse jooksul
Viited: määrus 107-07		

Näitaja 9.2. Lepingu- või loaomanik või puidutöötleja on tasunud esmase iga-aastase piirkonnatasu (lepinguomaniku puhul) või iga-aastase registreerimistasu (puidutöötleja puhul) enne lepingu allkirjastamist või loa väljastamist/uuendamist.

Tõendaja	Lepingu või loa liik	
9.2.1. Piirkonnatasu maksmist tõendav kviitung FDA volitatud esindajalt	FMC, TSC	
9.2.2. Kviitung pakkumise tagatissumma maksmise kohta	FMC, TSC ja FUP, mille väärtus on üle 10 000 USD	
9.2.3. Kviitung iga-aastase registreerimismaksu tasumise kohta	Puidutöötlejad, mootorsaeoperaatorid	
9.2.4. Koopia juhataja kviitungist	FMC, TSC, FUP, mootorsaeoperaatorid, puidutöötlejad	
Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.9.2)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on kontrollida, et lepingu- või loaomanik on tasunud iga-aastase piirkonnatasu ja et puidutöötleja on tasunud oma iga-aastase registreerimistasu. Regulatiivkontroll FDA või FDA volitatud esindaja on COCSi osana kehtestanud mehhanismid, millega tagada kõikide metsaga seotud maksude ja tasude kohaldamine ja tasumine.	Kirjeldus LVD peab kontrollima, et eespool toodud nõuded on täidetud, taotledes selleks kinnitust FDA volitatud esindajalt. Kontrollimisviisid 1. Dokumentide läbivaatus 2. Konsultatsioonid COCSi ja FDA kaubandusosakonnaga	Igal aastal
Viited: COCS SOP (9)		

Näitaja 9.3. Rahandusministeerium kinnitab, et lepingu- või loaomanik on maksnud kõik seadustes nõutud maksud ja tasud lepingu tingimusi järgides.

Tõendaja	Lepingu või loa liik
9.3.1. Rahandusministeeriumi tõend maksude tasumise kohta	Kõik lepingu- või loaliigid
9.3.2. Kasvava metsa tasude kviitung	Kõik lepingu- või loaliigid
9.3.3. Lepingu haldustasude maksekviitung	Kõik lepingu- ja loaliigid, välja arvatud põllumajanduslikud kontsessioonid/istandused
9.3.4. Iga-aastase raieplaani inspekteerimistasude maksekviitung	Kõik lepingu- ja loaliigid, välja arvatud põllumajanduslikud kontsessioonid/istandused
9.3.5 Saatekirjatasude maksekviitung	Kõik lepingu- või loaliigid
9.3.6. Järelevalveahela tasude maksmise tõend	Kõik lepingu- või loaliigid

Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.9.3)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on kontrollida, et kõik asjaomased metsamaksud on tasutud. Regulatiivkontroll Maksureformi koodeksi esimese etapi artiklis 2108 (muudetud kujul) ja NFRLi artikli 14 lõikes 2 ning samuti FDA määruses 107-07 on kehtestatud kasvava metsa maks, maarenditasud ja metsatootetasud, mis on vaid mõned tasud, mida lepingu-omanikud peavad maksma lisaks ettevõtte käibemaksule ja teistele maksudele. Määruses 107-07 on nõutud, et kõik maksud ja tasud tuleb maksta tähtajaks, vastasel korral tuleb pärast 30-päevast ajapikendust tasuda trahve.	Kirjeldus LVD peab kontrollima eespool toodud nõuete täitmist, otsides selleks kinnitust COCISest. Juhul, kui on vaja selgitusi, võib LVD kontrollida seda rahandusministeeriumi maksudeklaratsioonide, registreerimise ja teenuste üksusega. Kontrollimisviisid 1. Kinnitus COCISes 2. Konsultatsioon MOFiga	Igal aastal
Viited: määrus 107-07 (artiklid 61–63), COCS SOP (9)		

Näitaja 9.4. Lepingu- või loaomanik või puidutöötleja on hiljemalt jooksva aasta 31. märtsiks esitanud rahandusministeeriumile oma iga-aastase maksudeklaratsiooni.

Tõendaja	Lepingu või loa liik	
9.4.1. Maksudeklaratsioon	Kõik lepingu- või loaliigid	
Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.9.5)	**Kontrollimismeetod**	**Kontrollimise sagedus**
Eesmärk Menetluse eesmärk on kontrollida, et lepingu- või loaomanik või puidutöötleja on esitanud iga-aastase maksudeklaratsiooni vastavalt seaduses sätestatule. Regulatiivkontroll Seaduses on nõutud, et ettevõtted esitavad iga-aastased maksudeklaratsioonid ajavahemikul 31. detsembrist järgmise aasta 31. märtsini.	Kirjeldus LVD peab kontrollima, et tingimused oleksid täidetud, konsulteerides suure käibemaksu divisjoni maksudeklaratsioonide, registreerimise ja teenuste üksusega (rahandusministeerium), et teha kindlaks, kas maksudeklaratsioon esitati. Kontrollimisviisid 1. Konsultatsioon MOFiga 2. Dokumentide läbivaatus	Igal aastal
Viited: Libeeria maksuseadustik, artikli 109 punktid c, d ja e		

10. PÕHIMÕTE: EKSPORDI-, TÖÖTLEMIS- JA KAUBANDUSTINGIMUSED

Kõik lepingu- ja loaomanikud ning puidutöötlejad on täitnud ekspordi-, töötlemis- ja kaubandustingimused

Näitaja 10.1. Palke, puitu ja/või puittooteid eksportivad isikud on end FDAs igal aastal nõuetekohaselt registreerinud.

Tõendaja	Lepingu või loa liik
10.1.1. Kehtiv ekspordiettevõtte registreerimine	Kõik palkide, puidu ja puittoodete ekspordi ettevõtted

Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.10.1)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on kontrollida, et ekspordiettevõtted on täitnud palkide, puidu ja/või puittoodete eksportimiseks seadusest tulenevad nõuded ja end seadusekohaselt registreerinud. Regulatiivkontroll Määruse 108-07 artiklis 41 sätestatakse, et enne „palkide, puidu või puittoodete eksportimist peab isik end ekspordiettevõttena registreerima asjaomases asutuses ja registreeringut igal aastal pikendama".	Kirjeldus LVD peab igal aastal FDA kaubandusosakonnas kontrollima, kas konkreetne ettevõte ja/või loaomanik on ekspordiettevõttena registreeritud. Kontrollimisviisid 1. Konsultatsioonid FDA kaubandusosakonnaga 2. Dokumentide läbivaatus	Igal aastal
Viited: määrus 108-07 (artikkel 41)		

Näitaja 10.2. Kõik eksportimiseks laaditud palkide, puidu või puittoodete saadetised on sisestatud järelevalveahela süsteemi.

Tõendaja	Lepingu või loa liik
10.2.1. FLEGT-litsentsi taotlus	Kõik eksporditud palgid ja puittooted
10.2.2. Ekspordisaadetise spetsifikaat – palk (SOP 20)	Kõik eksporditud palgid ja puittooted
10.2.3. Ekspordispetsifikaat – saematerjal (SOP 21)	Kogu eksporditud saematerjal
10.2.4. Eksporditava palgimahu aruanne	Kõik eksporditud palgid ja puittooted
10.2.5. Eksporditasude maksetõend (SOP 26)	Kõik eksporditud palgid ja puittooted

Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.10.3)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on kontrollida, et kõik ekspordisaadetised on sisestatud COCSi. Regulatiivkontroll Määruse 108-07 artiklis 42 on sätestatud, et sadamate ja tolli eest vastutavad valitsusametnikud ei luba palkide, puidu või puittoodete mahtlaste laadida sõidukitele, laevadele või lennukitele enne, kui on kontrollitud järgmist: 1. kõik palgid, kogu puit ja kõik puittooted on sisestatud COCSi ja 2. COCSist/COCISest saadakse kinnitus, et palke (puittooteid) ei ole varem eksporditud.	Kirjeldus LVD peab inspekteerima iga saadetist. Kontrollimisviisid 1. Kinnitus COCISes	Iga saadetise puhul
Viited: määrus 108-07 (artikkel 42); COCS SOP (20–21)		

Näitaja 10.3. Palkide, puidu või puittoodete igale lastile on hind määratud vastavalt kehtivale turuteabele, mida kogub, sordib ja talletab LVD.

Tõendaja	Lepingu või loa liik	
10.3.1. LVD hallatavast turuteabe andmebaasist (MIDB) leitud võrdlushind	Kõik lepingu- või loaliigid	
Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.10.3)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on kontrollida, et kõikidele ekspordisaadetistele on hind määratud kooskõlas asjaomaste ja/või kinnitatud turuhindadega. Regulatiivkontroll FDA määruses 108-07 on nõutud, et vähendatud hinnaga puitu või puittooteid ei laadita ekspordiks.	Kirjeldus LVD peab kontrollima, et konkreetse saadetise ühtegi lepingu- ja/või võrdlushinda ei oleks vähendatud, otsides selleks kinnitust LVD andmebaasidest. Selgituseks võib konsulteerida samuti kaubandusministeeriumiga. Kontrollimisviisid 1. Kinnitus LVD andmebaasist 2. Konsultatsioonid kaubandusministeeriumiga	Iga laadungi või saadetise puhul
Viited: määrus 108-07 (artikkel 43); COCS SOP (18 ja 21)		

11. PÕHIMÕTE: LÄBIPAISTVUS JA ÜLDINE AVALIKUSTAMINE

Näitaja 11.1. Lepingu- või loaomanik on kaks korda aastas päeva- või nädalalehes avaldanud kõikide Libeeria valitsuse sätestatud konkreetse lepingupiirkonnaga seotud maksete suuruste ja kuupäevade nimekirja.

Tõendaja	Lepingu või loa liik	
11.1.1. Koopia ajalehest, kus teade avaldati	FMC, TSC, PUP, FUP ja mootorsaeluba	
Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.11.1)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on kontrollida, et metsalitsentside omanikud avaldavad nõutavad andmed ajalehes – see on läbipaistvuse ja aruandekohustuse mehhanism. Regulatiivkontroll NFRLis on nõutud, et omanikud avaldaksid Monrovias levitatavas ajalehes kaks korda aastas (mitte hiljem kui 15. märtsil ja 15. septembril) järgmist teavet sisaldavad teated: 1. lepinguomaniku nimi, 2. lepinguomaniku raietööde piirkonna kirjeldus, 3. nimekiri maksetest ja muudest teenustasudest, mida lepinguomanik valitsusele maksab.	Kirjeldus LVD peab FDA kaubandusosakonnas üle kontrollima ja/või kontrollima, et eespool toodud teabe avaldamine toimus ja et teated sisaldasid nõutavat teavet. Kontrollimisviisid 1. Dokumentide läbivaatus 2. Konsultatsioonid FDA kaubandusosakonnaga	Kord poole aasta jooksul
Viited: NFRL (artikli 5 lõige 8)		

Näitaja 11.2. Lepingu- või loaomanik osaleb Libeeria kaevandustööstuste läbipaistvuse algatuses (LEITI).

Tõendaja	Lepingu või loa liik	
11.2.1. LEITI aruanne	Kõik lepingu- või loaliigid	
11.2.2. LEITI kinnitus	Kõik lepingu- või loaliigid	
Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.11.2)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on kontrollida, kas lepingu- või loaomanik vastab LEITI-le. Metsaressursse hõlmava LEITI eesmärk on tagada varade läbipaistev ja vastutustundlik juhtimine. Regulatiivkontroll LEITI avaldab ja/või levitab laialdaselt muu hulgas metsasektorilt valitsusele tehtud kõikide maksete üksikasjad ja andmed vastava tulu kohta, mida valitsus saab.	Kirjeldus LVD peab FDA kaubandusosakonnas üle kontrollima ja/või kontrollima, kas LEITI aruanne avaldati. Kontrollimisviisid 1. Konsultatsioonid LEITI ja FDA kaubandusosakonnaga 2. Dokumentide läbivaatus	Igal aastal
Viited: LEITI seadus (artikli 4 lõige 1 ja artikli 5 lõige 4)		

Näitaja 11.3. Lepingu, litsentsi, lubade ja valitsusele tehtud maksete dokumentide koopiad ning samuti eduka pakkumise hindamise aruande teeb FDA avalikult kättesaadavaks vastavalt Libeeria teabevabaduse seadusele.

Tõendaja	Lepingu või loa liik	
11.3.1. FDA avaldamiskava, kus on loetletud lepingud ja lepingu- või loaomanike muu dokumentatsioon, mis on asutuse valduses ja avalikult kättesaadav	Kõik lepingu- või loaliigid	
11.3.2. Tõend lepinguomaniku lepingu avaldamisest LEITI veebisaidil	Kõik lepingu- või loaliigid	
Kontrollimisjuhised/menetlus (LAS-LVD-0.11.3)	Kontrollimismeetod	Kontrollimise sagedus
Eesmärk Menetluse eesmärk on kontrollida, kas lepingu- või loaomaniku leping või luba ning samuti lepinguomaniku kontsessiooniga seotud dokumendid on avaldatud või avalikult kättesaadavad kooskõlas LEITI seaduse ja teabevabaduse seadusega. Regulatiivkontroll LEITIs on nõutud metsasektori kõikide kontsessioonide avaldamine. Teabevabaduse seaduses on nõutud kõikide avalikku huvi mõjutavate dokumentide avaldamist või nendele avalikku juurdepääsu. Kuna kontsessioon ja kontsessiooni taotlemisel esitatud alusdokument viitavad avalikule huvile, on eesmärk tagada nende kättesaadavus avalikkusele, eelkõige kodanikuühiskonnale.	Kirjeldus LVD peab FDA kaubandusosakonnas üle kontrollima ja/või kontrollima avaldamiskava ning kontrollima, kas leping avaldati LEITI veebisaidil. Kontrollimisviisid 1. Konsultatsioonid LEITI ja FDA kaubandusosakonnaga	Igal aastal
Viited: LEITI seadus (artikli 4 lõige 1 ja artikli 5 lõige 4); teabevabaduse seadus (artikli 2 lõige 6)		

([1]) Tsükkel: FMC ja FUP korral viis (5) aastat ja TSC korral kolm (3) aastat.

AKRONÜÜMIDE LOETELU

AHC	*Annual Harvesting Certificate* (iga-aastane raiesertifikaat)
BOT	*Build, Operate, Transfer contract type* (BOT-mudeli alusel sõlmitav leping)
CEO	*Chief Executive Officer* (tegevjuht)
CFDC	*Community Forestry Development Committee* (kogukondliku metsanduse arenduse komitee)
CNDRA	*Center for National Records and Documentation* (riiklike andmete ja dokumentide keskus)
COCIS	*Chain of Custody Information System* (järelevalveahela teabesüsteem)
COCS	*Chain of Custody System* (järelevalveahela süsteem)
CSO	*Civil Society Organisation* (kodanikuühiskonna organisatsioon)
EIA	*Environmental Impact Assessment* (keskkonnamõju hindamine)
EI	*Environmental Impact License* (keskkonnamõjulitsents)
EIP	*Environmental Impact License* (keskkonnamõjuluba)
EPA	*Environmental Protection Agency* (keskkonnakaitseamet)
EPAA	*Environmental Protection Agency Act* (keskkonnakaitseameti seadus)
EPML	*Environmental Protection and Management Law* (keskkonnakaitse ja -majandamise seadus)
FDA	*Forestry Development Authority* (metsanduse arendamise asutus)
FMC	*Forest Management Contract* (metsamajandamisleping)
FUP	*Forest Use Permit* (metsakasutusluba)
GBL	*General Business Law* (üldine äriseadus)
GSOP	*General Standard Operating Procedure* (üldine standardne töökord)
IMCC	*Inter-Ministerial Committee on Concessions* (ministeeriumidevaheline kontsessioonikomitee)
LAS	*Legality Assurance System* (õiguspärasuse tagamise süsteem)
LEITI	*Liberia Extractive Industries Transparency Initiative* (Libeeria kaevandustööstuste läbipaistvuse algatus)
LLD	*Liberia Licensing Department* (Libeeria litsentsimisosakond)
LLL	*Liberian Labour Law* (Libeeria tööseadus)
LVD	*Liberia Verification Department*, FDA (Libeeria kontrolliosakond, metsanduse arendamise asutus)
MIDB	*Market Intelligence Data Base* (turuteabe andmebaas)
MOCI	*Ministry of Commerce and Industry* (kaubandus- ja tööstusministeerium)
MOF	*Ministry of Finance* (rahandusministeerium)
MOFA	*Ministry of Foreign Affairs* (välisministeerium)
MOL	*Ministry of Labour* (tööministeerium)
MPEA	*Ministry of Planning & Economic Affairs* (planeerimis- ja majandusministeerium)
NFRL	*National Forestry Reform Law* (riiklik metsandusreformi seadus)
NSSL	*National Social Security Law* (riikliku sotsiaalkindlustuse seadus)
NSSWC	*National Social Security & Welfare Corporation* (riikliku sotsiaalkindlustuse ja hoolekande korporatsioon)
PDA	*Personal Digital Assistant* (elektronmärkmik)
PPCA	*Public Procurement and Concessions Act* (riigihangete ja kontsessioonide seadus)
PPCC	*Public Procurement and Concessions Commission* (riigihangete ja kontsessioonide komisjon)
PUP	*Private Use Permit* (erakasutusluba)
SOP	*Standard Operating Procedure* (standardne töökord)
TSC	*Timber Sale Contract* (puidumüügileping)
UTM	*Universal Transverse Mercator* (Mercatori universaalne põikprojektsioon)
WTS	*Wood Tracking System* (puidu jälgimise süsteem)

LIBEERIA ÕIGUSPÄRASUSE MÕISTES VIIDATUD ÕIGUSAKTID

Õiguspärasuse mõistes viidatakse järgmisele:

keskkonnakaitse ja -majandamise seadus (2002)

keskkonnakaitseameti seadus (2002)

metsanduse arendamise ameti raietööde eeskiri (2007)

metsanduse arendamise ameti määrus nr 111-10

metsanduse arendamise ameti kümme peamist määrust (2007) (määrused nr 101-07–110-07)

teabevabaduse seadus (2010)

üldine äriseadus

LEITI seadus (2009)

Libeeria järelevalveahela standardsed tööprotseduurid

Libeeria tööseadus

riiklik metsandusreformi seadus (2006)

riikliku sotsiaalkindlustuse seadus

riigihangete ja kontsessioonide komisjoni seadus (2005)

Libeeria maksuseadustik, muudetud kujul (2009)

Täiendavad asjaomased dokumendid:

kogukonna õiguste seadus (2009)

Libeeria metsanduspoliitika (2007)

riiklik metsamajandamise strateegia

kaitstud metsaalade võrgustiku seadus (2003)

B liide

ÜLEVAADE JÄRELEVALVEAHELA SÜSTEEMIST (COCS)

Etapp	Ettevõtjate ülesanded			Kontrollimine FDAs		
	Tegevus	COCISesse sisestatud andmed	Peamised väljundid	Hinnangud ja kontrollkäigud	Andmete õigsuse kontroll COCISes (1)	Tarneahela etapisisene ja etappide vaheline võrdlemine (2)
Ülestöötamiseelne etapp	Lepinguomaniku äriüksuse registreerimine COCISes FDA eraldatud lepingupiirkondade piiride määramine ja lankideks jaotamine (GPSiga määratud ruutvõrgustike süsteem) Kõikide kaubandusliku suurusega puude nummerdamine ja neile COCISe vöötkoodiga siltide kinnitamine Metsa kaardistamine: puude ja loodusobjektide asukoht	Lepinguomaniku TIN (kaubandusministeeriumi välja antud registreerimisnumber) Lankide koordinaadid Varude inspekteerimise andmed, sealhulgas puu ID, puuliigid, rinnasdiameeter, kõrgus ja asukoht 2 500 m^2 langil	Langikaardid Skemaatilised kaardid Varude inventeerimise tulemused ja säilikpuude taotlus Iga-aastane tegevuskava	Kontoris: — langikaardid ja eraldiste kaardid, — varude inspekteerimise vormid, — skemaatilised kaardid, — langetamiseks taotletud puu õigsuse kontroll. Langil: — 5 % ulatuses langil: puu asukoht, läbimõõt, kõrgus, liik, — lankide nurgakoordinaadid.	Puude ID-numbrid, puuliigid, rinnasdiameeter, kõrgus ja asukoht Vöötkoodisiltide kasutamine	
Ülestöötamine	Puude langetamine, tüvede või palkide tootmine COCIS vöötkoodisiltide kinnitamine palkidele ja kändudele Puude pikkuse või palkide mõõtmine Väljavedu ladustuskohta metsas (tee ääres) Kavandatava tee asetuse kindlaks tegemine ja puude inspekteerimine kavandataval marsruudil	Lepinguomaniku TIN Puude andmed: ID-number, liigid, läbimõõdud ja pikkused Kändude ID-numbrid	Puude andmete vormid Tee asetuse vormid	Langetuskoht: — puude andmete kontroll 5 % ulatuses, — pisteline kontroll puu andmete (palgi, kännu ja raiutud puu) kooskõla kontrollimiseks.	Kasvavate puude andmed: ID-number, liigid, läbimõõdud ja hinnanguline pikkus Langetatud puu asukoht, liik ja palgi mõõdud	Varude inspekteerimise ja puude andmete vormide (3) vahel: — säilikpuude ja tegelikult üles töötatud puude arv liigiti, — säilikpuude ja tüvede (või palkide) mahu võrdlemine liigiti, ID-andmete võrdlemine kännu, puu ja tüve/palgi vahel.

Etapp	Ettevõtjate ülesanded			Kontrollimine FDAs		
	Tegevus	COCISesse sisestatud andmed	Peamised väljundid	Hinnangud ja kontrollkäigud	Andmete õigsuse kontroll COCISes [1]	Tarneahela etapisisene ja etappide vaheline võrdlemine [2]
Palkide ladustamise koht metsas / muu ladustamiskoht	Puude või palkide järkamine või korrastamine COCIS vöötkoodisiltide kinnitamine järgatud või korrastatud palkidele Palkide koorimine	Lepinguomaniku TIN Puude andmed: ID-number, liigid, läbimõõdud, pikkus, maht ja palgi kvaliteet Seos tüve või pika palgi ja järgatud või korrastatud palkide vahel	Palkide andmete vorm	Puude langetamise kohas: — puude andmete valimi kontroll (valimi tihedus sõltub ettevõtte tulemuslikkusest)	Palkide andmed: ID-number, liigid, läbimõõdud ja pikkus, maht	Puude andmete vormide ja palkide andmete vormide vahel: — tüvede/palkide arvu ning järgatud ja korrastatud palkide arvu võrdlemine liigiti, — tüvede/palkide mahu võrdlemine, — iga tüve/palgi läbimõõdu ja liigi ühtluse võrdlemine, ID-andmete võrdlemine kännu, puu, tüve/palgi ning järgatud ja korrastatud palkide vahel, tehtud raietööde maht ja makstud kännuraha
Omandiõiguse üleminek	Taotlus palkide omanikult omandiõiguse muutmiseks Puittoodete ID-numbrite registreerimine uue omaniku poolt	Eelmiste ja praeguste omanike ID-numbrid Puittoodete ID-numbrid, mis muutuvad omandiõiguse muutmisega	Omandiõiguse muutmise avaldus			Palkide ID-numbrite ja palkide andmete ühtsus eelmise ja praeguse omaniku vahel.
Transport	Palkide laadimine veokile Palkide transport Palkide mahalaadimine	Unikaalne saatekirja ID Päritolu ja sihtkoht Palkide omanik Veoettevõtja Transporditavate palkide loetelu, sealhulgas ID-number, liigid, läbimõõdud ja maht	Saatekirjad (päritolu ja sihtkoht)	Saatekirjade pisteline inspekteerimine teekonnal (nt ladustamiskohas või teeäärses kontrollikohas)		Palkide andmete vormide ja saatekirja vahel: — palkide ID-numbrite võrdlemine, — palkide arvu võrdlemine liigiti, — palkide mahu võrdlemine liigiti.

Etapp	Ettevõtjate ülesanded			Kontrollimine FDAs		
	Tegevus	COCISesse sisestatud andmed	Peamised väljundid	Hinnangud ja kontrollkäigud	Andmete õigsuse kontroll COCISes [1]	Tarneahela etapisisene ja etappide vaheline võrdlemine [2]
Töötluskohas	Palkide või muude puittoodete vastuvõtmine (toormaterjalid) Toormaterjali ladustamine Palkide korrastamine ja uute vöötkoodisiltide kinnitamine Toormaterjali viimine töötlemiseks Töödeldud toodete käsitlemine, sealhulgas COCISe vöötkoodisiltide kinnitamine tootepartiidele Töödeldud kaupade ladustamine	Saeveskis vastu võetud ja ladustatud toormaterjali andmed: ID-number, liigid, läbimõõdud, maht Sisendtoodete andmed: ID-number, liigid, läbimõõdud, maht Kuupäev Väljundtoodete andmed: partii ID-number, liigid, läbimõõdud ja maht (hulk) Saeveskis ladustatavate valmistoodete andmed: partii ID-number, liigid, läbimõõdud, maht ja klass	Saeveski vastuvõtuvorm Toormaterjalivarude arvestus Tootmisvorm, kus täpsustatakse sisend ja väljund tootmisliiniti Laoarvestus	Tootepartiide valimi kontroll Saeveski tegevuse ja raamatupidamissüsteemide pisteline audit	Tootmisliinide tootmismäärad/jõudlus	Saeveski vastuvõtuvormi, toormaterjali varude arvestuse ja tootmisvormi vahel: — toormaterjali ID-numbrite võrdlemine, — toormaterjali numbrite võrdlemine liigiti, — toormaterjali mahu võrdlemine liigiti. Tootmisvormil deklareeritud sisendi ja väljundi vahel, tootmisvormi ja laoarvestuse vahel: — ID-numbrite võrdlemine, — tootearvu võrdlemine liigiti, — tootemahu võrdlemine liigiti.
Transport	Liidetud töödeldud toodete laadimine veoautole Liidetud toodete transport Liidetud toodete mahalaadimine	Unikaalne saatekirja ID Päritolu ja sihtkoht Palkide omanik Veoettevõtja Saeveskis ladustatavate valmistoodete andmed: partii ID-number, liigid, läbimõõdud, maht	Saatekirjad	Saatekirjade pisteline inspekteerimine teekonnal (nt teeäärses kontrollikohas)		Laoarvestuse ja saatekirjade vahel: — liidetud toodete ID-numbrite võrdlemine, — toodete arvu võrdlemine liigiti, — tootemahu võrdlemine liigiti. Saatekirjade päritolukoopiate ja sihtkohakoopiate vahel Eelmiste kontrollikohtade vahel

Etapp	Ettevõtjate ülesanded			Kontrollimine FDAs		
	Tegevus	COCISesse sisestatud andmed	Peamised väljundid	Hinnangud ja kontrollkäigud	Andmete õigsuse kontroll COCISes (1)	Tarneahela etapisisene ja etappide vaheline võrdlemine (2)
Enne eksporti	Klassifitseerimine Trimmimine ja märkimine Maksude tasumine Tollideklaratsioon Kauba deklareerimine Fütosanitaarne käsitlemine	Toote ID-numbrid Tootespetsifikatsioonid: liik, liigid ja läbimõõdud Müügilepingu teave: ostja ja hinnad	FLEGT-litsentsi taotlus Tootespetsifikatsioonid Müügileping	Ekspordikohas: toodete pisteline inspekteerimine (spetsifikatsiooniandmete kontrollimine)	Arv, maht ja klassid	Saatekirjade ja FLEGT-litsentside vahel: — liidetud toodete ID-numbrite võrdlemine, — tootearvu võrdlemine liigiti, — tootemahu võrdlemine liigiti.
Laadimine ja eksport	FLEGT-litsentsiga hõlmatud toodete laadimine			Ekspordikoht: laeva lõpliku laadimise jälgimine, laevale laaditud toodete spetsifikatsioonide kontrollimine	Ekspordisaadetiste tootespetsifikatsioonid (ID-numbrid, tootetüübid, liigid ja läbimõõdud)	FLEGT-litsentsi ja laaditud toodete füüsiline kontrollimine

(1) Lepinguomaniku deklaratsiooni ja COCISe kontrollandmete vahel.
(2) Lepinguomaniku esitatud andmete põhjal.
(3) Puude andmete vormid täidetakse pärast puu langetamist ja enne esialgseteks palkideks järkamist.

III LISA

Libeeriast eksporditud FLEGT-litsentsiga puittoodete liidus vabasse ringlusse lubamise tingimused

ÜLDINE RAAMISTIK

Libeeriast eksporditud ja FLEGT-litsentsiga varustatud puidu ja puittoodete liidu turule lubamise tingimused on reguleeritud 20. detsembri 2005. aasta määrusega (EÜ) nr 2173/2005 FLEGT-litsentsimissüsteemi kehtestamise kohta puidu impordi suhtes Euroopa Ühendusse [1] ja selle rakendusmäärusega [2]. Nende määrustega nähakse ette üksikasjalike menetluste kohandamine riiklike tingimustega ja eelkõige antakse pädevatele asutustele, kelleks võivad olla kas tolliasutused või mõned teised riiklikud asutused, kes vastutavad FLEGT-litsentside aktsepteerimise eest liidu turule sisenemisel, ettekujutus erinevatest võimalustest. Seetõttu on menetluse kirjelduses kontrollimine jagatud kahte ossa: 1) kontrollitakse litsentsidokumente ja 2) kontrollitakse, kas tegelik saadetis vastab litsentsile.

Sellise menetluse eesmärk on täiendada Libeeria tehtavaid kontrolle ja kontrollida, kas liitu sisenemisel esitatavad FLEGT-litsentsid on tõepoolest nõuetekohaselt väljastanud ja registreerinud Libeeria litsentse väljastav asutus ning kas need hõlmavad saadetisi, millele Libeeria ametiasutused need väljastasid. Pädevatel asutustel ei ole volitusi vaidlustada Libeeria õiguspärasuse tagamise süsteemi ega litsentside kehtivust. Selliste küsimustega tegeleb lepingu rakendamise ühiskomitee (edaspidi „ühiskomitee") vastavalt käesoleva lepingu artiklitele 10, 19 ja 24.

Artikkel 1

Litsentsi esitamine

1. Litsents esitatakse sellele liidu liikmesriigi pädevale asutusele, kus litsentsiga hõlmatud saadetise kohta on väljastatud vabasse ringlusse lubamise deklaratsioon [3]. Seda võib teha elektrooniliselt või mõnel teisel kiirel viisil.

2. Lõikes 1 osutatud pädevad asutused teavitavad tolliasutusi kehtiva siseriikliku korra kohaselt viivitamata litsentsi aktsepteerimisest.

Artikkel 2

Litsentsidokumentide kehtivuse kontrollimine

1. Paberkandjal litsentsid vastavad IV lisas kirjeldatud näidisele. IV lisas sätestatud nõuetele ja kirjeldusele mittevastavad litsentsid on kehtetud.

2. Litsents loetakse kehtetuks, kui selle esitamise kuupäev on hilisem kui litsentsil märgitud kehtivusaja lõppkuupäev.

3. Mahatõmbamisi ja parandusi litsentsil ei aktsepteerita, kui litsentse väljastav asutus ei ole neid kinnitanud.

4. Litsentsi kehtivusaja pikendamist ei aktsepteerita, kui litsentse väljastav asutus ei ole pikendust kinnitanud.

5. Duplikaati või asenduslitsentsi ei aktsepteerita, kui seda ei ole välja andnud ja kinnitanud litsentse väljastav asutus.

Artikkel 3

Lisateabe taotlemine

1. Kui pädeval asutusel tekib litsentsi, duplikaadi või asenduslitsentsi kehtivuse suhtes kahtlusi, võib ta taotleda litsentse väljastavalt asutuselt lisateavet.

2. Taotlusele võib lisada asjaomase litsentsi, duplikaadi või asenduslitsentsi koopia.

[1] ELT L 347, 30.12.2005, lk 1.

[2] Komisjoni 17. oktoobri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1024/2008, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 2173/2005 (FLEGT-litsentsimissüsteemi kehtestamise kohta puidu impordi suhtes Euroopa Ühendusse) üksikasjalikud rakendusmeetmed (ELT L 277, 18.10.2008, lk 23).

[3] Vabasse ringlusse lubamine on liidu tolliprotseduur. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta määruse (EÜ) nr 450/2008 (millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (ajakohastatud tolliseadustik)) artikli 129 lõigete 2 ja 3 kohaselt kaasneb vabasse ringlusse lubamisega a) tasumisele kuuluvate mis tahes imporditollimaksude sissenõudmine; b) vajaduse korral muude maksude sissenõudmine, mis on sätestatud neid makse käsitlevate asjakohaste kehtivate sätetega; c) kaubanduspoliitika meetmete, keeldude ja piirangute kohaldamine niivõrd, kui neid ei tule kohaldada varasemal etapil (käesoleval juhul kuulub FLEGT-litsentsi olemasolu kontrollimine nende meetmete hulka), ning d) muude kauba impordi suhtes ette nähtud tolliformaalsuste täitmine. Vabasse ringlusse lubamine annab ühendusevälisele kaubale ühenduse kauba tollistaatuse.

3. Litsentse väljastav asutus tühistab vajaduse korral litsentsi ning väljastab parandatud eksemplari, mille autentsust kinnitab tempel märkega „Duplicate" („Duplikaat"), ning edastab selle pädevale asutusele.

Artikkel 4

Litsentsi ja saadetise vastavuse kontrollimine

1. Kui pädev asutus leiab, et enne litsentsi aktsepteerimist tuleb saadetist täiendavalt kontrollida, võib ta kontrolli läbi viia, et teha kindlaks, kas asjaomane saadetis vastab litsentsis esitatud andmetele ja litsentse väljastava asutuse arhiivis olevatele andmetele vastava litsentsi kohta.

2. Kui vabasse ringlusse lubamiseks esitatud saadetises sisalduvate puittoodete maht või kaal ei erine asjaomases litsentsis märgitud mahust või kaalust rohkem kui 10 %, loetakse saadetis mahu või kaalu poolest litsentsis esitatud andmetele vastavaks.

3. Kui tekib kahtlus, kas saadetis ja FLEGT-litsents on vastavuses, võib asjaomane pädev asutus taotleda litsentse väljastavalt asutuselt täiendavat selgitust.

4. Litsentse väljastav asutus võib taotleda pädevalt asutuselt, et see saadaks talle kahtluse alla seatud litsentsi või asenduslitsentsi koopia.

5. Litsentse väljastav asutus tühistab vajaduse korral litsentsi ning väljastab parandatud eksemplari, mille autentsust kinnitab tempel märkega „Duplicate" („Duplikaat"), ning edastab selle pädevale asutusele.

6. Kui pädev asutus ei saa 21 kalendripäeva jooksul täiendava teabe taotlusele vastust, nagu on sätestatud käesoleva lepingu artiklis 10, ei aktsepteeri pädev asutus litsentsi ning tegutseb kooskõlas kohaldatavate õigusaktide ja menetlustega.

7. Litsentsi ei aktsepteerita, kui vajaduse korral pärast täiendava teabe esitamist vastavalt käesoleva lisa artiklile 3 või täiendavat uurimist vastavalt käesoleva lisa artiklile 4 on kindlaks tehtud, et litsents ei vasta saadetisele.

Artikkel 5

Kontrollimine enne saadetise saabumist

1. Litsentsi võib esitada enne vastava saadetise saabumist.

2. Litsentsi aktsepteeritakse, kui see vastab kõigile IV lisas sätestatud nõuetele, ja täiendavat kontrollimist vastavalt käesoleva lisa artiklitele 3 ja 4 ei peeta vajalikuks.

Artikkel 6

Muud küsimused

1. Kontrolli käigus tekkinud kulud kannab importija, kui liidu asjaomase liikmesriigi kohaldatavates õigusaktides ja menetlustes ei ole teisiti sätestatud.

2. Kui FLEGT-litsentside kontrollimisel esineb püsivaid lahkhelisid või probleeme, võib juhtumi esitada lahendamiseks ühiskomiteele.

Artikkel 7

Vabasse ringlusse lubamine

1. Puittoodete vabasse ringlusse lubamiseks märgitakse deklareeritavate puittoodete litsentsi number toodete deklareerimiseks kasutatava ühtse haldusdokumendi lahtrisse 44.

2. Kui tollideklaratsioon esitatakse arvuti abil, märgitakse see number vastavasse lahtrisse.

3. Puittooted lubatakse vabasse ringlusesse üksnes pärast käesolevas lisas kirjeldatud menetluste lõpuleviimist.

IV LISA

FLEGT-LITSENTSIDE NÕUDED JA TEHNILINE KIRJELDUS

Artikkel 1

FLEGT-litsentside üldnõuded

1. FLEGT-litsents võib olla paberkandjal või elektroonilises vormis.

2. Nii paberkandjal kui ka elektroonilises vormis litsentsis esitatakse 1. liites ette nähtud teave kooskõlas 2. liites esitatud juhistega.

3. FLEGT-litsents hakkab kehtima väljastamise kuupäeval.

4. FLEGT-litsentsid nummerdatakse selliselt, et oleks võimalik eristada liidu turu ja teiste turgude jaoks välja antud litsentse.

5. FLEGT-litsentsi kehtivusaeg on kuni kuus kuud. Kehtivuse lõppkuupäev on märgitud litsentsil.

6. Pärast litsentsi kehtivusaja lõppemist loetakse see kehtetuks. Litsentse väljastav asutus võib omal äranägemisel otsustada kehtivusaega kolme kuu võrra pikendada. Sellisel juhul teeb litsentse väljastav asutus paranduse ja kehtestab uue lõppkuupäeva.

7. FLEGT-litsents kaotab kehtivuse ja see tagastatakse litsentse väljastavale asutusele, kui sellega varustatud tooted on kadunud või hävinenud enne liitu saabumist.

Artikkel 2

Paberkandjal FLEGT-litsentsi tehniline kirjeldus

1. Paberkandjal litsentsid vastavad 1. liites kirjeldatud vormile.

2. Paberi formaat on A4. Paberkandjal on erinevate logode vesimärgid koos Libeeria embleemiga, mis pressitakse paberile lisaks pitserile.

3. Litsentsid täidetakse kirjutusmasinal või arvutis. Vajaduse korral võib need täita käsitsi.

4. Litsentse väljastava asutuse templid lüüakse metalltempliga, mis on soovitavalt terasest. Siiski võib litsentse väljastava asutuse sellise templi asendada reljeefpitsati jäljendiga, kombineerides seda tähtede ja numbrite perforeerimisega.

5. Lubatud koguse märgib litsentse väljastav asutus, kasutades võltsimiskindlaid võtteid, mis teevad võimatuks numbrite või sõnade lisamise.

6. Vormil ei tohi olla mahatõmbamisi ega parandusi, välja arvatud juhul, kui need mahatõmbamised ja parandused on kinnitatud litsentse väljastava asutuse templi ja allkirjaga.

7. Litsentsid trükitakse ja täidetakse inglise keeles.

Artikkel 3

FLEGT-litsentside eksemplarid

1. Litsentsid koostatakse viies eksemplaris värvilisel paberil järgmiselt:

a) eksemplar nr 1 „Original” („Originaal”) – valge;

b) eksemplar nr 2 „Copy for EU Customs Authority” („ELi tolliasutuse eksemplar”) – kollane;

c) eksemplar nr 3 „Copy for the licencing authority” („Litsentse väljastava asutuse eksemplar”) – roosa;

d) eksemplar nr 4 „Copy of Liberia customs” („Libeeria tolliasutuse eksemplar”) – roheline;

e) eksemplar nr 5 „Copy for licensee” („Litsentsiomaniku eksemplar”) – sinine.

2. „Originaal" antakse litsentsiomanikule, kes edastab selle importijale, et see esitada liidu liikmesriigi pädevale asutusele, kus litsentsiga varustatud saadetis lubatakse vabasse ringlusse.

3. Teine eksemplar, märkega „ELi tolliasutuse eksemplar", antakse litsentsiomanikule, kes edastab selle importijale, et see esitada liidu liikmesriigi tolliasutustele, kus litsentsiga varustatud saadetis lubatakse vabasse ringlusse.

4. Kolmanda eksemplari, märkega „Litsentse väljastava asutuse eksemplar", jätab litsentse väljastav asutus endale arhiivimiseks ja väljastatud litsentside edasiseks kontrollimiseks.

5. Neljas eksemplar, märkega „Libeeria tolliasutuse eksemplar", antakse Libeeria tolliasutusele arhiivimiseks ja ekspordi tarbeks.

6. Viies eksemplar, märkega „Litsentsiomaniku eksemplar", antakse litsentsiomanikule arhiivimiseks.

Artikkel 4

Kaotatud, varastatud või hävinenud FLEGT-litsentsid

1. Juhul kui „Originaal" ja/või „ELi tolliasutuse eksemplar" on kaotatud, varastatud või hävinenud, võib litsentsiomanik või tema volitatud esindaja taotleda litsentse väljastavalt asutuselt nende asendamist, esitades esimese ja/või teise nimetatud dokumendi kaotamise põhjenduse.

2. Litsentse väljastav asutus väljastab asenduslitsentsi ühe kuu jooksul pärast taotluse kättesaamist.

3. Asenduslitsents sisaldab asendataval litsentsil märgitud teavet ja märkusi, sealhulgas selle litsentsi numbrit. Asenduslitsentsil on märge „Replacement licence" („Asenduslitsents").

4. Kui kadunud või varastatud litsents leitakse üles, ei tohi seda kasutada ning see tuleb saata tagasi litsentse väljastavale asutusele.

Artikkel 5

Elektroonilise FLEGT-litsentsi tehniline kirjeldus

1. FLEGT-litsentsi võib väljastada ja seda töödelda elektrooniliste süsteemide abil.

2. Paberkandjal esitatakse litsents nendes liidu liikmesriikides, mis ei ole elektroonilise süsteemiga ühendatud.

Artikkel 6

Kahtlused litsentsi kehtivuses

1. Kui liidu pädeval asutusel tekib litsentsi, duplikaadi või asenduslitsentsi kehtivuse või autentsuse suhtes kahtlusi, võib ta taotleda litsentse väljastavalt asutuselt lisateavet.

2. Vajaduse korral võib litsentse väljastav asutus paluda pädeval asutusel saata asjaomase litsentsi või asenduslitsentsi koopia.

3. Juhul kui litsentse väljastav asutus peab vajalikuks, tühistab ta litsentsi ning väljastab parandatud eksemplari, mille autentsust kinnitab tempel märkega „Duplicate" („Duplikaat"), ning edastab selle pädevale asutusele.

4. Juhul kui litsentsi kehtivus on kinnitatud, teavitab litsentse väljastav asutus sellest pädevat asutust eelistatavalt elektrooniliste vahendite abil. Tagasi saadetud litsentsi koopiatel on templiga tõendatud märge „Kinnitatud [kuupäev]".

5. Juhul kui asjaomane litsents ei kehti, teavitab litsentse väljastav asutus sellest pädevat asutust eelistatavalt elektrooniliste vahendite abil.

Liited

1. Litsentsi vorm

2. Juhised

1. liide

FLEGT-LITSENTSI VORM

1 ORIGINAL	1 Issuing authority Name Address	2 Tax identification number Destination	
	3 FLEGT licence number	4 Expiry date _____	
	5 Country of export	7 Means of transport	
	6 ISO code		
	8 Licensee (name and address)		
1	9 Commercial description of the timber products	10 HS heading	
	11 Common or scientific names	12 Countries of harvest	13 ISO codes
	14 Volume (m^3)	15 Net weight (kg)	16 Number of units
	17 Distinguishing marks		
	18 Signature and stamp of issuing authority Place and date		

Copy of EU customs

2

1 Issuing authority Name Address		2 Tax identification number Destination
3 FLEGT licence number		4 Expiry date _____
5 Country of export		7 Means of transport
6 ISO code		
8 Licensee (name and address)		
9 Commercial description of the timber products		10 HS heading
11 Common or scientific names	12 Countries of harvest	13 ISO codes
14 Volume (m^3)	15 Net weight (kg)	16 Number of units
17 Distinguishing marks		
18 Signature and stamp of issuing authority Place and date		

2

3

Copy for the licensing authority

1 Issuing authority Name Address	2 Tax identification number Destination
3 FLEGT licence number	4 Expiry date __ __ ____
5 Country of export	7 Means of transport
6 ISO code	
8 Licensee (name and address)	
9 Commercial description of the timber products	10 HS heading

11 Common or scientific names	12 Countries of harvest	13 ISO codes

14 Volume (m^3)	15 Net weight (kg)	16 Number of units

17 Distinguishing marks
18 Signature and stamp of issuing authority Place and date

3

4

Copy of Liberia customs

1 Issuing authority Name Address		2 Tax identification number Destination
3 FLEGT licence number		4 Expiry date __ __ ____
5 Country of export		7 Means of transport
6 ISO code		
8 Licensee (name and address)		
9 Commercial description of the timber products		10 HS heading
11 Common or scientific names	12 Countries of harvest	13 ISO codes
14 Volume (m^3)	15 Net weight (kg)	16 Number of units
17 Distinguishing marks		
18 Signature and stamp of issuing authority Place and date		

4

5

Copy for licensee

1 Issuing authority Name Address	2 Tax identification number Destination
3 FLEGT licence number	4 Expiry date __ __ ____
5 Country of export	7 Means of transport
6 ISO code	
8 Licensee (name and address)	
9 Commercial description of the timber products	10 HS heading

11 Common or scientific names	12 Countries of harvest	13 ISO codes
14 Volume (m^3)	15 Net weight (kg)	16 Number of units
17 Distinguishing marks		
18 Signature and stamp of issuing authority Place and date		

5

2. liide

JUHISED

Üldine

— Täita trükitähtedes.

— ISO-koodid osutavad ühtsele rahvusvahelisele kahetähelisele riigikoodile.

Lahter 1	*Issuing authority* (Litsentse väljastav asutus)	Märkige litsentse väljastava asutuse nimi ja aadress.
Lahter 2	*Tax identification number and destination* (Maksukohustuslasena registreerimise number ja sihtriik)	Märkige Libeeria maksukohustuslasena registreerimise number ja ekspordi sihtriik. Litsentsid väljastatakse kõikide sihtturgude jaoks, mitte ainult liidu jaoks.
Lahter 3	*FLEGT license number* (FLEGT-litsentsi number)	Märkige litsentsi number.
Lahter 4	*Expiry date* (Kehtivuse lõppkuupäev)	Litsentsi kehtivusaeg.
Lahter 5	*Country of export* (Ekspordiriik)	Partnerriik (Libeeria), kust puittooted liitu eksporditi.
Lahter 6	*ISO code* (ISO kood)	Märkige Libeeria kahetäheline kood.
Lahter 7	*Means of transport* (Transpordivahend)	Märkige transpordivahend eksportimisel.
Lahter 8	*Licensee* (Litsentsiomanik)	Märkige eksportija nimi ja aadress.
Lahter 9	*Commercial description* (Kaubanduslik kirjeldus)	Märkige puittoote (-toodete) kaubanduslik kirjeldus.
Lahter 10	*HS heading* (HS rubriik)	Nelja- või kuuekohaline kaubakood, mis on kehtestatud vastavalt kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemile ja kirjeldatud käesoleva lepingu I lisas.
Lahter 11	*Common or scientific name* (Teaduslik või tavanimi)	Märkige tootes kasutatud puidu liigi teaduslik või tavanimi. Kui liittootes on kasutatud rohkem kui ühte liiki puitu, märkige need eraldi ridadele. Lahtri võib tühjaks jätta sellise liittoote või koostisosa puhul, milles on kasutatud mitmeid liike, mille liigiehtsus on kaduma läinud (nt puitlaastplaat).
Lahter 12	*Countries of harvest* (Ülestöötamisriigid)	Märkige riigid, kus lahtris 10 osutatud puiduliigid üles töötati. Liittoote puhul märkige kõik puidu allikad. Lahtri võib tühjaks jätta sellise liittoote puhul, milles on kasutatud mitmeid liike, mida ei saa enam identifitseerida.
Lahter 13	*ISO codes* (ISO koodid)	Märkige lahtris 12 osutatud riikide ISO koodid. Lahtri võib tühjaks jätta sellise liittoote või koostisosa puhul, milles on kasutatud mitmeid liike, mille liigiehtsus on kaduma läinud.
Lahter 14	*Volume* (m^3)) (Maht (m^3))	Märkige kogumaht kuupmeetrites. Lahtri võib tühjaks jätta, välja arvatud juhul, kui lahtris 15 osutatud teave on esitamata.
Lahter 15	*Net weight* (kg) (Netomass (kg))	Märkida mass kilogrammides. Netomassi määratletakse puittoodete kaaluna ilma kontaktmahutite või muu pakendita, v.a aluspuu, tugipostid, kleepmärgid jne. Lahtri võib tühjaks jätta, välja arvatud juhul, kui lahtris 14 osutatud teave on esitamata.
Lahter 16	*Number of units* (Ühikute arv)	Märkida ühikute arv, kui toote kogust on sel viisil kõige parem määratleda. Lahtri võib tühjaks jätta.
Lahter 17	*Distinguishing marks* (Eristusmärgid)	Vajaduse korral märkige eristusmärgid, nt partii number, veokirja või konossemendi number. Lahtri võib tühjaks jätta.
Lahter 18	*Signature and stamp of issuing authority* (Allkiri ja väljaandva asutuse tempel)	Volitatud ametnik kirjutab sellesse lahtrisse oma allkirja ja paneb litsentse väljastava asutuse ametliku templi. Samuti tuleb märkida allakirjutanu nimi, allakirjutamise koht ja kuupäev.

V LISA

SÕLTUMATU AUDITI ÜLESANDED: JUHISED

1. SISSEJUHATUS

Käesolevates juhistes kirjeldatakse Libeeria valitsuse ja liidu vahelise vabatahtliku partnerluslepinguga kehtestatud õiguspärasuse tagamise süsteemide kontrollraamistikku. Juhistes kirjeldatakse õiguspärasuse tagamise süsteemi sõltumatu auditi ülesandeid. Süsteemiga tagatakse, et ülestöötatud, töödeldud ja eksporditud või siseturul müüdud puit vastab õiguspärasuse mõistele, ning kontrollitakse, kas puit vastab järelevalveahela nõuetele ning kas litsentse väljastav asutus on väljastanud FLEGT-litsentsid üksnes vastavalt õiguspärasuse tagamise süsteemi nõuetele toodetud saadetistele.

Juhistes esitatakse seega üksikasjalik ülesannete nimekiri ning teabe kogumist ja aruandlust käsitlevad menetlusjuhised. Samuti määratakse kindlaks teabe esmased allikad ja kirjeldatakse sõltumatu audiitori kvalifikatsiooninõudeid.

2. EESMÄRGID

Sõltumatu auditi eesmärk on

a) hinnata õiguspärasuse tagamise süsteemi tõhusust ja tulemuslikkust;

b) suurendada vabatahtliku partnerluslepinguga kehtestatud õiguspärasuse tagamise süsteemi usaldusväärsust.

3. ÜLESANDED

Sõltumatu audiitori peamine ülesanne on teostada järelevalvet nende süsteemide rakendamise üle, mis on loodud õiguspärasuse tagamise süsteemi kõikide aspektide õigusaktidele vastavuse kontrollimiseks. Kõige olulisem on kontrollida vastavust õiguspärasuse mõistes kehtestatud õigusnõuetele, järelevalveahelat ja Libeeria tõendamisosakonna (*Liberia Verification Department* (LVD)) ja Libeeria litsentseerimisosakonna (*Liberia Licensing Department* (LLD)) tehtavat kontrolli, mida on kirjeldatud vastavalt II ja IV lisas. Kasutatav meetod peab põhinema tõenditel ning sisaldama dokumentide kontrolli ja kohapealseid kontrollkäike. Sõltumatu audiitori eriülesanneteks on

a) kontrollida, et süsteemid toimiksid tõhusalt ning et ülestöötatud, töödeldud ja kaubeldav puit vastab nende süsteemide nõuetele. Nende hulka kuuluvad lepingueelseid õiguseid ja lepingute sõlmimist käsitlevad õigusnõuded, raie-eelsed nõuded, raietööd, töötlemine ja saadetised;

b) kontrollida, et järelevalveahel, mis on õiguspärasuse tagamise süsteemi kõige tähtsam osa, on tõhus ja toimib nõuetekohaselt, kinnitades, et nõudeid täidetakse alates ülestöötamisele eelnevatest toimingutest kuni ekspordini või müügini siseturul;

c) hinnata kontrollimisel osaleva Libeeria tõendamisosakonna ja seotud valitsusasutuste tegevuse tulemuslikkust, et tagada õiguspärasuse tagamise süsteemi nõuete täitmine;

d) hinnata süsteemi, mis on loodud eesmärgiga tagada, et Libeeria litsentseerimisosakond väljastab FLEGT-litsentsid üksnes nendele saadetistele, mis on toodetud või eksporditud õiguspärasuse tagamise süsteemi kõiki nõudeid täites;

e) hinnata litsentside kehtivuse määramise protsessi eesmärgiga tagada, et litsentside kontrolli süsteem toimib tõhusalt ning ei tekita tarbetut viivitust ega koorma litsentsiomaniku;

f) hinnata, kuidas asjaomased asutused käsitlevad teatatud rikkumisi või kas nad jätavad need käsitlemata;

g) hinnata nimetatud puuduste kõrvaldamiseks võetavate meetmete tulemuslikkust;

h) määrata kindlaks õiguspärasuse tagamise süsteemi puudused ja nõrgad kohad, st õiguspärasuse tagamise süsteemi järelevalveahela, õiguspärasuse kontrollide ja litsentseerimise etappide toimimine, ning see, kui suurt mõju see avaldab õiguspärasuse tagamise süsteemi usaldusväärsusele;

i) esitada järeldused ja soovitused lepingu rakendamise ühiskomiteele (edaspidi „ühiskomitee"), kes peab need auditiaruanded korrapäraselt avaldama.

4. METOODIKA: TEABE KOGUMISE JA HINDAMISE NING ARUANDLUSE MEETODID

Sõltumatu audiitor peab oma ülesandeid täitma professionaalselt ja usaldusväärselt. Sõltumatu audiitor koostab protseduuride käsiraamatu, milles kirjeldab lühidalt teabe kogumise, tõendite hindamise ja aruandluse meetodeid. Sõltumatu audiitori esitatud käsiraamatu vaatab läbi ja kiidab heaks ühiskomitee. Sõltumatu audiitor kasutab nimetatud käsiraamatus kehtestatud protseduure, et auditeerida, korraldada kontrollkäike ja uurimisi, paluda tagasisidet sidusrühmadelt ning dokumenteerida ja edastada järeldused ühiskomiteele, kes need seejärel avaldab.

4.1. Tööplaan

a) FLEGT-litsentsimisskeemi esimesel tegevusaastal teeb sõltumatu audiitor kaks auditit. Esimese auditi eesmärk on kindlaks teha, kas kõik õiguspärasuse tagamise süsteemi nõuded on kehtestatud ja kas süsteemi saab täies mahus kasutusele võtta. Teise ja ka kõikide järgnevate auditite hinnatakse õiguspärasuse tagamise süsteemi toimimist;

b) järgmistel aastatel korraldab sõltumatu audiitor vähemalt õiguspärasuse tagamise süsteemi aastaauditi;

c) sõltumatu audiitor võib vajaduse korral teha plaaniväliseid auditeid ja kohapealseid kontrolle.

4.2. Tegevusvaldkond

a) sõltumatu audiitori tegevus hõlmab õiguspärasuse tagamise süsteemi kõiki aspekte, sealhulgas vastavust õiguspärasuse mõistele, järelevalveahela süsteemi, kontrolle ja litsentseerimist ning kõiki valitsuse heaks kiidetud skeeme, millega tõendatakse vastavust õiguspärasuse tagamise süsteemile;

b) sõltumatu audiitor auditeerib kõikide asutuste, sealhulgas Libeeria õiguspärasuse tagamise süsteemi eri aspektide eest vastutavate riigiasutuste asjaomaseid tegevusi;

c) sõltumatu audiitor kontrollib ELi pädevate asutuste rakendatud süsteeme, et kontrollida Libeerias väljastatud FLEGT-litsentse.

4.3. Tõendite kogumine

Sõltumatu audiitori protseduuride käsiraamatus kirjeldatakse tõendite kogumise protseduure ja toiminguid, mille hulka kuuluvad kontrollkäigud, uurimised, küsitlemised, dokumenteerimine ning see, kuidas sõltumatu audiitor vastab kaebustele.

4.4. Hindamine

Sõltumatu audiitor tagab uurimise käigus, et tõendeid hinnatakse kooskõlas ISO 19011 või samaväärse standardiga.

4.5. Auditeerimissüsteemid

Auditi tõendite dokumenteerimisel, õiguspärasuse tagamise süsteemi mis tahes osa puuduste ja rikkumiste kindlaksmääramisel ning võetud parandusmeetmete jälgimisel teeb sõltumatu audiitor järgmist:

a) dokumenteerib auditeerimistõendid nõuetekohaselt koos üksikasjadega täitmise, vastavuse, mittetäitmise ja mittevastavuse kohta;

b) dokumenteerib ja hindab riskihinnangu alusel valitud valimit, mis hõlmab õiguspärasuse tagamise süsteemi eri aspektide täitmatajätmist või nõuetele mittevastavust, sealhulgas litsentseerimisnõuded, ning dokumenteerib täitmatajätmise või mittevastavuse parandamiseks võetud meetmed;

c) dokumenteerib leitud õiguspärasuse tagamise süsteemi nõrkused, puudujäägid ja parandamist vajavad valdkonnad ning tagab, et need kõik oleks üksteisest nõuetekohaselt eristatavad;

d) dokumenteerib asjaomaste poolte, sealhulgas metsanduse arendamise ameti (FDA) ning õiguspärasuse tagamise süsteemi muude aspektide eest vastutavate teiste riigiasutuste ja eraasutuste rakendatud kõikide parandusmeetmete tulemuslikkust ning annab nendele/neile hinnangu.

5. ARUANDED JA NENDE LEVITAMINE

5.1. Sõltumatu audiitor täidab aruannete koostamisel ühiskomiteega kokku lepitud struktuuri ja menetlusjuhiseid. Sõltumatu audiitor

a) esitab tegevusaruanded vastavalt ühiskomiteega kokku lepitud tööplaanile;

b) koostab aruande kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud auditeerimispõhimõtetega ja vastavalt ühiskomiteega saavutatud kokkuleppele;

c) esitab kõik aruanded ühiskomiteele, kes seejärel kommenteerib neid;

d) koostab ühiskomitee kommentaare kajastavad lõpparuanded.

5.2. Ühiskomitees kinnitatud aruanded avaldatakse.

6. TEABEALLIKAD

Esmasteks teabeallikateks on muu hulgas dokumentide läbivaatamine, kontrollkäigud ja konsultatsioonid/kohtumised asjaomaste sidusrühmadega, kes on määratletud õiguspärasuse kontrolli tabeli õiguspärasuse mõistes (vt II lisa).

Libeeria valitsus ja liit tagavad, et sõltumatul audiitoril on juurdepääs kogu vajalikule teabele, sealhulgas audiitori poolt asjakohasteks peetavatele dokumentidele ja andmebaasidele, eelkõige nendele, mida on vaja õiguspärasuse tagamise süsteemi nõuete täitmise kontrollimiseks loodud süsteemide tõhususe hindamiseks. See hõlmab ka juurdepääsu teabele, mille on koostanud ja/või mida hoiavad ametiasutused ning kõnealuste ametiasutuste palgatud erasektori asutused.

Sõltumatul audiitoril on samuti täielik juurdepääs kõikidele metsamajanduspiirkondadele nii metsamajandustööde toimumise ajal kui ka enne ja pärast neid. See hõlmab ka juurdepääsu raiekohtadele ja teistele metsaressursside väljaveo ja töötlemise piirkondadele ning ekspordikohtadele. Selline ulatuslik juurdepääs on mõeldud selleks, et sõltumatu audiitor saaks avastada õiguspärasuse tagamise süsteemi nõrkusi nende olemasolul.

Eelkõige on sõltumatul audiitoril juurdepääs järgmistele riigiasutustele, teistele asutustele, mille valitsus on palganud õiguspärasuse tagamise süsteemi mis tahes osaga seotud ülesannete täitmiseks, ning teistele isikutele, kes võib-olla saavad anda asjaomast teavet õiguspärasuse tagamise süsteemi toimimise kohta.

6.1. Libeeria valitsus ja valitsuse määratud ametid:

a) metsanduse arendamise ameti osakonnad, mis on seotud kaubandusliku metsaraie eri aspektidega. Siia kuuluvad osakonnad, mis tegelevad eraldamise eelmenetlustega, sealhulgas esitatud kontsessioonipiirkondade kontrollimisega, metsaraieettevõtete ja teiste kaubanduslikust metsandussektorist huvitatud ettevõtete eelmääramisega ning pakkumiste väljakuulutamise, vastuvõtmise ja avamisega;

b) metsanduse arendamise ameti osakonnad, mis tegelevad õigusnormide täitmise järelevalvega kaubandussektoris;

c) metsanduse arendamise ameti osakonnad ja teised asjaomased institutsioonid, mis tegelevad õiguspärasuse tagamise süsteemi rakendamisega ja sellega seotud õigusnormide järelevalvega;

d) teised valitsusasutused ja määratud kodanikud, kes on kaasatud pakkumiste hindamise protsessi, sealhulgas pakkumiste hindamise komisjon, nõuete täitmise kontrolli komitee ja ministeeriumidevaheline kontsessioonikomitee (IMCC);

e) metsanduse seadusandlikud komiteed, esindajatekoda ja senat seoses oma ülesannetega metsaressursilitsentside ratifitseerimise protsessis;

f) Libeeria keskkonnakaitseamet (EPA);

g) metsandustoodete ekspordi eest vastutavad ministeeriumid, sealhulgas rahandusministeerium, kaubandusministeerium ja riiklik sadama valdaja ning nende osakonnad, mis vastutavad otseselt protsessi eri aspektide eest;

h) teenusepakkuja, kellega on sõlmitud leping õiguspärasuse tagamise süsteemi käitamiseks.

6.2. Kodanikuühiskond ja kogukonnad:

a) kohalikud, riiklikud, piirkondlikud ja rahvusvahelised kodanikuühiskonna organisatsioonid, mis on kaasatud metsandustegevuse järelevalvesse Libeerias;

b) kogukonnad ja üksikisikud, kes on kaasatud metsandustegevuse järelevalvesse;

c) kogukondlikud metsamajanduse organid ja metsanduse arenduse komiteed, mis on kaasatud kaubandusliku metsandussektori tegevuse erinevatesse aspektidesse.

6.3. Muud allikad:

a) metsandusettevõtted, sealhulgas eraviisiliste sertifitseerimismenetluste tulemustel tekkinud ettevõtted;

b) teadusasutused;

c) kohalikud omavalitsused;

d) kohalikud kogukonnad ja kohalik elanikkond;

e) jätkusuutliku metsamajandamise sertifitseerimise organid;

f) kaebuse esitajad;

g) pädevad asutused;

h) sidusrühmad ja isikud, kes registreerivad kaebusi või taotlevad õiguspärasuse tagamise süsteemi eri aspektide plaanivälist auditit;

i) kõik muud allikad, mida sõltumatu audiitor peab asjakohaseks.

7. NÕUTAV KVALIFIKATSIOON

Sõltumatu audiitor peab olema aus, objektiivne ning tal peab olema samasuguste auditite tegemise tõendatud kogemus ja suutlikkus teha süstemaatilist analüüsi. Sõltumatu audiitor peab olema usaldusväärne ning tegutsema sõltumatult Libeeria ettevõtetest ja institutsioonidest, mis täidavad metsandussektoris kaubanduslikke või regulatiivseid ülesandeid. Sõltumatu audiitori ülesandeks on tagada, et tema töötajad deklareerivad iga võimaliku huvide konflikti, ja nende konfliktide esinemisel teatada, millised meetmed ta võtab nende lahendamiseks. Lisaks sellele nõudele peab sõltumatu audiitor täitma järgmisi nõudeid:

a) tal peab olema ISO 17021 ([1]) või samaväärse standardi nõuetele vastav dokumenteeritud sisemine kvaliteedijuhtimissüsteem ja ta peab tegema auditeid kooskõlas ISO 19011 ([2]) või samaväärsele standardile vastavate menetlustega;

b) tal peab olema juhtimissüsteemide auditeerimise kogemus;

c) tal peab olema loodud mehhanism kaebuste või vaidluste läbipaistvaks käsitlemiseks;

d) tal peab olema mitmekülgne suutlikkus, sealhulgas auditeerimises ja eelistatult metsamajandamise valdkonnas, ning piisavad teadmised ja piisav samasuguste ülesannete täitmise kogemus mujal maailmas, eelistatult Aafrikas;

e) ta peab suutma tõendada, et tema meeskonnas on olemas eksperdid, kellel on piisavalt kogemusi Libeeriast ja/või mõnest muust Lääne-Aafrika riigist. Paralleelselt rahvusvaheliste ekspertide kasutamisega tuleb edendada allpiirkonna ekspertide kaasamist;

f) tal peavad olema põhjalikud teadmised kaubanduslikust metsandussektorist, eelistatavalt Aafrika metsandussektorist;

g) tal peab olema isiklik kogemus erinevates metsandusvaldkondades, mille hulka kuuluvad metsamajandus, töötlemine, jälgitavuse ja järelevalveahela süsteemid, ning puidu ja puittoodete rahvusvahelises kaubanduses.

Sõltumatu audiitor võib kaaluda partnerluse või ühisettevõtte loomist Libeeria organisatsiooniga.

([1]) ISO/IEC 17021:2006. Vastavushindamine. Nõuded juhtimissüsteemide auditit ja sertifitseerimist teostavatele asutustele.
([2]) ISO 19011:2002. Kvaliteedi- ja/või keskkonnajuhtimissüsteemide auditeerimise juhised.

8. VALIKUMENETLUS JA INSTITUTSIOONILINE RAAMISTIK

Sõltumatu audiitor võetakse tööle võistupakkumise alusel (avatud siseriiklikele ja rahvusvahelistele üksustele). Pakkumiste hindamine peab olema läbipaistev ja kõiki sidusrühmi tuleb teavitada kohaldatavatest kriteeriumidest. Konkureerivate üksuste hoolsuskohustuse audit ja pakkumiste hindamise aruanne avaldatakse.

9. MUUD NÕUDED

Selles jaos käsitletakse sõltumatu audiitori lisaülesandeid, mida ei ole mujal juhistes loetletud.

9.1. Kättesaadavus

Sõltumatul audiitoril peaks Libeerias eeldatavalt olema kontaktasutus, et erasektori, valitsuse ja kodanikuühiskonna organisatsioonidel oleks võimalik temaga ühendust võtta.

9.2. Suutlikkuse suurendamine ja jätkusuutlikkus

Sõltumatu audiitor tegeleb samuti järgmisega:

a) suhtleb kodanikuühiskonna, erasektori ja valitsusasutustega sellisel viisil, et libeerlastel tekiks selge arusaamine sõltumatu audiitori tööst, näiteks korraldab aeg-ajalt seminare ja infotunde;

b) palkab kvalifitseeritud libeerlasi ja õpetab neile õiguspärasuse tagamise süsteemi sõltumatu auditi korraldamist.

VI LISA

ÕIGUSPÄRASUSE TAGAMISE SÜSTEEMI HINDAMISE KRITEERIUMID

Käesoleva lepinguga nähakse ette õiguspärasuse tagamise süsteemi rakendamine, mille eesmärk on tagada, et kogu lepingus sätestatud ja Libeeriast liitu eksporditav puit ja kõik puittooted oleks toodetud õiguspäraselt. Õiguspärasuse tagamise süsteem peab põhinema järgmistel elementidel:

— õiguspärase päritoluga puidu mõiste, milles on osutatud seadused, mida peab litsentsi saamiseks täitma;

— tarneahela kontroll, et jälgida puidu teekonda alates metsast kuni ekspordikohani;

— õiguspärasuse mõiste ja tarneahela kontrolli kõigi elementidega vastavuse kontrollimine;

— FLEGT-litsentsi väljastamise menetlus;

— sõltumatu audit, et tagada süsteemi toimimine ettenähtud viisil.

Enne FLEGT-litsentsimissüsteemi täies ulatuses tööle hakkamist tehakse õiguspärasuse tagamise süsteemile sõltumatu tehniline hindamine, mille tingimused lepivad lepinguosalised ühiselt kokku käesoleva lepingu rakendamise ühiskomitee (edaspidi „ühiskomitee") vahendusel. Hindamiskriteeriumides kirjeldatakse tulemusi, mida tuleks õiguspärasuse tagamise süsteemiga saavutada, ning need on hindamistingimuste aluseks. Hindamisega püütakse

— vaadata läbi pärast käesoleva lepingu allkirjastamist süsteemi tehtud parandused;

— kontrollida süsteemi tegelikku toimimist ja soovitud tulemuste saavutamist.

1. ÕIGUSPÄRASUSE MÕISTE

Õiguspäraselt toodetud puit tuleb määratleda Libeerias kohaldatavate õigusaktide alusel. Kasutatav määratlus peab välistama igasuguse ebamäärasuse, peab olema objektiivselt kontrollitav ja praktikas kohaldatav ning selles tuleb osutada vähemalt järgmisi valdkondi reguleerivatele seadustele:

a) raieõigused – seaduslike õiguste andmine puude raieks selleks õiguspäraselt ette nähtud aladel;

b) metsamajandustööd – õigusnõuete järgimine seoses metsamajandamisega, sealhulgas asjakohaste keskkonna- ja tööalaste õigusaktide täitmine;

c) tasud ja maksud – puude raie ja raieõigustega vahetult seotud makse ja tasusid käsitlevate õigusnõuete järgimine;

d) teised kasutajad – selliste kolmandate isikute, keda võiksid metsa raieõigused mõjutada, maaomandiõigustest või maa ja ressursside kasutusõigustest kinnipidamine kõnealuste õiguste olemasolu korral;

e) kaubandus ja toll – kaubandus- ja tolliprotseduure käsitlevate õigusnõuete järgimine.

Kas saab selgelt nimetada õigusakti, mis käsitleb määratluse iga komponenti?

Kas kriteeriumid ja näitajad, mis võimaldavad mõõta vastavust igale mõiste elemendile, on täpselt välja toodud?

Kas kriteeriumid/näitajad on selged, objektiivsed ja praktikas kohaldatavad?

Kas kriteeriumid ja näitajad võimaldavad selgelt määrata erinevate poolte rolli ja ülesanded ning kas õiguspärasusele vastavuse kontrollimisega hinnatakse kõigi asjaomaste poolte tulemusi?

Kas õiguspärasuse mõiste hõlmab eespool esitatud peamiste valdkondade kehtivaid õigusakte? Kui mitte, siis miks on teatavate valdkondade õigusaktid mõistest välja jäetud?

Kas huvitatud isikud on mõiste väljatöötamisel võtnud arvesse kõigi peamiste valdkondade kohaldatavaid õigusakte?

Kas õiguspärasuse tagamise süsteem sisaldab peamisi õigussätteid, mis on kindlaks määratud varasemate arutelude käigus eri osapoolte vahel?

Kas õiguspärasuse mõistes on arvesse võetud kõiki võimalikke allikaid, mille kaudu liitu eksportimiseks mõeldud puit siseneb tarneahelasse, ning kas erinevate allikate/õiguste andmise tarbeks on välja töötatud asjakohased näitajad?

Kas õiguspärasuse mõistet ja õiguspärasuse kontrolltabelit on pärast käesoleva lepingu sõlmimist muudetud? Kas on määratud kindlaks näitajad ja kriteeriumid kõnealuste muudatuste kontrollimiseks? Kas nende muudatuste suhtes konsulteeriti kõikide asjaomaste sidusrühmadega, et võtta nõuetekohaselt arvesse nende seisukohti?

2. TARNEAHELA KONTROLL

Tarneahela kontrolli süsteemid peavad tagama puittoodete usaldusväärse jälgitavuse kogu tarneahela lõikes, alates raie- või impordikohast kuni ekspordikohani. Alati ei ole vaja säilitada ühe konkreetse palgi, palgikoorma või puittoote füüsilist jälgitavust ekspordikohast kuni päritolumetsani, kuid alati tuleb tagada jälgitavus metsa ja esimese punkti vahel, kus toimub toodete segunemine (nt puiduterminal või töötlemisüksus).

2.1. Metsaraieõigused

Selgelt määratakse kindlaks alad, kus on antud metsaressursside kasutamise õigused, ning kõnealuste õiguste omanikud.

Kas kontrollisüsteemiga on tagatud, et tarneahelasse siseneb vaid kehtiva ja aktsepteeritava metsamajandamise õigusega metsaaladelt pärinev puit?

Kas kontrollisüsteemiga on tagatud, et raietöid tegevad ettevõtted on saanud asjaomaste metsaalade jaoks vajalikud metsaraieõigused?

Kas metsaraieõiguste andmise menetlused ning antud metsaraieõigusi ja nende omanikke käsitlev teave on avalikustatud Libeeria õigusaktide nõuete kohaselt?

2.2. Tarneahela kontrolli süsteemid

Tõhusad puidu jälgitavuse mehhanismid on olemas kogu tarneahelas, alates puude raiest kuni ekspordikohani.

Puidu identifitseerimise meetodid võivad erineda alates üksikute ühikute siltidega märgistamisest kuni koorma või partii saatedokumentide läbivaatamiseni. Valitud meetodi puhul peab arvesse võtma puidu liiki ja väärtust, samuti ebaseadusliku või kontrollimata puiduga kokkupuutumise ohtu.

Kas kontrollisüsteemis on kindlaks tehtud kõik võimalikud tarneahelad ja kas neid on kirjeldatud?

Kas kontrollisüsteemis on kindlaks tehtud kõik tarneahela etapid ja kas neid on kirjeldatud?

Kas meetodid on määratletud ja dokumenteeritud nii, et ühelt poolt oleks võimalik teha kindlaks toote päritolu ja teiselt poolt vältida segunemist teadmata allikatest pärit puiduga järgmistes tarneahela etappides, näiteks:

— puit metsas;

— transport;

— vaheladustamine;

— saabumine esmase töötlemise üksusesse;

— töötlemisüksused;

— vaheladustamine;

— transport;

— saabumine ekspordikohta?

Millised organisatsioonid vastutavad puiduvoogude kontrollimise eest? Kas neil on piisavad inim- ja muud ressursid kontrollitegevuse nõuetekohaseks läbiviimiseks?

Kas on olemas väljatöötatud ja kohaldatavate kontrollimenetluste tulemuste kontrollimise protokoll?

Kas rakendamise menetlused on selgesõnaliselt määratletud ja kõikidele huvitatud isikutele edastatud?

2.3. Kogused

Puidu ja puittoodete koguste mõõtmiseks ja registreerimiseks tarneahela igas etapis on olemas ranged ja tõhusad mehhanismid ning eelkõige enne raie algust tehtavad usaldusväärsed prognoosid, mis võimaldavad arvestada kasvava metsa täpset mahtu igal raiealal.

Kas kontrollisüsteemis registreeritakse koguselised andmed sisenemiste ja väljumiste kohta tarneahela järgmistes etappides:

— kasvav mets;

— palgid metsas;

— transporditud ja ladustatud puit;

— saabumine esmase töötlemise üksusesse;

— töötlemisüksustes tehtav kontroll;

— saabumine ekspordikohta?

Millised organisatsioonid vastutavad koguseliste andmete sisestamise eest kontrollisüsteemi? Kuidas on need organisatsioonid omavahel seotud? Kas nende organisatsioonide töötajad on saanud standardkoolituse andmete haldamises? Kas nendel organisatsioonidel on piisavalt personali ja varustust?

Milline on andmete kontrollimise kvaliteet?

Kui vastutajateks on mitu organisatsiooni, siis kuidas on tagatud, et iga organisatsiooni kontrollitegevus ja andmete haldamine toimuks ühtsel viisil ja vastavalt samadele standarditele?

2.4. Andmete kogumine

Kõik andmed registreeritakse nii, et neid oleks võimalik õigeaegselt võrrelda ahela eelnevate ja järgnevate lülidega. Usaldusväärset võrdlemist tehakse kogu tarneahela ulatuses.

Kas kõik koguselised andmed registreeritakse selliselt, et neid on võimalik viivitamata siduda tarneahela eelnevate ja järgnevate lülidega?

Kas on olemas meetodid, millega hinnata kasvava metsa, ülestöötatud palkide ja töötlemisettevõttesse/ekspordikohta viidava puidu omavahelist vastavust?

Kas on olemas meetodid saeveskite ja muude rajatiste tootmissisendiks oleva toorpuidu ja tootmisväljundiks oleva töödeldud puidu omavahelise vastavuse hindamiseks?

Kas andmeid on võimalik usaldusväärselt võrrelda üksikute puittoodete ja partiide kaupa kogu tarneahelas?

Milliseid infosüsteeme ja tehnoloogiaid kasutatakse andmete talletamiseks, sidumiseks ja registreerimiseks? Kas on olemas tõhusad andmeturbesüsteemid?

Kuidas välditakse lubamatut juurdepääsu süsteemidele (süsteemide turve)?

Kuidas on tagatud turbesüsteemide usaldusväärsus?

Milline organisatsioon vastutab andmete võrdlemise eest? Kas sellel organisatsioonil on andmete nõuetekohaseks haldamiseks piisavad inim- ja muud ressursid?

Milline teave tarneahela kontrolli kohta avalikustatakse?

Kuidas on huvitatud isikutel võimalik kõnealusele teabele juurde pääseda?

2.5. Imporditud puittooted

On piisav kontroll, et tagada puidu ja puittoodete importimine kooskõlas õigusnõuetega ja järgides menetlusi, millega tagatakse imporditud puidu õiguspärane raie vastavalt puidu ülestöötamise riigi õigusnõuetele.

Kuidas tõendatakse imporditud puittoodete õiguspärasust?

Millised elemendid võimaldavad tõendada, et imporditud tooted on pärit kolmandas riigis õiguspäraselt raiutud puudest?

Kas õiguspärasuse tagamise süsteemi abil identifitseeritakse imporditud puittooted kogu tarneahelas?

Kas imporditud puidu kasutamisel on võimalik teha FLEGT-litsentsil kindlaks päritoluriik ja liittoodete koostisosade päritoluriik?

Kas vöötkoodide kasutamine imporditud puidul tagab, et FLEGT-litsentsiga eksporditakse ainult õiguspäraselt raiutud ja töödeldud metsasaadusi?

3. KONTROLLIMINE

Kontrollimine tähendab kontrollide tegemist puidu õiguspärasuse tagamiseks. Kontrollimine peab olema piisavalt range ja tõhus, et võimaldada teha kindlaks igasugune nõuetele mittevastavus metsas või tarneahelas, ning võtta selle kõrvaldamiseks õigeaegselt meetmeid.

3.1. Korraldus

Kontrolli teeb valitsus, kolmas osapool või mõlemad koos ning neil peavad selleks olema piisavad vahendid, haldussüsteemid, kvalifitseeritud ja koolitatud personal ning ranged ja tõhusad mehhanismid huvide konfliktide kontrollimiseks.

Kas valitsus on määranud kontrolliülesannete täitmiseks ühe või mitu organit? Kas volitused (ja nendega seotud ülesanded) on selged ja avalikustatud?

Kas ülesanded on selgelt jaotatud ning kas on selgelt määratletud ülesannete täitmiseks nõutav suutlikkus? Kuidas neid ülesandeid täidetakse?

Mil viisil tagavad õiguspärasuse kontrollimise eest vastutavad talitused võimalikult tiheda koostöö ja andmete tõhusa haldamise metsandussektori kontrolliga tegelevate ametiasutuste vahel?

Kas kontrolliorganil on piisavad ressursid õiguspärasuse määratluse nõuetekohaseks kontrollimiseks ning süsteemid puidu tarneahela kontrollimiseks?

Kas kontrolliorganil on dokumenteeritud haldussüsteem, mis

— tagab, et selle personal on piisavalt pädev ning vajalike kogemustega;

— kasutab sisemist kontrolli-/järelevalvesüsteemi;

— omab mehhanisme huvide konfliktide kontrollimiseks;

— tagab süsteemi läbipaistvuse;

— määrab kindlaks kontrollimeetodid ja kohaldab neid;

— kasutab avalikult juurdepääsetavat kaebuste haldamise mehhanismi?

3.2. Õiguspärasuse mõistele vastavuse kontrollimine

On selgelt kindlaks määratud, mida on tarvis kontrollida. Kontrollimeetodid on dokumenteeritud ja nende eesmärk on tagada, et protsess oleks süstemaatiline, läbipaistev, põhineks tõenditel, toimuks korrapäraste intervallidega ja hõlmaks kõiki määratluse elemente.

Kas kontrollimeetodid hõlmavad kõiki õiguspärasuse mõiste elemente ning sisaldavad kõigi täpsustatud näitajatega vastavuse kontrollimist?

Kas kontrolli puhul on vajalik

— dokumentide, tegevusandmike ja kohapealse tegevuse kontrollimine (ja pisteline kontrollimine);

— teabe kogumine välistelt huvitatud isikutelt;

— selle tegevuse registreerimine, mis võimaldab siseaudiitoritel ja sõltumatul audiitoril kontrolle teha?

Kas institutsioonilised rollid ja ülesanded on selgelt määratletud ja neid kohaldatakse?

Kas õiguspärasuse mõistele vastavuse kontrolli tulemused avalikustatakse? Kuidas on huvitatud isikutel võimalik kõnealusele teabele juurde pääseda?

3.3. Tarneahela kontrolli süsteemide kontrollimine

Kontrolli kohaldamisala on selge ja see hõlmab kogu tarneahelat alates raiest kuni eksportimiseni. Kontrollimeetod dokumenteeritakse ning selle eesmärk on tagada, et protsess on süstemaatiline, läbipaistev, põhineb tõenditel, toimub korrapäraste intervallidega ja hõlmab kõike kohaldamisalas sisalduvat ning näeb ette andmete korrapärase ja viivitamatu võrdlemise tarneahela igas etapis.

Kas kontrollimeetodid hõlmavad tarneahela kontrolli süsteemide täielikku kontrollimist?

Kas see on kontrollimeetodites selgelt täpsustatud?

Millega tõendatakse, et tarneahela kontrolli süsteeme on tõepoolest kontrollitud?

Kas institutsioonilised rollid ja ülesanded on selgelt määratletud ja neid kohaldatakse?

Kas tarneahela kontrolli süsteemide kontrollimise tulemused avalikustatakse? Kuidas on huvitatud isikutel võimalik kõnealusele teabele juurde pääseda?

3.4. Mittevastavus

Mittevastavuse käsitlemise mehhanism võimaldab käsitleda kõiki juhtumeid, mis ei vasta õiguspärasuse kontrollimise nõudele. On olemas toimiv ja tõhus mehhanism rikkumiste tuvastamise korral asjakohaste parandusmeetmete võtmiseks.

Kas kontrollisüsteemis on eespool osutatud nõue määratletud?

Kas on loodud mehhanismid mittevastavuse kõrvaldamiseks? Kas neid ka praktikas kohaldatakse?

Kas tuvastatud rikkumisi ja võetud parandusmeetmeid registreeritakse nõuetekohaselt? Kas parandusmeetmete tulemuslikkust hinnatakse?

Milline teave tuvastatud rikkumiste kohta avalikustatakse?

3.5. Kaebused

Kaebuste käsitlemise mehhanism võimaldab tegeleda kõikide kaebustega, mis on seotud õiguspärasuse kontrollimisega.

Kas on olemas kaebuste käsitlemise mehhanism, mis on kättesaadav kõigile huvitatud pooltele? Kas kontrolliorganites on loodud mehhanismid, et võtta vastu sidusrühmade või sõltumatute vaatlejate vastuväited ja võtta asjaomased järelmeetmed? Kas kontrolliorganites on loodud mehhanismid, et käsitleda riigiametnike tuvastatud rikkumisi ja võtta asjaomased järelmeetmed?

Kas on selgelt teada, kuidas toimub kaebuste esitamine, dokumenteerimine, (vajaduse korral) kõrgemale ametnikule edastamine ning milliseid järelmeetmeid võetakse?

4. LITSENTSID

Libeeria on andnud litsentse väljastavale asutusele kogu vastutuse FLEGT-litsentside väljastamiseks. FLEGT-litsentse väljastatakse saadetistele.

4.1. Korraldus

Milline asutus vastutab FLEGT-litsentside väljastamise eest?

Kas litsentse väljastava asutuse ja selle personali roll seoses FLEGT-litsentside väljastamisega on selgelt kindlaks määratud ja avalikustatud?

Kas litsentse väljastava personali jaoks on kindlaks määratud suutlikkusnõuded ja loodud sisekontrollisüsteem?

Kas litsentse väljastaval asutusel on piisavad ressursid oma ülesande täitmiseks?

4.2. FLEGT-litsentside väljastamine

Kas litsentse väljastav asutus järgib litsentside väljastamisel dokumenteeritud menetlusi?

Kas need menetlused, sealhulgas võimalikud maksud, avalikustatakse?

Millega tõendatakse, et kõnealuseid menetlusi kohaldatakse praktikas nõuetekohaselt?

Kas nii väljastatud kui ka tagasilükatud litsentsid registreeritakse nõuetekohaselt?

Kas registreerimisel viidatakse selgelt tõenditele, mille alusel litsentsid väljastati?

Kas litsentside väljastamise tingimused on selgelt kindlaks määratud ja kas need on eksportijale kättesaadavad?

Kas eksportijad saavad täielikult aru FLEGT-litsentside väljastamise kriteeriumidest?

Milline teave väljastatud litsentside kohta avalikustatakse?

4.3. Väljastatud litsentside kohta esitatud teabenõuete käsitlemise menetlused

Kas liidu liikmesriikide pädevad asutused saavad taotleda selgitust väljastatud FLEGT-litsentside kohta?

Kas on kehtestatud selged menetlused litsentse väljastava asutuse ja liidu pädevate asutuste vaheliseks suhtlemiseks?

Kas teiste riiklike või rahvusvaheliste sidusrühmade jaoks on olemas kanalid, mille kaudu esitada teabenõue väljastatud FLEGT-litsentside kohta?

4.4. Kaebuste käsitlemise mehhanism

Litsentside väljastamisest tulenevate kaebuste ja vaidluste käsitlemiseks on loodud mehhanism. Kõnealune mehhanism võimaldab käsitleda kõiki litsentside väljastamise süsteemi toimimisega seotud kaebusi.

Kas on olemas dokumenteeritud kaebuste käsitlemise mehhanism, mis on tehtud kättesaadavaks kõikidele huvitatud pooltele?

Kas on selgelt teada, kuidas toimub kaebuste esitamine, dokumenteerimine, (vajaduse korral) kõrgemale ametnikule edastamine ning milliseid järelmeetmeid võetakse?

5. SÜSTEEMI SÕLTUMATUT AUDITIT KÄSITLEVAD JUHISED

Sõltumatu auditeerimine on Libeeria metsandussektorit reguleerivatest organitest sõltumatu funktsioon. Selle eesmärk on tagada FLEGT-litsentsimissüsteemi usaldusväärsus, jälgides, et kõik õiguspärasuse tagamise süsteemi osad toimiksid ettenähtud moel.

5.1. Institutsiooniline korraldus

5.1.1. Asutuse määramine

Libeeria on andnud sõltumatuks auditeerimiseks ametliku loa ja võimaldab audiitoril toimida tulemuslikult ja läbipaistvalt.

5.1.2. Sõltumatus õiguspärasuse tagamise süsteemi muudest elementidest

Metsaressursside majandamises või reguleerimises osalevad ning sõltumatut auditit tegevad organisatsioonid ja isikud seisavad üksteisest täielikult lahus.

Kas valitsusel on dokumenteeritud nõuded sõltumatu audiitori sõltumatuse kohta?

Kas on ette nähtud, et mõlema lepinguosalise organisatsioonid või isikud, kellel on metsandussektoris kaubandushuvi või institutsiooniline roll, ei tohi tegutseda sõltumatu audiitorina?

5.1.3. Sõltumatu audiitori määramine

Sõltumatu audiitor määratakse läbipaistva mehhanismi abil ning ta tegevuse kohta on loodud selged ja avalikustatud eeskirjad.

Kas valitsus on avalikustanud sõltumatut audiitorit käsitlevad põhimõtted?

Kas valitsus on dokumenteerinud ja avalikustanud sõltumatu audiitori määramise menetlused?

5.1.4. Kaebuste käsitlemise mehhanism

Sõltumatust auditeerimisest tulenevate kaebuste ja vaidluste käsitlemiseks on loodud mehhanism. Kõnealune mehhanism võimaldab käsitleda kõiki litsentside väljastamise süsteemi toimimisega seotud kaebusi.

Kas on olemas dokumenteeritud kaebuste käsitlemise mehhanism, mis on tehtud kättesaadavaks kõigile huvitatud pooltele?

Kas on selgelt teada, kuidas toimub kaebuste esitamine, dokumenteerimine, (vajaduse korral) kõrgemale ametnikule edastamine ning milliseid järelmeetmeid võetakse?

5.2. Sõltumatu audiitor

5.2.1. Korralduslikud ja tehnilised nõuded

Sõltumatu audiitor täidab õiguspärasuse tagamise süsteemi muudest elementidest sõltumatut funktsiooni ning tegutseb vastavalt dokumenteeritud juhtimisstruktuurile ning meetmetele ja menetlustele, mis on kooskõlas rahvusvahelisel tasandil tunnustatud heade tavadega.

Kas sõltumatu audiitor tegutseb vastavalt dokumenteeritud juhtimissüsteemile, mis vastab ISO 17021 või samaväärse standardi nõuetele?

5.2.2. Auditi meetod

Sõltumatu auditi meetod põhineb tõendite kogumisel ning kontrollimisi tehakse tihti ja kindlate ajavahemike järel.

Kas meetodis täpsustatakse, et kõik järeldused peavad põhinema õiguspärasuse tagamise süsteemi toimimisega seotud objektiivsetel tõenditel?

Kas meetodis täpsustatakse maksimaalsed ajavahemikud õiguspärasuse tagamise süsteemi iga elemendi kontrollimiseks?

Kas valitsus tagab, et sõltumatu audiitor saab pääseda juurde teabele ja ressurssidele, mis võimaldavad tal oma ülesannet tulemuslikult täita?

5.2.3. Auditi ulatus

Sõltumatu audiitor tegutseb vastavalt juhistele, milles täpsustatakse selgelt, mida on vaja auditeerida, ning mis hõlmavad kõiki FLEGT-litsentside väljastamiseks kokku lepitud nõudeid.

Kas sõltumatu auditi meetodid hõlmavad õiguspärasuse tagamise süsteemi kõiki osasid ja kas selles on kindlaks määratud tulemuslikkuse peamised kontrollid?

5.2.4. Aruandlusnõuded

Sõltumatu audiitor esitab esialgse aruande lepingu rakendamise ühiskomiteele. Sõltumatu audiitori aruandeid ja kõiki parandusmeetmeid arutatakse ühiskomitees.

Kas sõltumatu audiitori juhistes on täpsustatud aruannetega seotud nõuded ja aruannete esitamise sagedus?

Kas audiitori juhistes ning ühiskomitee menetlustes on täpsustatud auditi tulemuste avaldamise kord?

6. LIIDUS FLEGT-LITSENTSIDE VASTUVÕTMISEKS KEHTESTATUD SÜSTEEMI HINDAMISE KRITEERIUMID

FLEGT-määrusega ja sellega seotud rakendusmeetmetega nähakse ette menetlused FLEGT-litsentsimissüsteemi loomiseks, sealhulgas menetlused, mille alusel kontrollida, et liidus vabasse ringlusse lubamiseks ette nähtud Libeeria puittooted oleks varustatud FLEGT-litsentsiga. Nende menetluste kohaselt on muu hulgas nõutav, et liidu liikmesriigid määraksid selle ülesande täitmise eest vastutava pädeva asutuse.

Kuna tegemist on spetsiaalselt FLEGT-süsteemi rakendamiseks võetud uute meetmetega, siis antakse hinnang sellele, kui kaugele on liidus jõutud FLEGT-litsentside kontrollimiseks tehtavate ettevalmistustega.

Kas igas liidu liikmesriigis on pädev asutus määratud? Kas see teave on avalikustatud?

Kas liidu igas liikmesriigis on kehtestatud menetlused FLEGT-litsentside käsitlemiseks? Kas need menetlused on avalikustatud?

Kas on kehtestatud asjakohased õigus- ja haldusnormid, juhul kui see on liidu liikmesriikide hinnangul vajalik?

Kas pädevate asutuste ja tolliasutuste vahelise teabevahetuse viisid on kindlaks määratud?

Kas on kehtestatud menetlused, millega võimaldatakse liidule või liidu määratud isikutele või organitele juurdepääsu asjakohastele dokumentidele ja andmetele ning millega välditakse probleeme, mis võiksid takistada FLEGT-litsentsimissüsteemi tõhusat toimimist?

Kas on kehtestatud menetlused, mis võimaldavad sõltumatul audiitoril tutvuda asjakohaste dokumentide ja andmetega?

Kas liidu liikmesriigid ja Euroopa Komisjon on kokku leppinud aruandlusmeetodites? Kas nende aruannete avaldamise menetlused on vastu võetud?

Kas menetlustega on hõlmatud juhtumid, kui FLEGT-litsentsiga varustatud kaupa ei aktsepteerita? Kas on ette nähtud menetlused litsentsidega seotud erimeelsustest teatamiseks ning õigusrikkumiste käsitlemiseks?

Kas teave eri tüüpi õigusrikkumiste korral rakendatavate trahvide kohta on avaldatud?

VII LISA

RAKENDAMISE AJAKAVA

Ajakavas esitatakse vabatahtliku partnerluslepingu rakendamise tähtsamad etapid. Tõhusa, täielikult toimiva riikliku õigusliku tagamise süsteemi loomiseks vajalike süsteemide väljatöötamise, õigusliku raamistiku edasiarendamise, suutlikkuse suurendamise ja muude toetusmeetmete võtmisega alustatakse kohe pärast vabatahtliku partnerluslepingu üle kokkuleppe saavutamist ja selle parafeerimist. Vabatahtliku partnerluslepingu ratifitseerimisega võib siiski aega minna ning lepingu rakendamise ühiskomitee (edaspidi „ühiskomitee") ametlikku struktuuri ja asjaomaseid aruandlus- ja järelevalvekohustusi ei kehtestata enne, kui mõlemad pooled on vabatahtliku partnerluslepingu ratifitseerinud ja see jõustub, nagu on kirjeldatud käesoleva lepingu artiklis 31. Seniks luuakse dialoogimehhanism (artikkel 19). Vastavalt esialgsele kavale alustatakse 2011. aastaks kavandatud tegevustega kohe pärast vabatahtliku partnerluslepingu parafeerimist.

Peamised väljundid	Etapid (tegevused)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		Ettevalmistusetapp			Toimimisetapp			
Vabatahtliku partnerluslepingu (edaspidi „VPL") rakendusstruktuurid on loodud	Ajutine VPLi liidu-Libeeria dialoogistruktuur (ühiskomitee-eelne) on loodud	X						
	Ajutine sidusrühmade komitee on loodud (nt VPLi läbirääkimiste juhtimiskomitee)	X						
	Ühiskomitee on loodud		X					
	Ühiskomitee aruandluskord on loodud		X					
	Iga-aastased aruanded on esitatud		X	X	X	X	X	X
	Ühiskomitee töökord on kehtestatud		X					
	Riiklikud rakendusstruktuurid:							
	osakondadevaheline/osakondadevahelised koordineerimise mehhanism(id) on loodud,		X					
	riiklik sidusrühmade komitee VPLi rakendamise järelevalveks on loodud		X					
	Libeeria litsentsimisosakond (LLD) on täielikult varustatud, mehitatud ja tegevusvalmis			X				
Parem suutlikkus	Üldine viieaastane koolitus- ja investeerimiskava	X						
	Suutlikkuse suurendamise investeerimiskava rakendamine			X	X	X	X	X
	Erasektori koolitamine kaubanduse valdkonnas		X	X	X			
	Mootorsaega metsatööliste abistamine		X	X	X	X	X	
	Abi kodanikuühiskonnalt kogukondliku suutlikkuse suurendamiseks	X	X	X	X	X	X	
Finantsmehhanism on loodud ja vahendid on tagatud VPLi tulemuslikuks rakendamiseks	Mehhanism on loodud välisdoonorite ja riikliku abi koordineerimiseks ja edastamiseks VPLi rakendamisel	X	X					
	VPLi tegevuse võimalikele toetusallikatele suunatud lühi- ja pikaajalise rakenduskava väljatöötamine	X	X					
	Toetus on tagatud		X	X				
	Pikaajaline jätkusuutlik riiklik rahastamine tagatud õiguspärasuse tagamise süsteemi toimimiseks						X	X

Peamised väljundid	Etapid (tegevused)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		Ettevalmistusetapp			Toimimisetapp			
Õiguspärasuse tagamise süsteem: õiguspärasuse kontrollimine on kehtestatud	Süsteemid on välja töötatud							
	COCS on üle vaadatud, et lisada VPLi nõuded		X	X				
	Õiguspärasuse kontrolli menetlused sisaldavad uusi väljatöötatud regulatiivnõudeid		X	X				
	Andmehaldussüsteemid välja töötatud, et hõlmata VPLi nõudeid		X	X				
	Mahajäetud palke ja konfiskeeritud puitu käsitlevad üksikasjalikud menetlused ja juhised on välja töötatud		X	X				
	Imporditud puitu käsitlevad üksikasjalikud protseduurid ja juhised		X	X				
	Siseriiklik turg ja mitteametlik sektor on kaasatud õiguspärasuse tagamise süsteemi. Põllumajandusest saadavad tooted on lisatud õiguspärasuse tagamise süsteemi (kautšukipuu ja muu puit istandustest)			X		X		
	Institutsioonid on tugevdatud							
	Väliste teenusepakkujatega (ESP) on lepingud sõlmitud Teenuste lepingute kontrollimiseks on loodud riiklik asutus	X	X					
	ESP tegevus LVD loomisel ja teenindamisel (sealhulgas koostöö FDAst ESPsse lähetatud personaliga)		X	X	X	X	X	
	ESP suurendab eri valitsusasutuste suutlikkust õiguspärasuse kontrollimisel, nagu on ette nähtud üksikasjalike menetlustega			X	X			
	Kontrollifunktsioonide üleandmine FDA LVD-le (üleandmise peamiste etappide üksikasjad tuleb lisada lepingusse)					X	X	
Õiguspärasuse tagamise süsteem: litsentsimine on kehtestatud	LLD on välja töötanud litsentsimiskorra		X					
	Ekspordiload on järk-järgult kasutuselt kõrvaldatud ja LLD kohaldab uut litsentsimissüsteemi.			X				
	FLEGT-litsentsimine eksportimiseks liidu ja teistele turgudele				X	X	X	X
	Mehhanismid suhtlemiseks liidu pädevate asutustega on loodud			X				

Peamised väljundid	Etapid (tegevused)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		Ettevalmistusetapp			Toimimisetapp			
Õiguspärasuse tagamise süsteem: sõltumatu audit on kehtestatud	Sõltumatu audiitoriga on leping sõlmitud		X					
	Töökord on välja töötatud ja ühiskomitees heaks kiidetud			X				
	Sõltumatu auditiga on alustatud ja aruanded on avaldatud			X	X	X	X	X
FLEGT-litsentsid on liidus aktsepteeritud	Õiguspärasuse tagamise süsteemi ja liidu protseduuride toimimise väline hindamine; vajaduse korral on tehtud korrektuure (vt VI lisa)			X				
	Ühiskomitee kinnitab kuupäeva, mil liit hakkab FLEGT-litsentse aktsepteerima			X				
	Õiguspärasuse tagamise süsteem toimib ja liit aktsepteerib litsentse				X			
Kodanikuühiskonna järelevalve on kehtestatud	Kodanikuühiskonna suutlikkuse suurendamine järelevalve teostamiseks		X	X				
	Kodanikuühiskonna järelevalvetegevus on üksikasjalikult kavandatud		X					
	Kodanikuühiskonna järelevalve on kehtestatud			X	X	X	X	X
Õiguskaitse ja regulatiivraamistik on täiendatud	Kogukondliku metsanduse määrused on vastu võetud		X					
	Õiguspärasuse mõiste on ajakohastatud			X				
	Mootorsaemäärused on vastu võetud		X					
	Õiguspärasuse mõiste on täiendatud			X				
	Kontsessioonipiirkonnas maha jäetud palkide määrus on vastu võetud			X				
	Läbiveetavat puitu käsitlevad määrused on vastu võetud			X				
	Läbiveetavat puitu käsitlevad üksikasjalikud menetlused ja juhised on vastu võetud		X	X				
	Imporditud puitu käsitlevad määrused on vastu võetud			X				
	Konfiskeeritud puitu käsitlevad määrused on vastu võetud			X				
	Sotsiaalkokkulepete ja teiste sotsiaalsete ja keskkonnasätete täpsustamise kord on kehtestatud		X	X				
	Õiguspärasuse mõiste muudatused			X				X
	Õiguspärasuse mõiste alusel koostatud määruste läbivaatamine, tuginedes õiguspärasuse tagamise süsteemi rakendamise kogemusele						X	
	Õiguskaitsealast suutlikkust on suurendatud			X	X	X		

Peamised väljundid	Etapid (tegevused)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		Ettevalmistusetapp			Toimimisetapp			
Siseriikliku turu reguleerimine ja järelevalve on kehtestatud	Õiguspärasuse tagamise süsteemis on kehtestatud õiguspärasuse kontrolli menetlused siseriiklikul turul (integreerimine õiguspärasuse kontrolli ja COCSi)			X	X			
	Teabekogumissüsteem on loodud				X			
	Hinnang mitteametliku sektori panuse kohta riiklikku (kohalikku) majandusse (seejärel kehtestatakse korrapärane järelevalve)						X	
	Saeettevõtjate koolitamine, et töötada uute määruste ja korra alusel			X	X	X	X	X
Vabatahtliku partnerluslepingu mõju järelevalve	Põhiuuringute tegemiseks on kaasatud järelevalveorganisatsioon(id)		X					
	Ühiskomitees on kokku lepitud järelevalveraamistik		X					
	Korrapärane järelevalve koos aruandlusega ühiskomiteele			X	X	X	X	X
Kommunikatsioon	Kuluarvestusega kommunikatsioonikava avalikkuse teadlikkuse suurendamiseks on koostatud (K) ja ellu viidud (E)		K	E	E	E	E	E
	Messid koos kaubanduspartneritega, et propageerida FLEGT-litsentsitud puidu hüvesid			X		X		X
	Avalikud infopunktid ja avalikkuse suutlikkus on loodud (vt IX lisa)	X	X	X				
	Sotsiaalkokkulepete väljatöötamise juhised	X	X				X	
	Eri sidusrühmadele suunatud juhised vastavuse kohta õiguspärasuse tagamise süsteemile		X	X	X	X		
	VPLi järelevalve- ja ühiskomitee aruanded on avaldatud		X	X	X	X	X	X

VIII LISA

TOETUSMEETMED

1. TAUST

Libeeria metsandussektor taastub ja uueneb pärast ÜRO raietöödevastaste sanktsioonide tühistamist 2006. aastal. Uus õiguslik raamistik on olemas ja kindlaks on määratud metsaalad, mis jäävad kaitse alla ning mida kasutatakse kaubanduslikuks ja kogukondlikuks metsandustegevuseks. Praegu töötatakse välja määrusi, millega reguleerida mitteametlikku sektorit, mida tuntakse nn mootorsae raietöödena ja mis varustab peamiselt siseturgu.

2010. aasta detsembris tehtud vabatahtlikku partnerluslepingut ette valmistavas analüüsis, mis käsitles valitsusametite, eraettevõtjate ja kodanikuühiskonna suutlikkust täita uues õigus- ja poliitikaraamistikus ette nähtud ülesandeid, osutatakse suurele lõhele kavatsetavate ülesannete ja tegeliku suutlikkuse vahel. Käesolevas lepingus kirjeldatud õiguspärasuse tagamise süsteemi tulemusliku toimimise jaoks on vaja peamiste regulatiivülesannete täitmiseks suuremat suutlikkust koos II lisas kirjeldatud süsteemide uuendamisega.

Vastavalt käesoleva lepingu artikli 15 lõikele 1 võtab Libeeria mitmed toetusmeetmed koostöös liidu liikmesriikide, Euroopa Komisjoni ja teiste arengupartneritega, et tulemuslikult rakendada käesolevat lepingut. Nende meetmete hulka kuuluvad:

a) rakendusstruktuuride loomine tulemusliku koordineerimise tagamiseks;

b) peamiste sidusrühmade suutlikkuse suurendamine;

c) õiguspärasuse tagamise süsteemi loomine;

d) õigus- ja regulatiivraamistiku tugevdamine;

e) siseriikliku puidukaubanduse ja selle sisemajandusliku tähtsuse järelevalve;

f) vabatahtliku partnerluslepingu mõju järelevalve, sealhulgas järelevalve kogukondadele ja eraettevõtjatele avalduva mõju üle;

g) vabatahtliku partnerluslepingu rakendamise järelevalve;

h) teabevahetus riiklike ja rahvusvaheliste sidusrühmadega;

i) metsandussektori jaoks strateegilise raamistiku ajakohastamine.

Võimalikke toetusmeetmeid kirjeldatakse allpool. Vabatahtliku partnerluslepingu rakendamise varajases etapis töötatakse nende alusel välja üksikasjalikud tegevuskavad, sealhulgas investeerimiskavad.

2. RAKENDUSSTRUKTUURID

Sujuva toimimise ja koordineerimise tagamiseks vabatahtliku partnerluslepingu rakendamisel osalevate valitsusasutuste ja valitsusväliste organite vahel luuakse institutsioonilised struktuurid. Eelkõige luuakse metsanduse arendamise ametis (FDA) olemasolevatele struktuuridele tuginedes kaks uut osakonda, nimelt Libeeria kontrolliosakond (LVD) ja Libeeria litsentsimisosakond (LLD). Esimese aasta üks prioriteet on luua koordinatsioonimehhanism valitsusasutuste vahel ja suurendada olemasolevate osakondade suutlikkust uute ülesannete täitmisel. Eelkõige luuakse rakendamise esimesel aastal struktuur, mille abil juhtida allhangitud kontrolli- ja järelevalveahela süsteemi (COCS) lepingut. Rakendamise ettevalmistamisel on kõige tähtsamal kohal tehniline tugi, et planeerida ja suurendada vajaminevat suutlikkust (nt personali ametikirjeldused, värbamine, ekspertide kaasamine ja asutustevaheline teabevahetus metsanduse arendamise ameti ja teiste asjaomaste asutustega, nt keskkonnakaitseamet ning kaubandus- ja tööstusministeerium, tööministeerium, põllumajandusministeerium ja rahandusministeerium (kontsessioonibüroo ja tollibüroo).

3. SUUTLIKKUSE SUURENDAMINE

Tuleb suurendada vabatahtliku partnerluslepingu rakendamisel osalevate poolte suutlikkust. Selle kavandamisel tuleks arvestada sektoris võetud ja kavandatavate toetusmeetmetega, nagu on viidatud käesoleva lepingu artiklis 15. Suutlikkuse suurendamine hõlmab järgmist: a) valitsusasutuste, eelkõige metsanduse arendamise ameti, keskkonnakaitseameti ja tolli tehniline koolitamine; b) väliste teenusepakkujatega töötava metsanduse arendamise ameti personali koolitamine; c) kodanikuühiskonna rühmade koolitamine, et võimaldada neil jälgida õiguspärasuse tagamise süsteemi toiminguid ja aidata kogukondadel osaleda metsandustegevuses; d) mootorsaega raietööde tegijate koolitamine ühistute moodustamise ja tehniliste oskuste valdkonnas; e) õiguspärasuse tagamise süsteemi teabejuhtimise koolitus ning suutlikkus korrapäraselt analüüsida ja avaldada sektorit käsitlevat teavet ning f) tehnoloogia abil suutlikkuse suurendamine, sealhulgas piisavate seadmete, tarkvara ja sidevahenditega varustamine.

Selleks et juhendada suutlikkuse suurendamise ulatuslikku ülesannet ning võttes arvesse 2010. aasta detsembris tehtud suutlikkuse puudujääkide analüüsi, töötab Libeeria välja asjakohaselt arvestatud kuludega viieaastase üldise koolituskava, mis peegeldab käimasolevaid või kavandatavaid algatusi, tehes vahet väljaõppel töökohal, mida teeb kontrolli- ja järelevalveahela süsteemi teenusepakkuja, ja muu nõutava koolituse vahel ning määrates kindlaks koolitused, mille saab katta olemasolevate algatustega, ja need, mille jaoks on vaja täiendavat koolitust, mis on kujundatud vastavalt vabatahtliku partnerluslepingu nõuetele.

Lisaks töötab Libeeria välja viieaastase investeerimiskava, milles määratakse kindlaks vajaminevad seadmed ja nende käitamise kulud, rajatiste ehitamine või remontimine ja hooldus ning teenusepakkuja investeeringud võimaliku üleandmise jaoks, olemasolevate algatuste raames rahastatavad investeeringud ning täiendavaid vahendeid vajavad investeeringud. Vastavalt käesoleva lepingu artiklis 15 osutatule teevad lepinguosalised koostööd olemasolevate kokkulepete alusel, et tagada vajalikud vahendid suutlikkuse suurendamiseks.

4. RAHASTAMISMEHHANISMID

Tuleb välja töötada käesolevas lisas kirjeldatud meetmete üksikasjalikud eelarved ja korraldada nende rahastamine. Rahastamise osas tuleb määrata kindlaks osa, mida Libeerial on võimalik katta omavahenditest, ja osa, mille katmiseks on vaja rahastajate toetust, ning teha kindlaks võimalikud rahastajad ja nendega sõlmida lepingud. Kõige tähtsamad meetmed hõlmavad

a) rahastamise üleandmismehhanismi loomist;

b) üldise lühiajalise ja pikaajalise eelarve väljatöötamist ning üksikasjalikke ettepanekuid ja allikaid vabatahtliku partnerluslepingu rakendamise rahastamiseks;

c) Libeeria omavahendite ning liidult ja teistelt arengupartneritelt vajamineva toetuse kindlaksmääramist, sealhulgas vajaduse korral olemasolevate rahastajate toetuse koordineerimist;

d) vahendite tagamist.

5. ÕIGUSPÄRASUSE TAGAMISE SÜSTEEMI LOOMINE

Õiguspärasuse tagamise süsteem rajatakse Libeerias toimivatele olemasolevatele süsteemidele ja struktuuridele tuginedes. Süsteemide ajakohastamisel on vaja abi, et tagada II lisas osutatud õiguspärasuse mõistele vastavuse kontrollimine kõnealuses lisas kirjeldatud menetluste abil. Toetusmeetmed keskenduvad sellele, mida on vaja teha funktsionaalse suutlikkuse loomiseks mitmes erinevas valitsusasutuses, ja sõltumatu auditi kasutuselevõtmisele. Meetmete hulka kuuluvad õiguspärasuse kontrollimise, FLEGT-litsentsimissüsteemi ja sõltumatu auditi kehtestamine ning olemasoleva järelevalveahela süsteemi ajakohastamine, et täita õiguspärasuse tagamise süsteemi nõudeid.

5.1. Õiguspärasuse kontrollimise süsteemi loomine

Libeeria sõlmib lepingu välise teenusepakkujaga, et viie aasta jooksul luua, käitada ja anda üle õiguspärasuse kontrollimise ja järelevalveahela süsteem. Ülesande puhul on kesksel kohal asjaomaste valitsusasutuste suutlikkuse suurendamine vajalike ülesannete täitmiseks. Väline teenusepakkuja teeb vahetult koostööd nende teenistusse lähetatud metsanduse arendamise ameti personaliga, kellest pikemas perspektiivis moodustatakse Libeeria kontrolliosakond. Kõige tähtsamad meetmed võivad hõlmata järgmist:

a) kvalifitseeritud kliendiesindaja kaasamine, et aidata koostada teenusepakkuja jaoks mõeldud üksikasjalikke spetsifikatsioone ja lepingudokumente ning korraldada valikumenetlusi;

b) teenusepakkuja leidmiseks avalduste vastuvõtmine ning teenusepakkuja valimine ja hindamine;

c) BOT-mudeli alusel sõlmitava lepingu üle läbirääkimiste pidamine teenusepakkujaga;

d) asjaga seotud metsanduse arendamise ameti personali lähetamine teenusepakkuja juurde;

e) järelevalvestruktuuri loomine teenusepakkuja üle järelevalve teostamiseks;

f) käesoleva lepingu II lisas kirjeldatud õiguspärasuse tagamise süsteemi loomine ja käitamine;

g) töötlemisprotsessi ja kautšukipuu laastude tootmise lisamine järelevalveahela süsteemi;

h) imporditud puidu ja konfiskeeritud puidu lisamine järelevalveahela süsteemi;

i) õiguspärasuse tagamise süsteemi laiendamine, et hõlmata siseturul toodetud puit;

j) teenusepakkuja käitatavate süsteemide üleandmine metsanduse arendamise ametile.

5.2. Libeeria litsentsimisosakonna loomine

Metsanduse arendamise amet loob litsentsimisosakonna, mis vastutab kogu ekspordi FLEGT-litsentsimise eest. Osakond töötab FLEGT-litsentsimise jaoks välja üksikasjalikud menetlused ja tagab ühtsuse ekspordimenetlustega, kaotades järk-järgult praeguse ekspordilubade süsteemi, kui FLEGT-litsentsimissüsteem hakkab toimima. Sel eesmärgil võib kõige tähtsamate meetmete hulka kuuluda:

a) täiendavate toimingute väljatöötamine, kasutades selleks vajaduse korral eksperdi abi, et kohandada praegune ekspordilubade süsteem FLEGT-litsentsimisega;

b) metsanduse arendamise ametis osakonna loomine;

c) personali ja tehnilise konsultandi värbamine;

d) ekspordi litsentsimise määruste koostamine;

e) järkjärguline ekspordilubade kasutamisest loobumine;

f) FLEGT-litsentside väljastamine;

g) mehhanismide loomine teabevahetusteks liidu pädevate asutustega.

5.3. Sõltumatu auditimehhanismi loomine

Vastavalt V lisas osutatule sõlmib Libeeria lepingu sõltumatu audiitoriga, et tagada õiguspärasuse tagamise süsteemi sujuv toimimine ja anda süsteemidele usaldusväärsus, eelkõige rahvusvahelistel turgudel. Libeeria sõlmib sõltumatu audiitoriga lepingu liiduga konsulteerides ning Libeeria hankemenetlusi ja V lisas kehtestatud juhiseid järgides. Sel eesmärgil võib kõige tähtsamate meetmete hulka kuuluda:

a) sõltumatu audiitori töökuulutuse avaldamine, nimekirjade koostamine, kandidaatide valimine ja läbirääkimiste pidamine;

b) sõltumatu auditi üksikasjalike menetluste väljatöötamine, mille peab heaks kiitma lepingu rakendamise ühiskomitee (edaspidi „ühiskomitee”);

c) sõltumatute auditite algatamine;

d) analüüsi- ja aruandlussuutlikkuse parandamine.

5.4. Toimiva õiguspärasuse tagamise süsteemi välishindamine

Vastavalt VI lisas osutatule tehakse õiguspärasuse tagamise süsteemi sõltumatu tehniline hindamine enne, kui litsentsimissüsteem hakkab täies ulatuses toimima, ja enne, kui liidu asutused hakkavad FLEGT-litsentse aktsepteerima. Kõige tähtsamad meetmed võivad hõlmata järgmist:

a) õiguspärasuse tagamise süsteemi sõltumatu hindamise korraldamine, tulemuste analüüsi ja vajaduse korral süsteemide kohaldamine;

b) ühiskomitee teavitamine hindamistulemustest ja selle kuupäeva kokku leppimine, millal litsentsimissüsteem käivitatakse ja liidu asutused peavad hakkama kontrollima FLEGT-litsentse enne kauba sisenemist liidu turule.

6. ÕIGUSKAITSE- JA REGULATIIVRAAMISTIKU TUGEVDAMINE

Samal ajal õiguspärasuse tagamise süsteemi rakendamisega uurib Libeeria regulatiiv- ja täitevsüsteemi tulemuslikkust ning metsandussektori suhtes kohaldatava õigusraamistiku ühtsust ning teeb vajaduse korral muudatused. Õiguspärasuse mõiste väljatöötamine ning konsultatsioonid ja kontrollkäigud, mis toimusid väljatöötamise ajal, on heitnud valgust määruste mõnedele valdkondadele, kus on vaja teha täiendavaid muudatusi, et anda ettevõtetele selged juhised. Kõige tähtsamad meetmete hulka võivad kuuluda järgmised:

a) pärast viit aastat õiguspärasuse tagamise süsteemi rakendamist korraldatakse õigusnormide läbivaatamine, mis võimaldab kindlaks määrata praktilised probleemid süsteemi kohaldamisel ja õiguspärasuse kontrollimisel;

b) õigusliku raamistiku järgmiste valdkondade parandamine: sotsiaalkokkulepete läbirääkimise juhend; kogukondliku metsanduse määrused; mahajäetud palkide käsitlemise menetlused; seaduserikkumise tõttu konfiskeeritud puidu käsitlemise menetlused; juhised, kuidas sõltumatud sertifitseerimissüsteemid integreeritakse õiguspärasuse tagamise süsteemi; menetlused keelatud isikute nimekirja koostamiseks; menetlused puidu jälgimiseks tootmisrajatistes; määrused kolmandate isikute juurdepääsu ja varade kasutamise kohta kontsessioonipiirkonnas; mootorsae raietööde määrus; puidu impordi ja läbiveetava puidu määrus; keskkonnamõju hindamise protsesside ja keskkonnamajandamise parandamine puidulepingu piirkondades;

c) raietööstuse töötaja ohutuse ja heaolu määruste karmistamine;

d) II lisas kirjeldatud õiguspärasuse kontrolli tabelisse vajalike muudatuste tegemine, et arvesse võtta seadustesse ja määrustesse tehtud muudatusi.

7. SISERIIKLIKU PUIDUTURU JÄRELEVALVE

Siseriiklik puiduturg on riigi majanduse seisukohalt väga tähtis, kuid selle toimimist ei mõisteta piisavalt ja see on suures ulatuses reguleerimata. Libeeria võtab vastu uued määrused, et aidata kaasa mootorsaega raietöid tegevate ettevõtete tegevusele. Siseturule suunatud toodang integreeritakse õiguspärasuse tagamise süsteemi ja võetakse vastu regulatiivmeetmed, et tagada parem regulatsioon, õiglane kaubandus ja keskkonnakaitsemeetmed sektoris, mis hetkel on mitteametlik ja tegutseb väljaspool regulatiivsüsteemi. Kõige tähtsamate meetmete hulka võivad kuuluda järgmised:

a) siseriikliku puiduturu korraldamine;

b) siseriiklikku puiduturgu käsitleva õigusliku raamistiku parandamine;

c) teabesüsteemi loomine;

d) siseriiklikul turul müüdava puidu sobiva jälgimissüsteemi loomine;

e) siseriikliku puidumüügi integreerimine õiguspärasuse tagamise süsteemi.

8. VABATAHTLIKU PARTNERLUSLEPINGU MÕJUDE JÄRELEVALVE

Vabatahtliku partnerluslepingu kavandatud eemärkide täitmise tagamiseks on sotsiaalse, keskkonna- ja turumõju jälgimine üldiselt vajalik ning eriti tähtis on see metsast sõltuvate kogukondade jaoks. Sel eesmärgil võib kõige tähtsamate meetmete hulka kuuluda järelevalveraamistiku väljatöötamine, sealhulgas selliste võrdlusaluste ja kokkulepitud näitajate väljatöötamine, mis hõlmavad järgmisi elemente: uuendused valitsemisstruktuurides, metsaõiguste andmine, sotsiaalsed kokkulepped mõjutatud kogukondadega ja nendele hüvede jaotamine; reguleeritud puidu maht võrrelduna reguleerimata puidu mahuga; tõendid õiguskaitse kohta; konfiskeeritud puidu maht ja selle realiseerimine; tulu kogumise tõhusus; mõjutatud kogukondadele tulu jaotamise tõhusus; turud Libeeria puidu jaoks ning vabatahtliku partnerluslepingu mõju turu konkurentsivõimele. Ühiskomitee kehtestab tõhusa järelevalve, nagu on märgitud X lisas.

9. VABATAHTLIKU PARTNERLUSLEPINGU RAKENDAMISE JÄRELEVALVE

Ühiskomiteel lasub üldine vastutus vabatahtliku partnerluslepingu rakendamise üle järelevalve teostamisel. See hõlmab sõltumatu auditi aruannete läbivaatamist ja nendele reageerimist ning eespool kirjeldatud mõju jälgimise analüüse. Lisaks teostavad vabatahtliku partnerluslepingu rakendamise järelevalvet muud sidusrühmad, sealhulgas kodanikuühiskond, andes sel viisil oma osa õiguspärasuse tagamise süsteemi tulemuslikku rakendamisesse. Ühiskomitee saab sidusrühmadelt aruanded ja tagab, et on kehtestatud tõhus kaebuste käsitlemise mehhanism tuvastatud probleemidega tegelemiseks. Kõige tähtsamate meetmete hulka võivad kuuluda järgmised:

a) käesoleva lepingu artiklis 16 kirjeldatud riikliku sidusrühmade seirekomitee toetamine vabatahtliku partnerluslepingu rakendamise teemal korrapäraselt selliste avatud avalike konsultatsioonide korraldamisel, kus sidusrühmad saavad anda tagasisidet;

b) kodanikuühiskonna poolt järelevalve teostamine, sealhulgas tagatakse kogukondlike probleemide sõnastamine ja edastamine Libeeria kontrolliosakonnale, Libeeria litsentsimisosakonnale ja sõltumatule audiitorile, riiklikule sidusrühmade seirekomiteele ja ühiskomiteele.

10. TEABEVAHETUS

Teabevahetus aitab kaasa vabatahtliku partnerluslepingu rakendamisele ning Libeeria ja sealse puidutööstuse rasket ajaloolist tausta arvestades on see oluline sektori negatiivse kuvandi muutmiseks. Vabatahtlik partnerlusleping on võimalus teha tööd läbipaistvuse, vastutustunde ja õiguspärasuse nimel. Võimatu on üle tähtsustada, kui väärtuslik on metsasektori haldamise parandamisel valitsuse jõupingutustest teavitamine. Vabatahtlik partnerlusleping ei mõjuta üksnes juhtkonda, vaid samuti erinevaid sidusrühmi ja laiemat avalikkust ning seetõttu on vaja üldist teabevahetusstrateegiat, mis tagab vajaliku teabe edastamise vabatahtliku partnerluslepingu, selle mõjude ja hüvede kohta mitte ainult majanduslikus, vaid ka keskkondlikus ja sotsiaalses mõttes. Vabatahtliku partnerluslepingu alusel kavandatud meetmetest ja saavutustest teavitamise eesmärk on

a) julgustada erinevaid sidusrühmi osalema ja tagada nende tegevuse ühtsus;

b) tagada avalikkuse juurdepääs teabele, et hõlbustada järelevalvet;

c) edendada Libeeria puidu kuvandit rahvusvahelisel turul;

d) tagada üldsuse toetus meetmetele, mida Libeeria võtab metsaressursside säästva haldamise ja nendest sõltuvate kogukondade arengu heaks;

e) tutvustada vabatahtlikust partnerluslepingust saadavat kasu sidusrühmadele ja laiemale avalikkusele.

Sel eesmärgil toetab Libeeria meetmeid, et tagada vabatahtliku partnerluslepingu eesmärkidest ja tulemustest teavitamise tõhusus. Kõige tähtsamate meetmete hulka võivad kuuluda järgmised:

a) teabevahetusstrateegia ettevalmistamine ja rakendamine eesmärgiga suurendada avalikkuse teadlikkust kaasaegsete ja tavapäraste meediakanalite kaudu, et teavitada avalikkust ja puidukauplejaid vabatahtliku partnerluslepingu rakendamisest, selle mõjust ja eelistest;

b) asjaomaste sihtrühmade kindlaksmääramine ning igale sihtrühmale vabatahtlikku partnerluslepingut käsitlevate konkreetsete trükitud ja elektrooniliste sõnumite kujundamine ning nende korrapärane ajakohastamine;

c) teabevahetusplatvormi loomine teabe järjepidevaks levitamiseks kodumaistele ja rahvusvahelistele partneritele, võttes sealhulgas arvesse, kus see peaks üldises rakendusstruktuuris asetsema;

d) messide korraldamine, kaasates võimalikke kaubanduspartnereid, et propageerida FLEGT-litsentsitud puidu eeliseid;

e) asjaomaste valitsusasutuste jaoks süsteemide loomine, et avaldada teavet ja vastata teabenõuetele vastavalt teabevabaduse seadusele, nagu on osutatud IX lisas.

IX LISA

AVALIK TEAVE JA LÄBIPAISTVUSMEETMED

Kooskõlas Libeeria valitsuse sooviga kohaldada läbipaistvat ja vastutustundlikku loodusressursside juhtimist, mille näitena võib tuua kaevandustööstuste läbipaistvuse algatuse (EITI), nõustuvad lepinguosalised, et teabe avaldamine ja teiste läbipaistvusmeetmete võtmine on vabatahtliku partnerluslepingu edukaks rakendamiseks väga tähtis, nagu on osutatud käesoleva lepingu artiklis 21. Seda silmas pidades kohustuvad mõlemad lepinguosalised avaldama korrapäraselt kogu teabe, mis pakub huvi sidusrühmadele ning millega hõlbustada vabatahtliku partnerluslepingu rakendamist ja järelevalvet selle üle. Käesolevas lisas kirjeldatakse teavet, mida Libeeria valitsus avaldab või mida Libeeria valitsus võib teabevabaduse seaduse alusel teha avalikkusele kättesaadavaks.

1. KORRAPÄRASELT AVALDATAVA TEABE KATEGOORIAD

Allpool kirjeldatud teave avaldatakse korrapäraselt, nagu on kirjeldatud 2010. aasta teabevabaduse seaduse artikli 2 lõigetes 5 ja 6. Teavet võib edastada mitmel viisil olenevalt selle olemusest ja sihtrühmast, näiteks:

a) veebisaitidel;

b) erinevatele sidusrühmadele mõeldud rakendusplatvormidel;

c) avalikel kogunemistel;

d) pressikonverentsidel;

e) riiklikus raadios ja ajalehtedes;

f) brošüürides ja uudiskirjades.

Nagu on osutatud VIII lisas, töötatakse välja üldine teabevahetusstrateegia eesmärgiga toetada teabe levitamist kõikidele sidusrühmadele, kasutades selleks kõige sobivamaid vahendeid.

1.1. Vabatahtliku partnerluslepinguga seotud spetsiifiline teave

a) Vabatahtlik partnerlusleping ja selle lisad;

b) lepingu rakendamise ühiskomitee (edaspidi „ühiskomitee") koostatud aruanded, mis peavad sisaldama järgmist teavet:

— Libeeria väljastatud FLEGT-litsentside arv;

— tagasilükatud FLEGT-litsentside taotluste arv;

— FLEGT-litsentsimisprotsessi nõuete eiramise juhtumid Libeerias ja selliste juhtumitega tegelemiseks võetud meetmed;

— liitu eksporditud puidu ja puittoodete iga-aastane kogus;

— liidu saadud FLEGT-litsentside arv;

— FLEGT-litsentsimissüsteemi alusel liitu imporditud puidu ja puittoodete kogused nende liidu liikmesriikide lõikes, kus import toimus;

c) sõltumatu audiitori koostatud aruanded;

d) ühiskomitee tegevust käsitlevad menetlused;

e) ühiskomitee mitteametlikud dokumendid ja muud aruanded, sealhulgas järelevalve- ja mõjuuuringud, nagu on osutatud X lisas;

f) menetlused ja töökord, mis suunavad riikliku sidusrühmade komitee tegevust vabatahtliku partnerluslepingu üle järelevalve teostamisel;

g) eri sidusrühmadele suunatud juhised vastavuse kohta õiguspärasuse tagamise süsteemile;

h) sotsiaalkokkulepete juhised.

1.2. Teave metsandussektori juhtimise kohta

a) Teave valitsusasutuste kohta ja dokumendid valitsusasutustelt, kes teostavad järelevalvet metsandussektori üle ja kes peavad vastavalt 2010. aasta teabevabaduse seaduse artikli 2 lõigetes 1–3 kirjeldatud avaldamiskorrale korrapäraselt avaldama sellise teabe, sealhulgas:

— valitsusasutuse tegevuse aluseks olevad õigusaktid;

— asutuse kehtiv poliitika, menetlused ja eeskirjad;

— asutuse eelarved;

— ameti või asutuse finantsaruanded;

— asutuse organisatsioonistruktuur, sealhulgas aruandlusliinid,

— tähtsad lepingud;

— asutuse või selle ametnike otsuste vaidlustamise menetlus;

— juhatuse otsused;

— auditiaruanded;

— metsasektoriga seotud avalikud kommentaarid, aruanded, strateegiad ja käsiraamatud vastavalt riikliku metsandusreformi seaduse artikli 18 lõikele 15;

b) kõik Libeeria valitsuse kehtestatud õigusaktid, määrused ja töökorrad. Siia kuuluvad reguleeriva raamistiku kõik aspektid, millele viidatakse Libeeria õiguspärasuse mõistes II lisas.

1.3. Teave metsaressursside eraldamise kohta

a) Väljastatud metsalitsentsid, sealhulgas puidumüügilepingud (TSC), metsamajandamislepingud (FMC), kokkulepped ja load ettevõtjatele puittoodete töötlemiseks, sealhulgas metsakasutusluba (FUP) ja erakasutusluba (PUP);

b) põllumajanduslike kontsessioonilepingute kokkulepped I lisas loetletud toodete kohta;

c) võistupakkumise dokumendid: eelkvalifitseerumise hindamiskomisjoni aruanne;

d) sõlmitud kontsessioonilepingud;

e) sotsiaalkokkulepped metsakogukondade ja kõikide lepingu- või loaomanike vahel;

f) kommuunimetsade kaardid ja nende pindalad;

g) kõikide sõlmitud ja väljastatud TSCde, PUPde, FUPde ja FMCde loetelu ja kaardid.

1.4. Teave metsaressursside tootmise kohta

a) Ülestöötatud metsaressurss, töödeldud ja eksporditud metsatoodete rahaliste väärtuste mahud (nagu on määratud heakskiidetud FOB hinnakirjas), mida kajastatakse aruandes

— aastase kogutoodanguna;

— iga metsaressursilitsentsi alusel toodetud liikide kaupa;

b) Libeeriasse imporditud või Libeeriast läbi veetud puidu ja sellest tuletatud toodete aastane maht.

1.5. Teave metsatasude ja tulude kohta

a) Kõigi metsandusega seotud tasude ja maksude graafik;

b) FOB hinnad.

1.6. Teave õiguskaitse kohta kontsessioonipiirkonnas

a) Kohaldatavad sanktsioonid ja nimekiri nendest, kes tegelikult maksid ja kes ei maksnud või kes vastasid nõuetele;

b) avalikul oksjonil müüdud puittoodete aastane maht ja käibe väärtus rahas.

2. TEABEVABADUSE SEADUSE ALUSEL TAOTLETAV AVALIKKUSELE KÄTTESAADAV TEAVE

Käesoleva lisa kohasele teabele, andmetele ja dokumentidele juurdepääsu andmise kord järgib teabevabaduse seaduse 3. peatüki artikli 3 lõigetes 1–3 kirjeldatud menetlusi.

2.1. Teave metsaressursside eraldamise kohta

a) Eelkvalifitseerumisega seotud dokumendid, mis tehakse kättesaadavaks taotluse korral pärast eelkvalifitseerumisprotsessi lõppu:

— eelkvalifitseerunud ettevõtete nimekiri;

b) võistupakkumisega seotud dokumendid, mis tehakse kättesaadavaks taotluse korral pärast pakkumise võitja valimist ja pärast seda, kui kõikide pakkumiste esitajaid on teavitatud:

— pakkumise dokumendid,

— pakkumise hindamise komisjoni aruanne;

c) keelatud isikute nimekiri (st isikud, kellel on avaliku võimu kandjana keelatud omada huvi kaubandusliku metsalangetamise ettevõtetes);

d) nn must nimekiri (st isikud, kellel ei ole lubatud osaleda Libeeria raietööstuses, sest nad tegelesid metsaressursside kasutamise, majandamise või ülestöötamisega, abistades või õhutades samal ajal relvastatud ühiskondlikke rahutusi);

e) nimekiri isikutest, kelle tegevus on peatatud (st isikud, kelle tegevus on peatatud metsakasutusega seotud finantskohustuste täitmata jätmise tõttu);

f) kõik heakskiidetud äriplaanide ja metsamajanduskavadega seotud dokumendid ja andmed ning kogu nende dokumentidega seotud teave;

g) metsaressursilitsentsi kohase maa asukoht ja omandiõigus;

h) metsaressursiomanike nimed ning nende piirkondade lühikirjeldus, mis on hõlmatud metsaressursilitsentsiga (piirkonna suurus ja metsaressursi liik).

2.2. Teave metsaressursside tootmise kohta

a) Ülestöötamiseks saadaoleva metsa maht ja asukoht vastavalt iga-aastasele raieplaanile kontsessiooni kaupa;

b) Libeeria õiguspärasuse tagamise süsteemi andmebaasis sisalduv teave;

c) siseriiklikul turul tarbitud puittoodete aastane maht toote- ja puuliigi kaupa.

2.3. Teave töötlemise kohta

a) Registreeritud töötlusettevõtete nimekiri ja nende kontaktandmed;

b) töötlusüksuste tootmisvõimsus ettevõtete kaupa;

c) töödeldud puidu aastamahud tooteliikide ja puiduliikide kaupa iga töötleja kohta.

2.4. Teave metsatasude ja tulude kohta

a) Metsandussektori äriühingutele rahandusministeeriumi poolt arvestatud tasude ja maksude summad ja iga metsaressursilepingu omaniku makstud summad;

b) summad, mida valitsus saab ja maksab kogukondliku metsanduse arengufondi;

c) summad, mida riiklik kogukondlike hüvede jaotuse fond saab ja välja maksab;

d) summad, mida eespool nimetatud fond maksab välja kogukondlikele metsanduse arengukomiteedele jaotatuna projektide, kuupäevade ja mõjutatud kogukondade kaupa;

e) seoses maakondliku metsanduse arendusfondiga ja riikliku hüvede jaotuse fondiga või ükskõik millise kogukondliku metsanduse arengukomiteega avalikkuselt saadud kaebuste lahendamise tulemused.

2.5. Teave õiguskaitse kohta kontsessioonipiirkonnas

a) Metsanduse arendamise ametis registreeritud süüdistused rikkumiste eest, kinnipidamised, vaidluste lahendused ja süüdimõistmised seoses metsaressursilitsentsi alusel toimuva tegevusega;

b) arved metsaressursilitsentsi tasu kohta ja teave maksmise kohta.

3. AVALIKULE TEABELE, ANDMETELE VÕI DOKUMENTIDELE JUURDEPÄÄSU ANDMISE MENETLUS

Käesolev lisa on kooskõlas Libeeria teabevabaduse seadusega, mis kohustab iga avalikku asutust ja eraettevõtet, mis saab riiklikke vahendeid ja hüvitisi või täidab avalikke ülesandeid, kirjeldama lühidalt, kuidas avalikkus pääseb juurde eri liiki teabele.

Metsanduse arendamise amet ja teised avalik-õiguslikud asutused on välja töötanud või töötavad välja menetlused teabe avalikustamiseks.

Käesoleva lisa kasutamiseks tuleb välja töötada ja heaks kiita menetlused, juhendid või juhised teabenõuetele vastamiseks. Lisaks täiendatakse käesoleva lepingu rakendamise käigus aruandluse ja avalikustamise sätteid, mida kohaldatakse Libeeria litsentsimisosakonna ja Libeeria kontrolliosakonna suhtes.

X LISA

LEPINGU RAKENDAMISE ÜHISKOMITEE ÜLESANDED

Lähtudes käesoleva lepingu artiklist 19, moodustavad lepinguosalised järelevalve- ja otsustusorgani, milleks on lepingu rakendamise ühiskomitee (edaspidi „ühiskomitee"). Ühiskomitee vastutab lepingu rakendamise jälgimise ja järelevalve eest. Ühiskomitee hõlbustab suhtlemist ja teabevahetust käesoleva lepingu toimimisel. Eelkõige teeb ühiskomitee järgmist:

a) seoses käesoleva lepingu haldamisega:

1) avaldab käesoleva lepingu rakendamise aastaaruande vastavalt IX lisale;

2) pärast õiguspärasuse tagamise süsteemi toimimise hindamist ja VI lisas esitatud hindamiskriteeriumidele tuginedes soovitab kuupäeva, millal FLEGT-litsentsimissüsteem kasutusele võtta;

3) vaatab üle edusammud eesmärkide saavutamisel ja meetmete ajakava kohasel rakendamisel ning käesoleva lepingu rakendamisega seotud küsimused;

4) esitab ja/või võtab meetmed käesoleva lepingu toimimise parandamiseks;

5) muudab lisasid vastavalt käesoleva lepingu artiklile 26;

6) tegeleb mõlema lepinguosalise tõstatatud probleemidega ja püüab võimaluse korral lahendada kõik käesoleva lepingu artikli 10 rakendamisel tekkida võivad konfliktid;

7) tegeleb mõlema lepinguosalise tõstatatud probleemidega ja püüab võimaluse korral lahendada kõik käesoleva lepingu artikli 24 rakendamisel lepinguosaliste vahel tekkida võivad erimeelsused;

8) avaldab aruanded ja mitteametlikud dokumendid, muutes ühiskomitee tegevuse võimalikult läbipaistvaks;

b) seoses käesoleva lepingu üle järelevalve teostamisega ja lepingu hindamisega:

1) kontrollib käesoleva lepingu rakendamisel tehtud edusamme, sealhulgas õiguspärasuse tagamise süsteemi toimimist;

2) korraldab ühiseid töökäike, et kontrollida kättesaadava teabe põhjal käesoleva lepingu tulemuslikkust ja selle mõju;

3) kontrollib korrapäraselt turuolukorda ja esitab vastavad aruanded, tellides vajaduse korral uuringuid ja soovitades meetmeid, mida tuleb võtta vastuseks turu-uuringute aruannetele;

4) hindab käesoleva lepingu sotsiaalset, majanduslikku ja keskkonnamõju vastavalt lepinguosaliste vahel kokku lepitud asjakohastele headele tavadele ja kriteeriumidele ning tegeleb analüüsimise ja hindamise käigus tekkinud küsimustega;

5) teeb kindlaks käesoleva lepingu rakendamisega seotud raskused ja soovitab sobivaid meetmeid nendega tegelemiseks;

c) seoses käesolevas lepingus sätestatud sõltumatu auditiga:

1) kiidab heaks sõltumatu audiitori protseduuride käsiraamatu vastavalt V lisale;

2) vaatab läbi sõltumatu audiitori aruanded ja kõik kaebused FLEGT-litsentsimissüsteemi toimimise kohta mõlema lepinguosalise territooriumil;

3) vaatab läbi sõltumatu audiitori tööga seotud aruanded ja kaebused ning lepib kokku võetavates meetmetes;

4) avaldab sõltumatu audiitori aruanded vastavalt V ja IX lisas sätestatule;

5) kontrollib vajaduse korral sõltumatu audiitori poolt tuvastatud probleemide kõrvaldamiseks võetud meetmeid;

d) seoses sidusrühmade kaasamisega käesoleva lepingu rakendamisse ja kontrollimisse:

1) esitab soovitused suutlikkuse suurendamise vajaduste kohta käesoleva lepingu edukaks rakendamiseks ning vajaduse korral soovitused vajaduse kohta suurendada erasektori ja kodanikuühiskonna võimekust kontrollida Libeeria metsahaldusnormide täitmist ja nende osalemist selles;

2) võtab sobivad meetmed, et edendada asjaomaste sidusrühmade osalemist käesoleva lepingu rakendamisel;

3) moodustab vajaduse korral töörühmad või muud allorganid töövaldkondades, mis eeldavad konkreetseid eriteadmisi või sidusrühmade seisukohtade tundmist.